

Qurucusu:
Adil Minbaşayev

Gündəlik hüquq qəzeti

Qəzet 1990-cı ilin
iyulundan çıxır

№ 008 (5840) 23 yanvar 2021-ci il

Qiyməti 30 qəpik

“Prezident statusu tarixin zibilliyinə yollayıb”

Bax: səh-2

Müharibə həm də, iki bacının qəbri arasından keçən bir sənəkdir

Ağdam rayonu,
Yusifcanlı kəndi.

Türkiyə MN:
“Qış təlimi-2021”ə hazırlıq davam edir

“Qış təlimi-2021”ə hazırlıqlar davam edir. Adalet.az xəbər verir ki, bu barədə Türkiyə Milli Müdafiə Nazirliyinin “Twitter” səhifəsində paylaşım edilib.

Qeyd olunub ki, təlimdə iştirak edəcək zirehli texnikalar əraziyə gətirilib.

Xatırladıq ki, Qars şəhərində keçiriləcək “Qış təlimi-2021”də Əlahiddə Ümumqoşun Ordunun hərbi qulluqçuları da iştirak edəcək.

Gömrükdən
dövlət büdcəsinə
köçürülen vəsaitin
həcmi açıqlandı

Dövlət Gömrük Komitəsi (DGK) ötən il ərzində dövlət büdcəsinə köçürüldüyü vəsaitin həcmini açıqlayıb.

Adalet.az-in məlumatına görə, Dövlət Gömrük Komitəsinin sədri Səfər Mehdiyev bildirib ki, 2020-ci il ərzində Dövlət Gömrük Komitəsi üçün müəyyənləşdirilən 3 milyard 830 milyon manat proqnoza qarşı 3 milyard 938 milyon 242 min manat gömrük ödənişlərinin toplanaraq dövlət büdcəsinə köçürülməsi təmin edilib.

Onun sözlərinə görə, büdcə öhdəliyinə 102,83 faiz əməl olunub.

Daxili Qoşunların yaralı hərbçisi şəhid olub

Daxili İşlər Nazirliyi (DİN) Daxili Qoşunların yaralı hərbçisi şəhid olub.

DİN-in Mətbuat xidmətindən Adalet.az-a verilən məlumatə görə, Daxili Qoşunlarının hərbi qulluqçusu, çavuş Elşən Quluzadə torpaqlarımızın işğaldan azad edilməsi uğrunda qəhrəmancasına döyüşərək ağır yaralandığına görə tibb müəssisəsinə yerləşdirilib.

Həkimlərin bütün səylərinə baxmayaraq o, bu gün - yanvarın 21-də şəhidlik zirvəzinə ucalıb.

Şəhidimizlə vida mərasimində Azərbaycan daxili işlər naziri, general-polkovnik Vilayet Eyvazov və nazir müavinləri iştirak ediblər.

Şəhid Elşən Quluzadənin cənəzəsi polis əməkdaşları və Daxili Qoşunların hərbi qulluqçularının müşaiyəti ilə doğulub boyabaşa çatlığı Füzuli rayonuna aparılırla orada dəfn ediləcək.

Aqil Abbas

aqilabbas@rambler.ru

BAŞ ÜSTƏ NƏÇƏLNİK!
ÖL DE, ÖLƏK!
AĞZIMIZ NƏDİ?!

Əvvəller təcrübələri heyvanların üzərində keçirirdilər: siçanın, dovşanın, itlərin və hətta meymunların. Pavlovun itləri daha məşhur idi.

Sonradan keçdilər insanların üzərinə. Nə bilim Çin tozu, Sibir xorası, SPİD, quş qripı, donuz qripı, eşşək qripı, İngiltərənin dəli inək xəstəliyi... O qədər çoxdur ki, sayıb qurtarmaq da olmur.

İndi insanları zombiləşdirmək üçün onların üzərində daha böyük bir təcrübə keçməkdəirlər.

Bax: səh.2

GÜNLÜK ƏN UZUN LƏTİFƏSİ

ÖZÜMÜZÜ YAXŞI APARSAQ HOVUZA SU DA BURAXACAQLAR

Molla Nəsrəddin gedirmiş, qarşısına üz-gözündən yorğunluq töklən bir tanışçı çıxır. Molla soruşur ki, niyə belə əzginsən, nolub?

-Molla, bir rotaqlı daxmam

var, iki uşaq, arvad, mən, sixlıqdı. Gecələr də yuxum ərşə çəkilib. Bəlkə bir məsləhət verəsən?

-İnəyin var?
-Bəli.
-Mənə inanıb məslə-

hət istəyirsənsə, bu gündən inəyi də gecələr gətir evə.

Kişi çəşir, amma deyir ki, baş üstə.

Bax: səh.3

"Prezident statusu tarixin zibilliyyinə yollayıb"

Xarici İşlər Nazirliyinin (XİN) Matbuat xidməti idarəsinin rəisi Leyla Abdullayeva KİV-in Avropana Parlamentinin qəbul etdiyi qətnamə ilə bağlı səualını cavablandırıb.

XİN-dən Adalet.az-a verilən məlumatata görə, L.Abdullayeva bildirib:

"İlk növbədə onu vurğulamaq istərdim ki, bu il yanvar 20-də Avropa Parlamentinin (AP) qəbul etdiyi illik doktrinal ve hüquqi təsirə malik Ümumi Xarici və Təhlükəsizlik Siyasətinin tətbiqi barədə qətnaməsi və 2021-ci il üçün yol xəritəsi sayılan bu hesabat sənədində növbəti dəfə Şərq Tərəfdəşlığı ölkələrinin (o cümlədən Azərbaycanın) beynəlxalq səviyyədə tanılmış sərhədləri çərçivəsində ərazi bütövlüyüne Aİ-nin dəstəyi birmənalı şəkildə əks olundu. Bəzi ermənipərest dairələrinin səylərinə baxmayaraq, 44 günlük Vətən müharibəsindən sonra Avropa İttifaqının Azərbaycanın və digər Şərq Tərəfdəşliği ölkələrinin ərazi bütövlüğünün və beynəlxalq səviyyədə tanılmış sərhədlərinin toxunmazlığına dəstəye dair mövqeyində hər hansı dəyişiklik baş vermedi.

Sənəddə, həmçinin qeyd edilir ki, Azərbaycan, Rusiya və Ermənistən dövlət başçıları tərəfindən 10 noyabr tarixində imzalanmış üçtərəfli bəyanat müsbət qarşılanır, gələcək sülh üçün bu razılışmanın daha yaxşı perspektivlər açacağına ümidi ifadə olunur. Burada, mülki əhalinin öldürülməsi, mülki infrastrukturun dağıldılması, kasetli döyüş sursatlarından istifadə pislenir və bu xüsusda həm Ermənistən, həm də Azərbaycana çağrışışlar edilir.

Sənəddə məcburi köçkünlər və qaçqınların evlərinə geri qayıtməsi, ehtiyacı olanlara humanitar yardımın göstərilmesi, habelə mühərbiə cinayətlərinə məsul olanların qanun qarşısında cavab verməsi kimi məsələlər əks olunub.

Bir sözə, Avropa Parlamenti qətnaməsi Şərq Tərəfdəşliği ölkələndəki münagişlərlə bağlı bütün məsələlərin həllini məhz beynəlxalq hüquq əsasında, ilk növbədə isə ŞT ölkələrinin beynəlxalq sərhədləri çərçivəsində ərazi bütövlüklerinin Aİ tərəfindən qətiyyətli dəstəklənməsi əsasında həl edilməsinin vacibliyini son 4 ilə olduğu kimi bir daha vurğulayıb. O ki, qaldı qətnamədə əks olunmuş bəzi əsəssiz və gecikmiş məqamlara, onlara aydınlıq getirmek istərdik. İlk növbədə, bölgənin gələcək statusu və Dağlıq Qarabağın erməni əhalisi və irlərin təhlükəsizliyinin təmin olunması məsəlesi ilə bağlı mövqeyimiz bəlli dir və birmənalı şəkildə dəfələrlə ifadə olunub. Bu mövqə ilə tanış olmayan AP üzvlərinin diqqətinə bir daha çatdırırıq ki, Azərbaycan Prezidenti status məsələsini tarixin zibilliyyinə yollayıb, erməni əhalisinin və irlərin təhlükəsizliyinə geldikdə isə, Azərbaycan ərazisindəki bütün vətəndaşların hüquqları etnik mənsubiyətindən və dinindən asılı olmayaraq Azərbaycan Konstitusiyası ile təmin olunur; tarixi-mədəni abidələr isə dövlət səviyyəsində qorunur.

Qətnamədə qardaş Türkiye ilə bağlı əsəssiz iddialar əks olunub, heqiqəti əks etdirməyən qərəzlər fikirlərə yer verilib.

Vurğulayıraq ki, Türkiye bölgənin aparıcı ölkələrindən biridir, bölgədə sülh və təhlükəsizliyin təmin olunmasında maraqlıdır və bu xüsusda müstəsnə rol oynayır.

Dəmir Yollarında işə qəbul prosesi tamamilə məsaflədən keçiriləcək

"Azərbaycan Dəmir Yolları" QSC (ADY) işə qəbul prosesini tamamilə məsaflədən rejimə keçirib.

Bu barədə Adalet.az-a QSC-dən bildiriblər. Namizədlər arasında aparılan müsabiqənin hər üç mərhələsi - ilkin seçim, testləşdirmə və müsahibə - məsaflədən həyata keçirilir.

ADY-də işə qəbul prosesinin daha da şəffaflaşdırılması və optimallaşdırılması, namizədlərin daha rahat şəkildə vakansiyalara müraciət etməsi və müsabiqədə iştirak etməsi məqsədilə şəxsi kabinet, minlərlə test sualından ibarət baza və stasionar elektron test mərkəzi, daha sonra isə mobil elektron test sistemi istifadəyə verilib.

Bu stasionar test mərkəzi və mobil test sistemi sayısında Bakı və ətraf bölgələrlə ya-naşı ölkəmizin digər ərazilərində yaşayan vətəndaşlar da paytaxta golmədən işə qəbul müsabiqəsinin test mərhələsində iştirak edə bilirlər. Bu mərhələni uğurla keçən namizədlər müsahibələrdə də onlayn şəkildə iştirak edə bilirlər.

ADY-nin rəsmi saytının "Karyera" bölməsində (career.ady.az) işə qəbul prosesi haqqında bütün məlumatları əldə etmək, cari vakansiyalarla tanış olmaq və onlara müraciət edib müsabiqədə iştirak etmək mümkündür.

ADY-nin İnsan resursları idarəsinin rəisi Tural Məmmədov məsələni şərh edərək qeyd edib ki, "Azərbaycan Dəmir Yolları" QSC-nin digər sahələrində olduğu kimi insan resursları idarəciliyi sahəsində də davamlı islahatlar aparılır:

"İnsan resursları idarəsi ADY-nin digər strukturları kimi karantin dövründə öz fəaliyyətini mövcud vəziyyətin tələblərinə uyğunlaşdırmaqla məsaflədən işləmə rejiminə üstünlük verərək, daxili işlərlə yanaşı namizədlərlə və işçilərlə olan əlaqələri də elektron və onlayn qaydada tənzimləməkdədir. ADY-də işə qəbul prosesi ilə yanaşı digər insan resursları idarəciliyi funksiyalarının da onlayn tətbiqinə başlanılmış və uğurla davam etdirilməkdədir. Məsələn, işçilərin sahə üzrə biliklərinin qiymətləndirilməsi, təlimlərin təşkili prosesləri də onlayn şəkildə icra edilməkdədir".

"Ali təhsil haqqında" qanunun ilkin variantı hazırlanacaq

"Ali təhsil haqqında" qanunun ilkin variantının hazırlanmasına başlanılacaq.

Bunu Milli Məclisin Elm və təhsil komitəsinin sədri, işçi qrupun rəhbəri Bəxtiyar Əliyev "Ali təhsil haqqında" Azərbaycan Respublikası qanunu layihəsinin hazırlanması məqsədi ilə yaradılmış işçi qrupunun videokonfrans formatında görüşündə deyib.

B.Əliyev bildirib ki, bu, işçi qrupunun ilk iclasıdır:

"Bugünkü iclasın məqsədi təhsil sahəsi üzrə mütəxəssislərin fikirlərini dinləmək, mövcud vəziyyəti təhlil etmək və onların əsasında "Ali təhsil haqqında" qanun layihəsinin hazırlanmasıdır.

Bununla bağlı biz beynəlxalq konvensiyaları, ölkəmizin qoşulduğu bir sıra beynəlxalq sənədləri, qanunvericiliyimizi və əmək bazarını təhlil etmişik. Bu gün səslənən fikirlər əsasında qanun layihəsinin ilkin variantı hazırlanacaq. İşçi qrupunun növbəti iclasında qanun layihəsinin ilkin variantı müzakirə ediləcək".

Komitə sədri bildirib ki, qanun layihəsi hazırlanıb komiteye təqdim edildikdən sonra onun geniş müzakirələri keçiriləcək:

"Komitedə müzakirələrdən sonra qanun layihəsi Milli Məclisin plenar iclasında müzakirəyə tövsiyə olunacaq".

Qeyd edək ki, videokonfransda Milli Məclisin spikeri Sahibe Qafarova, Təhsil Naziri Emin Əmrullayev də iştiaq edib.

Aqil Abbas

BAŞ ÜSTƏ NƏÇƏLNİK! ÖL DE, ÖLƏK! AĞZIMIZ NƏDİ?!

Əvvəller təcrübələri heyvanların üzərində keçirildilər: siçanın, dovşanın, itlərin və hətta meymunlarının. Pavlovun itləri daha məşhur idi.

Sonradan keçidlər insanların üzərində. Nə bilim Çin tozu, Sibir xorası, SPİD, quş qripı, donuz qripı, eşşək qripı, İngiltərənin dəli inək xəstəliyi... O qədər çıxdı ki, sayıb qurtarmaq da olmur.

İndi insanları zombiləşdirmək üçün onların üzərində daha böyük bir təcrübə keçməkdədirler.

Ümumdünya Səhiyyə Təşkilatı ümumdünyanı sariyib barmağına. Təbii ki, o yox, onun arxasında duran və dünyadan başına corab hörən trilyarderlər.

- Maska taxın.

- **Baş üstə, nəçəlnik.**

- Gecə arvadınızla ayrı-ayrı otaqda yatın, uşaq-larınızı qucaqlamayın. Nəvələriniz üstünüzə yüyürsə itəleyin, yaxına buraxmayın.

- **Baş üstə, nəçəlnik.**

- İki metr məsafə saxlayın, əllə görüşməyin, təpikeşin, dırşəklesin, yumruqlaşın.

- **Baş üstə, nəçəlnik.**

- Nə qohum-əqrəbalarınızı, əzizlərinizi evinize buraxın, nə də özünüz qohum-əqrəbaya qonaq gedin.

- **Baş üstə, nəçəlnik.**

- Kişiələr dəlləkhanaya, qadınlar gözəllik salonuna gedə bilməz.

- **Baş üstə, nəçəlnik.**

- Kirin-pasın içində qırılın, amma hamama getməyin, hamam olmaz!

- **Baş üstə, nəçəlnik.**

- Zavodları, fabrikleri bağlayın, inşaatı saxlayın, qoyun camaat evdə acıdan qarnını qasısan, ölkələrin iqtisadiyyatı da məhv olsun.

- **Baş üstə, nəçəlnik.**

- Evdən yalnız gündə bir dəfə SMS-lə 3 saat "uvolneniyaya" çıxa bilərsiniz. (Görən, qapalı həbsxanalarda dustaqlara neçə saat təmiz hava almağa icazə verirler?)

- **Baş üstə, nəçəlnik.**

- Toy eləmək, şənlənmək, sevinmək, oynamək, konserṭ vermək qəti qadağandır.

- **Baş üstə, nəçəlnik.**

- Əziziniz özülsə yas tutmaq, ağlamaq olmaz. Dörd adam aparsın basdırınsın.

- **Baş üstə, nəçəlnik.**

- Ali məktəblər, orta məktəblər bağlanmalıdır. Elm, savad nəyə lazımdır ki?! Oturun televizorun qabağında mənasız həkimlərin mənasız məsləhətlərinə qulaq asın: tez-tez əlinizi yuyun, filan yerinizi yuyun...

- **Baş üstə, nəçəlnik.**

- Uşaq bağçaları vabəd işləməlidir. Cocuqlar cəmiyyətdən təcrid olunub ibtidai icma quruluşundakı kimi vəhşiləşməlidir.

- **Baş üstə, nəçəlnik.**

- Sanatoriyalar, istirahət mərkəzləri, turizm mərkəzləri çalışmadılmalıdır. Rayona əzizlərinizin, atanınınızın yanına gedə bilməzsiz, onlar da sizin yanınızda gele bilməz. Təmiz dağ havası ala bilməzsiz. Gün işığı qəbul edə bilməzsiz, cimerlik və dəniz havası qəti qadağandır.

- **Baş üstə, nəçəlnik.**

- Hava nəqliyyatı, dəmiryol nəqliyyatı çalışmadılmalıdır.

- **Baş üstə, nəçəlnik.**

- Futbol azarkeşsiz oynanılmalıdır.

- **Baş üstə, nəçəlnik.**

- Kəsesi. Oturun xarabanızda və gedin ölü.

- **Baş üstə, nəçəlnik.** Ayri əmriniz, fərmayışınız, buyruğunu?

- Gözleyin, zaman-zaman ərimizi, fərmayışımızı, buyruğumuzu elan edəcəyik.

Deyirəm, adam qorxmaya, Ümumdünya Səhiyyə Təşkilatını, onun adı dilimə yatmayan (daha doğrusu, dilimə yatır ey, sadəcə azərbaycanca pis çıxır, adam qorxur ki, ikinci hərfi "u"-nu birdən düz deməz) prezidentinə çox mədəni şəkildə deyə ki:

- **GEDİNİZ HOPPANINIZ!**

ƏDALƏT •

23 yanvar 2021-ci il

İradə Tuncay: Şəpitdən nəinki kişilər, şirlər də qorxur

İndi bütün dünyada safari parklar dəb halına gəlib və maraqla qarşılanır. Bizdə də var, Şəkidə. Məsləhət görürləm, yollar açılanda gedib baxarsız.

Sözüm nədi? Bu Zubkovun (paylaşımında baxmaq olar) Krimda belə parkı var. Və aslan, şir yetişdirir. Deməli, bu aslanlar Zubkovun təpiçkasından (yeni şəpit) elə qorxurlar ki... Qaldıran kimi qaçırlar. Nöolsun aslandı? Elə öyrədib də...

Amma özü söhbət edir bu barədə - deyir hamısı tabe olmur. Tabə olmayanları daim qapalı saxlayır. Onları buraxmir...

Nə deyirdim? Nəysə deyirdim də...

Ətraflı adalet.az saytından oxuya bilərsiniz.

OXUMAQ VACİBDİ

1990-in yanvarında Bakıda meydan sulyan Rusiya texnikası, 2020-nin dekabrunda həmin meydandan suyu süzülsüzlə keçdi.

"1990-da Bakıda qan tökən Rusiya yox SSRİ idi. O ordunun tərkibində qırğız, qazax və b. millətlər də var idi". Studiuadaların biri qaydırıb demədi ki, "bütün imperiyaların qosununda əzarətdə saxlanan millətlərin nümayəndləri olur".

Onu da demədilər ki, "Bakıda, Tiflisdə, Vilnusda qan tökən Sovet ordusu idisə, 1991-də Moskvada da qan tökədi də. Day niyə əsgərli-zabitli tankdan düşüb rus xalqının tərəfinə keçirdilər? Həmin ordu idi də, Macarıstanda girib 3 minədək ölü, 13-ninədək yaralı qayub çıxmış."

Əvəzində dedilər ki, Azərbaycan erməni məsələsi ilə bağlı ilk şəhidləri 1991-də verib (deyəsən Çaykändə dedilər). Halbuki Azərbaycan ilk şəhidi (Əli və Bəxtiyar) 1988-ci ildə Əs-gəran yaxınlığında verib.

İlqar Rəsul

Vətən Müharibəsi Qəhrəmanı - "XTQ Yaşar" növbəti dəfə təltif edildi

Ali Baş komandan tərəfinən "Vətən Müharibəsi Qəhrəmanı" medalı ilə təltif olunmuş, Şuşaya ilk bayraq sancan və 28 ildən sonra Gövhərağa məscidində azan oxuyan əsgərimiz Yaşar Hüseynov növbəti bir təltifa layiq görüldü.

Adalet.az saytı xəbər verir ki, Şuşa şəhərinin işğaldan azad edilməsi uğrunda aparılmış döyüş əməliyyatlarında iştirak etdiyi üçün XTQ-Xüsusi Təyinatlı Qüvvələrin baş giziri Y. Hüseynov bu dəfə Azərbaycan Prezidentinin "Şuşanın azad olunmasına görə" medalı ilə təltif edilib. Yeri gəlmışkən, "Şuşanın azad olunmasına görə" medalı ilə 4 646 hərbi təltif edilib. Baş Gizir Yaşar Hüseynov ailəlidir, 2 övladı var.

Qeyd edək ki, günümüzün qəhrəmanı Yaşar Hüseynov - O, 1981-ci ildə Ağdam rayon Abdal kəndində dünyaya gelib. 20 ildir Azərbaycan Ordusunda xidmətdədir. 2014-2016-ci illərdə baş verən döyüşlərdə Xüsusi Təyinatlı kimi yaxından iştirak edib. Hətta 2014-cü ilin avqust əməliyyatında yaralanıb. 4 günlük Aprel döyüşlərində də xüsusi feallığı ilə seçilənlərdən olub.

Əntiqə Rəşid

ÜRƏYİ AĞDAMLA DÖYÜNƏN OĞLAN

Bu nur üzülu oğlan Burzu Əliyevdir. Aşıq Valehin, general Murtuz Quliyevin, Qurban Pirimovun, Abdal Qasımın, Sara Qədimovanın, Aşıq Xaspoldadın, Səxavət Məmmədovun, Rəməşin, qarmonçu Şakirin, şair Abdal Qəhrəmanın doğulduğu kənddə - Ağdam rayonunun Abdal-Güləblə kəndində doğulub.

Sonra necə olubsa azib gedib çıxbı Ukraynaya. Və burda nazir postunacaq yüksəlib. Hazırkıda Kiyevdə böyük bir dövlət şirkətinin vitse-prezidentidi. Xeyriyyəciliyi ilə tanınır. Ukrayna-Azərbaycan mədəni əlaqəlerinin möhkəmlənməsində öz töhfəsini verib və vermekdədir.

Bakıya gəlib Filarmoniyada Səxavət Məmmədovun möhtəşəm bir yubileyini keçirmişdi. Unudul-

maz sənətkarın mahnılardan ibarət diskleri öz hesabına hazırladıb təmənnasız olaraq həm yubileyə gələnlərə, həm də ürəyi yubiley tədbirində olub gələ bilməyənlərə bağışlamışdı.

Şair Qulu Ağsəsin də ən yaxın dostudu.

Yanvarın 20-də 56 yaşı tamam oldu. Həmin gün məlum səbəbdən təbrik eləmədi. İndi təbrik edirik. Uzun ömr, can sağlığı arzulayıraq.

İnşallah, tezliklə Ağdamda, Abdal-Güləblədə görüşərik və Səxavət Məmmədovun da məzarını birlikdə ziyarət edərik.

Aqil ABBAS

RUSİYA ABŞ-IN ƏBƏDİ DÜŞMƏNİDİR

Birləşmiş Ştatlarda hansı partiyanın hakimiyətdə olmasından asılı olmayıaraq Çin və Rusiya həmişə bu ölkənin təhlükə mənbəyi kimi qiymatlaşdırılaçək. RIA Novostinin məlumatına görə, Şandun universitetinin professoru Tzya Vanşan hesab edir ki, Pekin və Moskva bundan narahat olmamalı və fikrini öz daxili problemlərinin həllinə yönəltməlidir.

Dünen ABŞ-in yeni seçilmiş prezidentinin insqrasiya mərasimi keçirildi və Co Bayden and içərik vəzifəsinə başladı.

"Respublikaçılardan partiyası əvvəlki mövqeyini saxlayaraq, Çini on təhlükəli düşməni kimi hesab etsərədə, demokratlar daha çox Rusiyani ölkələri üçün təhlükə hesab edirlər"-deyə Tzya Vanşan bildirib. Professor əlavə edib ki, "ABŞ kimi "birinci", kimi "ikinci" düşməni hesab etmə-

sindən asılı olmayaraq, bizim ən düzgün addımmız diqqətimiz öz problemlərimizin həllinə yönəltməyimizdir".

Birləşmiş Ştatların dünya-

ti, son illər dünyada baş verən iqtisadi böhrəni dəha da dərinləşdirir, onda ABŞ-in qarşısında duran əsas prioritet məsələnin daxili problemlərin

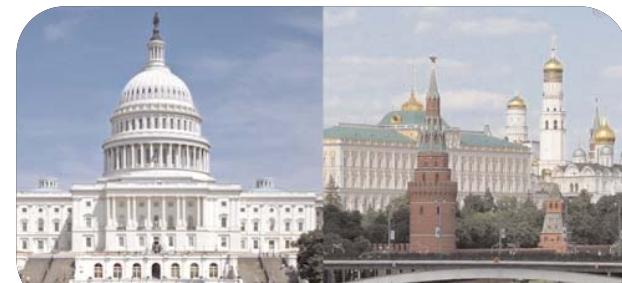
həllinə yönəlcəyi gümanı yaranır. Co Baydenin andiçmə mərasimindəki çıxışından görür ki, diqqət dəha çox daxili problemlərin həllinə yönəlcək, xarici diplomatiya ikinci plana keçiriləcək.

Professor Vanşanın sözlərindən də aydın olur ki, Çin və Rusiyada xarici diplomatiyanı ikinci plana keçirməli, diqqətini daxili siyasetə yönəltmə-

lidə. Obyektiv və subyektiv səbəblərə görə ABŞ-la Çin və yaxud ABŞ-la Rusiya liderlərini tezliklə görüşə biləcəklərini söyləmək çətinndir. Baydenin məsləhətləridə ölkədə yaranmış hazırlı vəzifəyi və gücünü bərpa edənədək, Vaşinqtona sərf edəcək məqama qədər, ona belə görüşlərin keçirilməsini ertələməyi məsləhət görürler.

Bələ düşünmək olar ki, dünyada ağlıq etmək iddia-sında olan bu üç hegemon dövlətin başları daxili problemlərinin həllinə yönəldiyi zaman ərzində yerdə qalan ölkələr bir müddət rahat nəfəs ala bilərlər. Lakin bu görünüşü qədər də deyil. Üç ölkənin illərdi qaynatdıqları qanlı ocaqlarda - Əfqanistanda, İraqda, Suriyada, Liviyyada, Livanda və səatis hələ sənməyib və yaxın zamanlarda sənəcəyidə gözlənilmir.

Rüstəm HACIYEV

GÜNÜN ƏN UZUN LATİFASI

ÖZÜMÜZÜ YAXŞI APARSAQ HOVUZA SU DA BURAXACAQLAR

Molla Nəsrəddin gedirmiş, qarşısına üz-gözündən yorğunluq tökülen bir tanışı çıxır. Molla soruşur ki, niyə belə əzginsən, nolub?

- Molla, birotaqlı daxmam var, iki uşaq, arvad, mən, sixhədi. Gecələr də yuxum ərşə çəkilib. Bəlkə bir məsləhət verəsən?

- İnəyin var?

- Bəli.

- Mənə inanıb məsləhət istəyirsənsə, bu gündən inəyi də gecələr gətir evə.

Kişi çəşir, amma deyir ki, baş üstə.

Axşam inəyi gətirir evə. Üç-dörd gündən sonra yenə molla ilə rastlaşır. Yenə həminkı vəziyyətdədi.

Deyir:

- Molla, lap qırıldıq.

- Qoyun-quzu var?

- İki-üç dənə var.

- Axşam onları da gətirib evdə saxlayarsan.

Kişi. Kişi yenə mollaya qulaq asır. Aradan üç-dörd gün də keçir. Yenə molla ilə rastlaşır:

- Ay molla, belə getsə basırıqdan ölüçəyik.

- Atın var?

- Hə, bir yabım var.

- Bu axşam onu da gətir evə.

Kişi yenə mollaya qulaq asır.

Aradan beş-altı gün keçir, yenə rastlaşırlar. Molla görür ki, kişi lap ağır giindədi.

- Ay molla, mən cəhənəm ey, arvad-uşaq da qırılrı.

- Get inəyi evdən çıxart.

Kişi inəyi evdən çıxarır.

Üç-dörd gündən sonra yenə

rastlaşır molla. Molla soruşur ki, vəziyyət necədi?

- Molla, bir az rahatlaşmışıq.

Molla deyir:

- Get o qoyun-quzunu da çıxart.

Kişi gedir qoyun-quzunu da çıxarır.

Üç-dörd gündən sonra yenə molla ilə rastlaşır. Molla soruşur ki, vəziyyət necədi?

- Allah səni saxlasın, bir az da rahatlaşmışıq.

Molla deyir:

- Get atı da çıxart.

Kişi gedib atı da çıxarır.

Dörd-beş gündən sonra yenə rastlaşırlar. Molla görür ki, kişinin kefi göylə gedir. Soruşur ki, vəziyyət necədi?

- Allah balalarını saxlasın, molla, sən nə ağıllı adamsan?

Vallah, evdə

uşaqlarla qaçı-tutdu oynayıraq.

İndi biz də həmin kişinin gündündəydi. Allaha şükür, SMS-i ləğv elədilər, postları götürdürlər.

Deyirlər bazar ertsindən bərbərxanalar da işləyəcək, rayonlara gedis-gəliş də.

Hələ birinci gündən kafeler, çayxanalar, restoranlar da açılacaq, təbii ki, ara məsafləni mütləq gözəlməliyik. Ey. Kafe, restoran, çayxana avtobus deyil ki, ağız-ağıza gedek. Hətta deyirlər, fevralın 1-dən məktəblər, bağçalar da açılacaq, təbii ki, ara məsafləni mütləq gözəlməliyik. Ey. Kafe, restoran, çayxana avtobus deyil ki, ağız-ağıza gedek.

Hətta deyirlər, fevralın 1-dən məktəblər, bağçalar da açılacaq. Adamın sevincdən az qala ürəyi partlasın. Yəqin metro da açılır.

Hələ özümüzü yaxşı aparsaq, hovuza su da buraxacaqlar.

Layihənin istiqaməti: Ermənistan-Azərbaycan Dağlıq Qarabağ münaqişəsi haqqında həqiqətlərin dünya ictimaiyyətinə çatdırılması, Azərbaycanın ədalətli mövqeyinin müdafiə edilməsi

Nº 8 (2189) 23 yanvar 2021-ci il

Son vaxtlar Ermənistən siyasi dairələrində Qarabağla bağlı çağrışışlar eşidilməkdədi. Xüsusiət Ermənistən müxalifəti və təbii ki, daha çox da Daşnaqsütun partiyasının öncülləri imzalanmış təslim haqqından sonra daha da fəallaşıblar. Üçtərəfli müqavilə, yəni Rusya-Azərbaycan-Ermənistən arasında gerçəklişdirilmiş həmin sənəd Ermənistən müxalifətini həm Rusiyadan, həm də bilavasitə Paşinyan iqtidarından narazı salıbdı.

Onları iddialarına görə, mühəharibə davam etdirilməli və guya Azərbaycanın işgal etdiyi ərazilər geri qaytarılmalıdır. Son dərəcə gülünç olan bu yanaşma Türkiyə, Rusiya, xüsusiət Azərbaycan prezidenti cənab İlham Əliyev tərəfindən birmənalı şəkildə rədd edilmiş və

lar?" Bax, bu mənada yaddaşı işıqlandırmaq zənnimcə, həyati zərurətdi. Cünki zaman-zaman yol verdiyimiz unutqanlıq, laqeydlik bize ağır itkilər yaşatdı. Vətən həsrətinə, yurd nisgilinə kökləndik.

Cünki düşmənimizi tanımadıq. Əksinə, ona "qardaş olub hayastan" dedik. Gerçəkdə isə öten əsrde, eləcə ondan əvvəller də ermənilər türkə, yəni bizi qarşı hər zaman düşmən mövqeyində olmuş və fürset gözlemişdi. Bu fürsətçilik də 1905-də, 1918-də, 1920-də... və nehayət, 1988-ci ildə yurdumuzun, milletimizin sinəsinə basılmış dağ oldu.

Yaxın tarix olan 1988-ci ildə ermənilərin Moskvadakı havadarlarının dəstəyilə Dağlıq Qarabağ Azərbaycandan öncə danişıqlar, sülh yoluyla, sonra isə iş-

ERMƏNİ SİYASƏTİNİN ÇÖKÜŞÜ

gəlçiliq siyasetiyle əl keçirmək planlarını ortaya qoymular. Nəticədə 1923-cü ildə yaradılmış Dağlıq Qarabağ Muxtar Vilayətinin Ermənistən ərazisi olması gündəmə gəldi. Bu iddiada əsas məqamlardan biri də şovinist erməni yazıçısı Zori Balayanın hələ 1981-ci ildə Yerevanda çap etdirdiyi, 1984-cü ildə isə rus dilində Moskvada tirajlılığı "Ocaq" kitabı bir vəsiyətə çevrildi. Üstəlik, həmin zaman kəsiyində SSRİ hökumətinə rehbərlik edən Mihail Qorbaçovun müşaviri olan Aqanbekyanın Parisdə çıxan "L'humanité" qəzeti verdiyi müsahibəsində Yerevanı dəstəkləməsi bu istəyi daha da alovlandı. Cünki səhəb artıq Kreml səviyyəsində gündəmə gəlmüşdi. Bu da o demək idi ki, məsələdən, qabardan mövzudan SSRİ rehbərliyi də xəbərdardı. Təəssüf ki, Moskvanın laqeydiliyi, daha doğrusu, mövzuya rəvac vermesi az bir zaman içərisində böyük faciələrə yol açdı. Yəni 1987-ci ilin payızında Yerevanda artıq millətçilərin mitinqləri başladı. Daşnaqlar bu mitinqlərde İrəvanın əzəli sahibləri olan azərbaycanlılar qarşı zorakılığa çağırışlar etdilər. Ortaya çıxan ərazi iddiaları Qərbi Azərbaycanda yaşayan soydaşlarımızın həyatına öz təsirini göstərməyə başladı. Bu da nəticə etibarı ilə Ermənistən ərazisindəki soydaşlarımızın yenidən zor güçüne deportasiyasına getirib çıxardı. Dünyanın, xüsusiət Moskvanın gözü qarşısında törendilən cinayətlər laqeydliklə seyr edilir.

Şuşaya etdiyi sefər zamanı Ali Baş Komandan üzünü düşmənə tutaraq bəyan etmişdi ki,

"Mən buraya Füzulidən keçərək azad olunmuş yolla gəldim. Mən Şuşadayam. Biz qalib gəlmışik. Azərbaycan Ordusu torpaqlarımızı işgaləndən azad edib. Şuşa bizimdi! Qarabağ bizimdi və bundan sonra da bizim olacaq! Kimsə başqa fikirlərə düşürsə, "dəmir yumuruğu" unutmasın! Mən burdayam və ordumuz da burdaydı! İkinci fikrə düşənlər əgər hər hansı bir hərəkət edərlərsə, cavabımız daha ağır və daha sərt olacaqdır!"

Təbii ki, bu qətiyyətli mövqeyi ortaya qoymaq üçün xalqımız, bütövlükdə Azərbaycanımız ağır və məşəqqətli bir zaman kəsiyi dəf etməli oldu. Əgər tarixə diqqət yetirsək, yəni Ermənistən-Azərbaycan-Dağlıq Qarabağ mühəharibəsinin başlanğıcından sonuna qədər seyahət etsək, onda görərik ki, bu mühəharibəni başlayanlar kimlərdi, bu mühəharibədə qazananlar kimlərdi? Bu mühəharibənin qurbanları nəyin yolunda şəhid olub-

müyyən məqamlarda hetta o dövrün en məşhur terminlərindən olan "ekstremistler" ifadəsilə məsələnin üstündən keçilirdi. Amma bu, üzərindən sükütlə keçiləsi məsələ deyil.

Tarix və baş veren məsələlər sübut etdi ki, həmin illərdə SSRİ hökumətinin tutduğu mövqə, o cümlədən də Azərbaycan SSRİ rehbərliyinin qətiyyətsizliyi on minlərlə insanın evsiz-eşiksiz qalmamasına, yurd-yuvasından didərgin düşməsinə yol açdı. Bu gün rəqəmlərin diliyle ifadə etsək, 1988-ci ildən 33 il keçir. Yəni 1988-ci ilin fevral ayının 13-də o vaxtkı Stepanakertdə Dağlıq Qarabağ məsəlesiyle əlaqədar olaraq şəhərin erməni sakinləri ilk nümayişlərini keçirdilər.

Təəssüf ki, bu nümayiş öz sərt cavabını nə Moskvadan, nə də Bakıdan almadi. Bunu izleyən ermənilər bir az da həyəsizləşdilər və 3 gün sonra davamlı mitinqə başladılar. Mart ayının 2-ə qədər keçirilən bu mitinqlərdə əsas şurə "myatsumi"di. Yəni ermənilər Dağlıq Qarabağın Ermənistəna birləşdirilməni tələb edirdilər. Bu məqsədə Dağlıq Qarabağ Muxtar Vilayətinin Xalq Deputatları Sovetinin erməni əsilli deputatları fevralın 20-də bir araya gələrək SSRİ rehbərliyinə müraciət ünvanlıdlar. Üstəlik də həmin deputatlar Dağlıq Qarabağın Ermənistən SSRİ-yə birləşdiyini elan etdilər. Təbii ki, sıratı Azərbaycan vətəndaşları baş verənləre laqeyd qala bilməzdi. Cünki səhəb vətəndən, torpaqlanınca qəbul etdiyi qərara etirazlarını bildirmek üçün Ağdam sakinləri Əsgəran istiqamətində dinc yürüş etdilər. Erməni daşnaqlar həmin nümayişçiləri ateşə tutdular. Nəticədə torpaqlarımızın bütövlüyü uğrunda ilk şəhidləri verdik.

Hədisələrin getdikcə daha böyük əraziyi əhatə etməsi Azərbaycanın o vaxtkı rehbərliyini müyyən addımlar atmağa məcbur etsə də, amma Moskva erməni-

lərin istəyinə daha çox xidmet edən addımı atdı. Nəticədə 1989-cu ildə Moskvanın nəzarətində olan Xüsusi İdarəetmə Komitəsi yaradıldı. Məhz bu komitənin yaradılması ilə də daha çox da ona rehbərlik edən Volskinin atlığı addımlarla Dağlıq Qarabağda ermənilərin silahlansması sürətləndi, əraziyə həm Ermənistəndən, həmçinin də dönyanın müxtəlif bölgələrindən silahlı ermənilər muzdlular gəlməyə başladı. Bilavasitə Dağlıq Qarabağı rəsmən özüne birləşdirən Ermənistən SSRİ-in 1989-cu il dekabr ayının 1-də qəbul etdiyi qərar torpaqlarımıza qarşı mühəharibəyə çağırış oldu.

Bununla da dünya ictimaiyyəti açıq şəkildə gördü ki, problem haradan və necə qaynaqlanır.

Azərbaycan prezidenti cənab İlham Əliyevin 44 günlük Böyük Vətən Müharibəsi zamanı xarici media mənsublarının suallarını cavablandırarkən göstərdiyimiz bu faktları diqqətə çatdıraraq vurgulamışdı ki, "Biz bu problemi yaratmaşıq. Bu mühəharibəni biz başlamamışıq. Bizim torpaqlarımız işgal olunub. Bizim bir milyondan artıq soydaşımız öz ata-baba yurdundan qovulubdu. Budur tarixi gerçəklilik. Bütün bunlar real faktlardır. Biz bu gün işgal olunmuş torpaqlarımızı azad etməklə həmdə BMT-nin qətnamələrini yerinə yetiririk."

Mövzu ilə bağlı xatırlatlığımız bu məqamlar Ermənistən ərazilərimizin işgalinə dair sərgilədiyi böyük siyasetin çox kiçik bir məqamıdır. Biz bu mövzuya zaman-zaman qayıdacağıq.

**Əbülfət MƏDƏTOĞLU
Əməkdar jurnalist**

**Azərbaycan Respublikasının
Medianın İnkışafı Agentliyinin
maliyyə yardımına ilə**

ƏDALƏT •

23 yanvar 2021-ci il

Ziyalılar Eldar Həsənov üçün Prezidentə müraciət etdi

Bir qrup ziyalı Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevə sabiq səfir Eldar Həsənovun zəminə buraxılması ilə bağlı müraciət edib.

Adalet.az xəbər verir ki, ziyalılar Prezidentə müraciət edərək, Eldar Həsənovla bağlı həbs qətimkan tədbirinin zəminliklə dəyişdirilməsi və onun sözügedən şəxslərin zəmininə buraxılmasını xahiş ediblər. Müraciəti olduğu kimi təqdim edirik:

"Azərbaycan Respublikasının Prezidenti Zati-aliləri Cənab İlham Əliyev Xalq şairi Vahid Əzziz, xalq artisti Rasim Balayev, xalq yazıçısı Çingiz Abdullayev, xalq şairi Ramiz Rövşən və əməkdar jurnalist Əlövşət Ağalarov tərəfindən

Ünvan :Bakı şəhəri , Binəqədi rayonu, 6-ci MKR, keçid 1410, ev 4, mənzil 50

Möhtərəm cənab Prezident! Müzəffər Ali Baş komandan!

Siz, həm hərb, həm də siyaset meydanında bizi uzun illər həsrətinə olduğumuz Böyük Qəlebəyə qoşusdurduñuz. Tarixdə xalqını öz etrafında bir yumruq kimi birləşdirməyi bacaran, ordusuna bu cür fatehlik edən komandanlar çox az olmuşdur. Siz Azərbaycan üçün yeni tarix, yeni səhifə açdırınız. İller keçəcək, lakin qazandığınız bu zəfər qızıl hərflərle Azərbaycan tarixində Sizin adınızı qalacaq.

Möhtərəm cənab Prezident!

Bu Böyük Qəlebənin sevincini yamaqla yanaşı, Qarabağımızın, o cümlədən doğma Kəlbəcərin mənfur

düşmən tapağından azad olunması ilə nəticələnən Böyük Qəlebəmizin sevincini ailəsinin, əzizlərinin etək-sində yaşamağı haqqı olan, her zaman qəlibi Qarabağımızla döyünen Eldar Həsənovun həpsdə qalması bizde dərin təessüf hissi yaradır. Ulu Öndər Heydər Əliyevə və Sizə hər zaman sədəqətlə xidmet edən, xidmətləri Ulu Öndər və Sizin tərəfinizdən dəfələrlə qiymətləndirilən, çalışdıgi dörd Avropa ölkəsinin ikisində Ruminiya və Serbiyada xalqımızın Ümummilli Lideri Heydər Əliyevi əbediyyətdən Eldar Həsənov həsrətlə gözlədiyi qəlebə xəbərini çox təessüf ki, DTX-nin təcridxanasına həpsdə qarşılıdı. Bize çatan məlumatlara və tanış olduğumuz rəsmi tibbi sənədlərə əsasən, Eldar Həsənov çox ciddi xəstəliklərden əziziyət çekir, təxirəsalınmadan ixtisaslaşmış xəstəxanada cərrahi müdaxiləyə və müalicəyə ehtiyacı vardır. Məlum olduğu kimi, həzirdə ölkəmiz də daxil olmaqla, bütün dünya COVID-19 virusunun həyacan-

nını yaşayır. Ümumdünya Səhiyyə Təşkilatının meyarlarına əsasən, Eldar Həsənov yaş həddində (66 yaş) və səhhətindəki ciddi problemlərə görə xüsusi risk qrupuna daxildir. Onun xəstə vəziyyətdə həpsdə qaması və həpsinin təsirində məruz qaldığı mənəvi-psixoloji sarsıntı xəstəliklərini daha da kəskinləşdirir, orqanızmını daha da zəiflədə və sağlamlığına geri dönüş olmayan çox ciddi zərər vura bilər. Hesab edirik ki, Eldar Həsənovun mövcud durumu onun barəsində olan həps qətimkan tədbirinin dəyişdirilməsinə əsas verir. Digər tərəfdən, sevindirici və ümidi verici hal kimi qeyd edirik ki, Eldar Həsənovun həps olunduğu cinyət işinin çərçivəsində həpsə salınmış XİN-nin bütün əməkdaşları artıq həpsdən azad olunmuşlar.

Hörmətli cənab Prezident!

Ölkə rəhbəri olduğunuz 17 il ərzində her zaman ictimaiyyətin, o cümlədən bizim müraciətlərimizə diqqətlə yanaşmışınız. Növbəti dəfə de müraciətimizlə bağlı ədalətli və humanist qərar qəbul edəcəyinizi inanaraq, Eldar Həsənovun barəsində seçilmiş həps qətimkan tədbirinin şəxsi zəminliklə əvəz olunmasına və onun bizim zəminliyimizə verilməsinə yardım etməyinizi Sizdən xahiş edirik.

Hörmətli,
Xalq şairi Vahid Əzziz
Xalq artisti Rasim Balayev
Xalq yazıçısı Çingiz Abdullayev
Xalq şairi Ramiz Rövşən
Əməkdar jurnalist
Əlövşət Ağalarov

Tarix :19.01.2021"

1 fevral tarixindən ibtidai təhsil bərpa edilir

Ötən gün təhsil naziri Emin Əmrullayev xüsusi karantin rejimi dövründə təhsil müəssisələrinin fəaliyyətinin təskilinə dair brifinq keçirib. Brifinqdə nazir bir çox məsələlərə aydınlaşdırıb. İlk olaraq 1 fevral tarixindən ibtidai təhsilin mərhələli şəkildə bərpa olunacağına qeyd edən E. Əmrullayevin sözlərinə Bakı, Sumqayıt və Abşeron məktəblərində, o cümlədən bütün ölkə üzrə ibtidai sinif, məktəbəhəzirliq qruplarında, icma əsasi qruplarda tədris qismən başlanılaçq. 1 fevraldan iki həftə sonra isə digər ərazilərdə 5-9-cu siniflərdə, peşə məktəblərində tədrisin qismən bərpası nəzərdə tutulur.

Nazir məlumat verib ki, təhsil müəssisələri mərhələli şəkildə bərpa olunacaq: "İri şəhərlərdə tədris heftədə 3 dəfə, digər rayonlarda isə həftədə 4 və 5 dəfə olmaqla bərpa olunacaq". Nazirin sözlərinə görə, təhsil ilinin sonuna kimi tele-dərslər davam etdiriləcək: "Valideynlər uşaqlarını məktəblərə göndərməyə çəkinirlərse təhsil ilinin sonuna kimi tele-dərslər davam etdiriləcək".

Bağçaların fevralın 15-dək açıla biləcəyinə əmid edirik deyən təhsil naziri bildirib ki, lakin hazırda bununla bağlı proqnoz vermək çətindir.

Fevralın 1-dən həmçinin repetitorluq fəaliyyəti üzrə tədrisin bərpası nəzərdə tutulur. Bu barədə fikirlərini bölüşən E. Əmrullayev bildirib ki, qrupda 10 nəfərdən artıq olmamaqla repetitor xidmətlərinin fəaliyyəti bərpa oluna bilər.

şagird, 10-11-ci sinif şagirlər arasında isə 7525 nəfər şagird koronavirusa yoluxub. Bu səbəbdən koronavirusun qarşısının alınması ilə bağlı orta məktəblərdə bütün zəruri tədbirlər görülmələr. Şagirdlərin və müəllimlərin hərəketinin ölçüləməsi, ara məsafləsinin qorunması, gigiyena qaydalarına riayət olunmasına ciddi nəzarət olunacaq.

Əgər kimdəsə temperaturun yüksək olması müşahidə edilərsə həm şəxs dərhal izolyasiya olunacaq və zəruri tədbirlər görülmələr.

Artıq vaksinasiya oluna biləcək müəllimlərin siyahısının hazırlanlığını qeyd

edən təhsil naziri bildirib ki, Bakı, Sumqayıt və Abşeronda 15698, bölgələrdə isə 32600 müəllimin yaşı 50-dən çoxdur: "Biz bu müəllimlərin vaksinasiyasını tövsiyə edirik".

Brifinqdə təhsil haqqları ilə bağlı sualları cavablandırıran E. Əmrullayev bildirdi ki, bəzi hallarda təhsil haqqının ümumiyyətlə ləğv edilməsi və onların hamisini dövlət tərəfindən ödənilməsi təklif edilir. Əgər biz həmin sistemə keçək, bu, o, deməkdir ki, rəqabət şəraitindən imtina edirik. Hazırda Azərbaycanın ali təhsil müəssisələrində 182 min tələbə təhsil ahr. Onlardan 167 mini bakalavrda, 15 mini isə magistraturada oxuyur. Bu gün ölkədəki 93100 nəfər tələbənin hər 100-dən 56-sı dövlət hesabına təhsil alır. Hazırda 1-ci kursda oxuyan tələbələrin 60 faihindən çoxu dövlət hesabına təhsil ahr. Bu, o deməkdir ki, onların təhsil haqqı problemi yoxdur. Amma təhsil haqqı problemi olan tələbələrimiz də var. Öl-kədə təhsil haqqı vergi güzəştəri əsasında xeyli aşağıdır. Bakalavriat səviyyəsi üzrə təhsil haqqı orta hesabla 2500 manatdır. Bəzi regional təhsil müəssisələrində bu məbləğ dənənəşdir. Nazirin sözlərinə görə təhsil kreditlərini iki qrupa bölmək ətrafında müzakirələr gedir. Birinci qrupda təhsil kreditinin daha aşağı sosial vəziyyəti olan şəxslərə faizsiz, ikinci qrupda kreditlərin bacarığa görə verilməsi nəzərdə tutulur.

Nicat Novruzoglu

VƏTƏN SİZƏ OĞUL DEDİ

MAXE Təbriz Alməmmədov

28.11.1995-ci ildə Sumqayıt şəhərində anadan olan Alməmmədov Təbriz Letman oğlu Vətən mühəribəsində torpaqlarımızın işğaldan azad olunmasında igidlik göstərərək 07.11.2020-ci il tarixdə Şuşa istiqamətində gedən döyüslərdə qəhrəmancasına Şəhid olub. MAXE Təbriz Alməmmədov Vətən mühəribəsində göstərdiyi şücaət və qəhrəmanlıqlarla görə "Vətən uğrunda" və "Qubadlının azad olunmasına görə" medalları ilə təltif olunub.

Rəhman Məmmədov noyabrın 9-da Şuşa döyüsləri zamanı şəhid olub

Rəhman Məmmədov 1997-ci il fevralın 13-də Sumqayıt şəhərində anadan olub. Orta təhsilini Sumqayıt şəhərində 13 nömrəli tam orta məktəbdə alıb. R. Məmmədov 2015-2017-ci illərdə Azərbaycan Silahlı Qüvvələrinin Tovuz rayonunda yerləşən "N" sayılı hərbi hissəsində müddətli həqiqi hərbi xidmətdə olub. O, 2016-ci ilin 2-5 aprelində baş verən döyüslərdə iştirak edib.

Azərbaycan Ordusunun əsgəri olan R. Məmmədov 2020-ci il sentyabrın 27-də Azərbaycan Silahlı Qüvvələri tərəfindən Ermənistan işğalı altında olan ərazilərin azad edilməsi üçün başlanan Vətən mühəribəsi zamanı Şuşanın azadlığı uğrunda gedən döyüslər də daxil olmaqla bir neçə rayon və kəndlərimizin azadlığı uğrunda gedən döyüslərdə olub. Rəhman Məmmədov noyabrın 9-da Şuşa döyüsləri zamanı şəhid olub. Sumqayıt şəhərinin Şəhidlər Xiyabanında dəfn olunub.

İtkin düşən zabitimizin şəhid xəbəri geldi

44 günlük Vətən mühəribəsində itkin düşmüş daha bir hərbçimizin şəhid olduğu müəyənləşib.

Bununla bağlı məlumat sosial şəbəkədə yayılmışdır. Bildirilib ki, Quba rayonu 2-ci Nügədi kəndindən olan baş leytenant Mikayılov Rahim Qabil oğlunun 107 gün sonra şəhid xəbəri gəlib.

Qeyd edək ki, 1990-ci il təvəllüdü R. Mikayılovun adı Müdafiə Nazirliyinin yayılmışlığı itkin düşmüş hərbçilərin siyahısında yer almışdır.

XTQ Leytenantı Səfərov Şahmar

Şərur rayonu Siyاقut kənd Şəhidi XTQ Leytenantı Səfərov Şahmar Nazim oğlu

Murov dağ zirvəsində döyüşərək qəhrəmancasına Şəhidlik zirvəsinə ucalmışdır.

Onun nəşi ailəsinə 52 gün sonra təhvil verilmişdir. 17.11.2020-ci ildə II Fəxri Xiyabanda dəfn edilib.

Söhbətə başlamamışdan əvvəl sizə sosial şəbəkədə başıma gələn bir əhvalatı danışım, sonra sözümüz "mустафа"sin deyərəm. Sosial şəbəkələrdə işimlə bağlı həmişə aktiv olmuşam və günüm qəçqin və məcburi köçkünləri aşağlayan bəzi üzdənirəq "soydaşlarım"la dilləşmək- dalaşmaq olurdu. Bəzi votəndəsimizi qarabağlılara qarşı qaldırın B.B adlı profildən yaran bir gənc xanımvardı. (müəyyən səbəblərə görə, profilin adını bütün yazdırıram) Qadın elə nifrətlə "qəçqinlar", "köçkünlər" deyirdi ki, elə bil əbədi düşmənlərindən danışdı. Xüsusən, onun "yurdunu zu qoyub

Maraq məni yenə büründü. Qadına "niyə qarabağlılara, daha doğrusu köçkünlərə qarşı nifrət dolusun" suali verdim. Onun ürəklə "əcəb elayirəm" sözündən sonra " xanım , sən Allah hansı köçkünləri yandırıb ki, o bir nəfərin acığını böyük bir obamı təhqir etməklə yanğınlısu tökürsən? Adını de, tapaq cəzalandıraq, sən də sakitləş, normalına dön, qarabağlıların da qu-lağı dincəlsin "

Təbii ki, qadın mənim bu məsləhətimdən sonra torbiyəsini sərgiləyib, məni görüntübən "blok" etdi. Bir müddət qadımı görmədim, yadımdan çıxdı. Günlərin bir günü tanınmış bir köçkünləri

tinizi o vəzifəli köçküne yönəldin! Çünki, sizin həyatınızı bütün köçkünlər qaralmayıb. Yalnız bir nəfər sizi böbüxt edib və hazırda yaşıyır. İmkانınız varsa, o bir nəfərlərə əlləşin". İndi soruşaqsınız, bu mövzu indi niyə yadına düşdü? Açıqlayıb...

Solovyovun "travması"

Hamamız, o cümlədən dünyaya məlumdur ki, Rusyanın tanınmış ermənipərvəst aparıcısi Vladimir Solovyov bütün zamanlarda Azərbaycana qarşı nifrəti ilə seçilib. Dəfələrlə Azərbaycanda olmasına, hörmətlə qarşılanmasına

Ünvanı dəyişmiş nifrət və ya Solovyovun "azərbaycanlı travması"

qaçdınız", "Bakıya gəlib adam oldunuz", "Bakını qoyub dərəyə-təpəyə çətin dənəsiniz" deyib acı sözlərlə qəlbimizi sindirirdi. Sanki yurdum öz xoşumuzla atıb gəlmədik, sanki yurdumuzu erməniyə özümüz peşkəş çəkmişdik.

Ünvanını dəyişmiş nifrət

Sözün həqiqi mənasında, hər dəfəsində mülayimlikle onun düşündüyü kimi olmadığını anlatmağa çalışırdım. 5 il erməni-rus hərbi birləşmələrinin qarşısında noinki kişilərin, eləcə də, qadınlar, uşaqların, hətta yaşlıların mətanət göstərməsi, təmkinlə o bombardmanın qarşısında yurdunu tərk etməməsini, bəsəbbədən Qaradağlı, Ağdaban, Malibaylı-Quşçular, Kərkicahən, Başlıbel faciələrinin, Xocalı soyqrımanın yaşandığını söyləyirdim. Qadının bütün iradalarına, aşağılamalarına mümkün qədər səbrələ cavab verirdim. Bir neçə qarabağını da səfərbər edib onun cavabını yetərinə verirdik.

Qadın daşı ətəyindən tökmürdü ki, tökmürdü. Dediyi deyirdi və onun belə rəyləri məni dəli edirdi. İlahi, insan öz soydaşlarına qarşı niyə bu qədər nifrə eləsin ki?-deyə çox düşündüm. Bir gün fikirlərimdən qənaətə gəldim ki, o bir ermənidir və açlığı profildə sadəcə Azərbaycanlı adı ilə fəaliyyət göstərir. Və fikirlərimi ona yazdım. And içdi ki, tər-təmiz azərbaycanlıdır, erməni ilə yaxından, uzaqdan heç bir əlaqəsi yoxdu.

karımla söhbət edərkən, o, təsadüfən həmin profilin adını çəkdi. Mən qadının həmişə sosial şəbəkələrdə köçkünlərə qarşı aşağılayıcı fikirlər yazdığını dedim. Həmkarım əvvəl "ola bilməz" deşə də, sonra: " onu qınama, bir vəzifəli köçkünləri qadın gənc və gözəl ikən- qız vaxtı ona yanında iş verib. Sonra həmin qızla eşq macərası yaşayıb. Bir gün qız hamilə olduğunu və "tədbir" görməyin gecikdiyini vəzifəli "köçkünlər" sevgiliyi"nə bildirir. Ailosı-uşaqlı, üstəlik vəzifəsi olan haramzada "sevgili" onu hədələmiş və onu ofisindən qovmuşdur. Hətta uşaqlıq doğulandan sonra uşağa atılıq belə verməmişdi".

Məsələ məlum oldu. Mənim təsadüfən dediyim fikir düz çıxmışdı. Qadın bir köçkünlərin qisasını bütün köçkünləri söyməkle, onlara nifrət bəsləməkle çıxardığını anladım. Üzülsəm də, həmin xanıma belə bir mesaj yazdım: "Xanım nifrətinizin səbəbini öyrəndim və anlayışla qarşılıyram. Amma çalışın, nifre-

baxmayaraq nifrəti zərrə qədər də azalmayıb. Əksinə artıb, kükrayıb. Hətta, Azərbaycanının 44 günlük Vətən müharibəsindən qazandığı qələbəni gözdən salmaq üçün öz efiyindən ağlına gələn iftira, iddia, böltən söyləməkdən çəkinmədi.

Düzü həmişə mənim kimi, əminəm soydaşlarıma da bir azərbaycanlı olaraq, bu nifrətin səbəbi əməllice narahat edib, düşündürüb.

Axır ki, ötən gün Solovyovun "əbədi nifrət"inin səbəbi bəlli olub. "Səbəb"də haralarda yayılma yaxşıdır: sosial şəbəkələrdə! Deyilənə görə, Solovyov keçmiş həyat yoldaşının ona azərbaycanlı ilə xəyanət etdiyini söyləyib. Hətta az qala ağlaya-ağlaya deyib ki, azərbaycanlılarının günahı böyükdür: "Məni Azərbaycana nifrətdə və ermənipərəstlikdə ittihad edirlər. Ancaq boş yerə ... Niye fərqli mövqə tutmalıyım ki? Azərbaycana qarşı nifrətimin səbəblərini bilirsinizmi? İndiye qədər ilk həyat yoldaşımın azərbaycanlı ilə mənə necə xəyanət etdiyini unuda bilmirəm! Keçmiş həyat yoldaşımın dediyinə görə, azərbaycanlılar yataqda daha aktivdir. Ancaq arvadımın görüşdürüyü oğlan adı bir tərəvəz satıcısı idi. Bu nüans mənim üçün çox alçaldıcıdır"

Ay səni Solovyov! Adə, sənin arvadın bir azərbaycanlı ilə görüşüb də, bütün azərbaycanlılarla görüşməyib ki...? Sən çalış nifrətini arvadını əlin-dən alan tərəvəz satana yönəlt, xalq la nə işin?

Əntiqə Rəşid

UNEC-in Elmi Şurasında yeni qərarlar qəbul olunub

UNEC-də Elmi Şuranın növbəti icası keçirilib.

İcləsə UNEC imtahan Mərkəzinin direktoru, dosent Söhrab İsayev 2020/2021-ci tədris ilinin payız semestrinin imtahan sessiyasının hazırlıqlı işləri barədə çıxış edib. UNEC-de payız semestrinin 2-ci modul imtahanlarının bakalavr və magistratura pilləsi üzrə 1-8 fevral tarixlərində keçirilməsinin nəzərdə tutulduğunu bildirib. Sessiya imtahanları zamanı bakalavriat və magistratura səviyyələri üzrə əyanı aralıq qiyamətləndirmənin 80 bal, qiyabide isə 100 bal üzərindən həyata keçiriləcəyini deyib. İmtahanların distant formada, proktorinq tətbiq edilmək test əsasında keçiriləcəyini deyən mərkəz direktoru, fakültələr üzrə müəyyən edilən yeni proktorlar üçün təlimlərin keçirildiyini diqqətə çatdırıb.

Tələbələrə imtahanlarda güzəştərlər edilməsi məqsədilə təklif olunub ki, II modul ərzində fənni dirləmədən təkrar imtahan verən bakalavr və magistrler 25 faiz ödənişdən azad edilsinlər. Təklif şura üzvləri tərəfindən qəbul edilib.

Elmi Şurada "UNEC Professoru" vəzifəsinin təsis edilməsi təklif olunub. Rektorun müşaviri, dosent Elşən Bağırzadə "UNEC Professoru" vəzifəsinin tutulması haqqında qaydalarla şura üzvləri təriş edib.

Bildirib ki, "UNEC Professoru" vəzifəsinin öz sahəsində beynəlxalq səviyyədə tanınan, müasir standartlara uyğun elmi tədqiqatlar aparan və tədqiqat sahəsi üzrə yüksək keyfiyyətli tədris həyata keçirən əməkdaşlar müsabiqə əsasında tuta biləcəklər. Həmin vəzifəyə seçkilər UNEC Elmi Şurası tərəfindən rektorun müvafiq əmri ilə yaradılan mü-

vafiq komissiyanın tövsiyəsi əsasında keçiriləcək.

"UNEC Professoru" statusuna sahib olanlar bu ali təhsil müəssisəsində professor vəzifəsini tutan digər professorlarla bərabər hüquqa və selahiyətlərə malik olacaqlar və həmin status əməkdaşın UNEC-də çalıştığı müddətdə keçərlə olacaq. Qaydalar oxunduqdan sonra müzakirəye çıxarıllaraq, şura üzvləri tərəfindən təsdiqlənilər.

Sonra UNEC Elmi katibi Ərəbiyyə Mustafayeva cari məsələləri səsləndirib. Beynəlxalq Ekspertlər Şurasının Əsasnaməsi şura üzvləri tərəfindən təsdiqlənilər. Distant, Qiyabi və Əlavə Təhsil Mərkəzinin adı dəyişdirilərək, Qiyabi və Əlavə Təhsil Mərkəzi adlandırılmalıdır. UNEC Hazırlıq şöbəsi ləğv olunaraq, onun bazasında Hazırlıq Fakültəsi yaradılub.

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev cənablarına

Azərbaycan Respublikasının Birinci vitse-prezidenti Xanım Mehriban Əliyevaya

Süreti: Milli Məclisin deputati cənab Aqil Abbasa

MÜRACİƏT

**Möhtərem Prezident!
Hörmətli Mehriban xanım!**

Mən bütün şüurlu həyatımı dövlətçiliyimizin möhkəmlənməsi, xalqımızın ictimai-mədəni səviyyəsinin yüksəlməsi, gənclərin müasir düşüncəli, hərtərəflü inkişaf etməsi kimi məqəddəs işlərə həsr etmişəm. Ancaq təessüf ki, mən neçə illərdir bəzi hakimlər tərəfindən həqiqiliqlə üzləşmişəm. Belə ki, menim 41 min manat pulumu dələduzluq yolu ilə menimsəyən, daha sonra isə evimdən 11 min manatlıq qızıl-zinə eşyalairımı oğurlayan şəxsin cinayət eməlleri istintaqda tam sübuta yetirilməsinə, Yasamal Rayon Prokurorluğu tərəfindən təsdiqlənərək məhkəməyə göndərilməsinə baxmayaraq, Yasamal Məhkəməsinin hakimləri Günel Əkbərli, Murad Məmmədov, Bakı Apellyasiyاسının hakimləri Kamran Əkbərov, Qədim Babayev, Rəşad Abdulov Ali Məhkəmənin hakimləri Hafiz Nəsibov, Tahir Kazimov, İngilab Nəsirov ədalətsiz qərarlar çıxararaq, qanuni sənədlərə, təkzibədilməz səbutlara baxmayaraq, ne səbəbdənse cinayətkarın dələduzluq və oğurluq əməllərinə beraət verərək mənim Konstitusion hüquqlarımı qəsdən pozmuşlar. Üstəlik məhkəmədə üzümə saxta şahidlər qoyular. Təkzibədilməz sənədlərlə həmin saxta şahidləri ifşa etməyimə baxmayaraq hakimlər onları məsuliyyətə cəlb etmədilər. Hazırda iş hakim Habil Məmmədovun icraatında Bakı Apellyasiyə Məhkəməsində baxılır.

Xahiş edirəm ədalət naminə məqəddəs Qanunlarımızın alılıyini nəzərə alaraq, mənim haqlı tələblərimin təmin edilməsi, cinayətin qanun əsasında aparılması üçün lazımi göstəriş verəsiniz. Ümidim Sizə, Sizin ədalətinizədir. Əks təqdirdə müstəqillik pərdəsi altında özbaşınalıq edən bəzi hakimlərin çıxardıqları qanunsuz qərarlara etiraz olaraq intihara məcbur olacam. Rica edirəm məni intihara vadər edən bu qanunsuzluqlardan, haqsızlıqlardan və intihardan xilas edin.

Sonsuz inam və ümidi: Əsmət Məhsəti, Quliyeva Əsmət Xanış qızı

Filologiya elmləri doktoru, professor, Nyu-York EA-nın həqiqi üzvü, Gürcüstan BEA-nın akademiki, Azərbaycan-Türkiyə Yazarlar vəqfinin sədri, Azərbaycan Yazıçılar Birliyinin üzvü, Azərbaycan Jurnalistlər Birliklərinin üzvü, "Yaradıcı Qadınlar" i/b-nin sədri, 15 İyun-Milli Qurtuluş Günüñü təşəbbüskarı, Prezident təqəudçüsü

12.01.2021

Bayden tapşırıq verdi: Navalnının zəhərlənməsi...

ABŞ Prezidenti Cozef Bayden Amerika xəsusü xidmət orqanlarına Aleksey Navalnının zəhərlənməsi ilə əlaqədar situasiyanın tədqiq edilməsini tapşırıb.

Bayden Rusiya-nın ABŞ-dakı seçki-yə müdaxiləsi, Rusyanın genişmiqyaslı kibərhcumə və Rusyanın Talibana Əfqanistandakı ABŞ hərbçilərini öldürməsi üçün pul verməsi məsələsinin araşdırılmasını da tapşırıb.

MEHRİBAN

ƏDALƏT

23 yanvar 2021-ci il

Yanvarın 22-də
Azərbaycan Respublikasının Müdafıə naziri general-polkovnik Zakir Həsənov
Böyük Britaniya və
Şimalı İrlandiya Birleşmiş Krallığının ölkəmizdəki fövqəladə və səlahiyyətli səfiri
Ceyms Sharp ilə görüşüb.

Müdafıə Nazirliyindən Adalet.az-a verilən məlumatata görə, Müdafıə naziri azad edilmiş ərazilərdə orduımız tərəfindən həyata keçirilən tədbirlər, həmçinin Azərbaycan Ordusunda aparılan islahatlar və digər məsələlər barədə səfirə məlumat verib.

Görüş zamanı iki ölkə arasında müdafıə sahəsində, o cümlədən hərbi-texniki sahədə əməkdaşlıq üçün böyük potensialın olduğu və bu imkanların genişləndirilməsinin vacibliyi vurğulanıb.

Tərəflər ölkələrimiz arasında hərbi təhsil sahəsində əldə olunan razılışmaların həyata keçirilməsinin, hərbi ingilis dili kurslarında dilləyicilərin sayının artırılması zəruriliyini xüsusi qeyd edib.

Öz növbəsində diplomat Vətən müharibəsində qazanılan qələbə münasibətlə Azərbaycan xalqını təbrik edib.

Azərbaycan-Böyük Britaniya əlaqələrinin, xüsusilə hərbi sahədə əməkdaşlığın inkişafı üçün səylərini bundan sonra da əsirgəməyəcəyini qeyd edən C.Şarp ikitərəfli əməkdaşlıq çərçivəsində Böyük Britaniyanın azad edilmiş ərazilərin minalarдан və partlamamış döyüş sursatlarından təmizlənməsi işlərində Azərbaycana köməklik göstərə biləcəyini bildirib.

Görüşdə regional və ikitərəfli əməkdaşlıq, həmçinin qarşılıqlı maraq doğuran bir sıra digər məsələlər müzakirə edilib.

TƏLXƏYƏ BAX!..

Seyfəddin Altayı,
Ankara, altaylı_s@yahoo.com

"Dinimə söyən bari
müsəlman olsa!..."

Dilimizdə bir məsələ var, "elə söz deyir ki, adamın ayağı yerdən kəsilir!; və ya "elə söz deyir bişmiş toyuğun gülməyi gəlir!"

Bu cür sözlər min illərin yadigarıdır və sinana-sinana yaradılıblar. Jirinovski Türkiyədə yaxşı tanınan bir yəhudidir və inдиye kimi qırıldığı qoz yüzü ölübüdür.

Qəhrəmanımız Ramil Səfərli (ov deməyə dilim dönmür) azadlığa buraxıldığı zaman bu Türk düşməni yəhudi: "Ermeni məxfi təşkilatının mənsubları fealiyyətə keçmeli və elə işlər görməlidir ki, Azərbaycan bir daha bu cür addımlar ata bilməsin. Nümayişlə bu işlər yeriməz, bir erməninin əvəzindən ən varlı beş Azərbaycanlı məhv edilməlidir" - deyə bəyanat yaymışdı.

1993-cü ildə

partiyasının konqresində isə "Türklərin tamamı dünya-dan yoxa çıxsa dünya heç nə itirməz" demişdi. Və bu adam Türkçə ifadə ilə desək, "özünü div aynasında görür" və "bulunmaz Hind qumaşı zənn edir".

Putin, özünün deyə bilməyəcəyi sözləri daim təlxəyi Jirinovskiye dedirdir. İllərdir bu yüngülsəqqal adamın söyləmlərində zara gelmişik. İller əvvəl dediklərinə baxın hələ: "Avropa Türkiyəni niyə qəbul etmir, cünki qorxurlar. Bəs biz niyə qorxmuruq. Onlara nüvə energisini ötürdük və təlim keçdik, niyə Onlar energini bizdə ala bilmidi! Sata bilərdik. 70 il qabaq Türkiyənin 17 milyon əhalisi vardi və heç nələri yoxdu. Sovetlər Birliyi onlara avtobus verdi, ancaq bizim avtobusumuz yoxdu. Onlara neftayırma zavodu, kimya zavodu, elektrik stansiyaları tikdik. Hal-hazırda Orta Şərqi ən qüdrətli dövlətini biz yaratdıq. Türk ordusu NATO-dakı ən qüdrətli ordudur və sayı bir milyondur. Türk ordusu NATO-nun əsas qüvvəsidir.

30 il sonra Türkərin və Iranın əhalisi sayı 150 milyon, Əfqanistan və Pakistanın 200 milyon bizim sayımız isə 100 milyon olacaq. Bu da 500 milyonluq İslam ölkəsi və vahid bir dini birlik deməkdir. Onlar Ermənistanı əzəcəklər! Azərbaycanla birləşərək tamamilə əzəcəklər! İranla mərkəzi Asiyada vuruşacaqlar, böyük Türk cümhuriyyətini, Turanı yaradacaqlar. Onların bizə qarşı birləşəcəklərini düşünməliyik, biz xristian, ancaq onlar müsəlmandır. Onları birləşdirən daha bir fakt var, Türk dili. Bu dil Azərbayca-

nın, Türkmenlərin, Özbəklərin, Qırğızların, Qazaxların, Tatarların, Başqırdıların dildir, bəs oralarda Rus dilində kim danışır!ə"

Bu adam bəzi gerçəkliliklər barədə düz demir. Otuz il sonra İranın yox, Azərbaycanın əhali sayı 65 milyon olacaq, İran deyilən viranə də bir künçə qışlaqcaqdı, inanmırısa, açıb Büttöv Azərbaycanın xəritəsine baxın. İkincisi deyir Türkiyəyə filan, filan şeyləri verdik onları gücləndirdik deyə cincirindən qoz çıxardır. Avtobusu olmayan Sovetlər Birliyi onları hardan alıb Türkiyəyə verdi.

Sonra buna sormaq gərəkdir ki, dördüncü yüzildə hunlar İtil çayını keçib Qaradənizin qüzyində soydaşları olan Saxa Türkəli ilə birləşdiyi və Ren çayına, şərqdə Qafqazlara kimi olan yerlərə hökm etdiyi zaman rus adlı bir xalq vardımı varsa hansı kökdə yaşayırdı. Sonrakı yüzillərdə Uzlarla Pəçənəklər bir-birilərə vuruşmasa, Qaradənizin qızayındə Kumanlarla Pəçənəklər vahid bir dövlət yaratısa, Bizansın intriqaları ilə soydaşları bolqarlarla bir-birini qırmasa, Əmir Teymur Qızıl Ordanı məhv etməsə, rus orduları Qafqazı, Türküstəni işğal edə bilərdi?

Türk xofu

deyəsən Jirinovskinin də, Putinin də kürkünə yaman birə doldurub! Putinin Covid-19 xəstəliyi çıxdığı zaman "Biz Pəçənəkləri, Kumanları, Türkəri məglub etdik bunu da edərik" deməsinin kökü də həmin xofdan bəhrələnmişdir.

Jirinovski deyir, ancaq döñüb özlərinə baxmir. Pyotra kimi rus xalqı bitin-birənin elindən zara gəlməşdi, insan kimi yaşamağı da bilmirdi. Əger Pyotr üzünü Avropaya tutmayıib özündən qabaqlı rus idarəciliyi kimi hərəkət etseydi, rus elə bugün de mağara dövrünü yaşayacaqdı. Digər bir fakt isə Mərzifonlu Qara Mustafa Paşa 1711-ci ildə Prut çayının bataqlığında mühəsirəyə saldıraq rus ordusunu məhv etsəydi, rus xalqının taleyi nə olardı, Jirinovski bunu fikirləşmir.

Bizim kənddə bir ifadə işlədərlər: dədənlə dədəmi demə, özünlə özümü de. Bəli, bugün Rusiya imperiyadır, ancaq bu imperiya hansı zülmələrin və əğrılıqların özüllü üstündə yüksəlib məlumdur. Jirinovski, Türkiyəyə yardım məsələsini deyəsən çox diliñə dolayıb.

1920-ci ildə yaranan Buxara Cümhuriyyətinin dövlət rəhbəri Osman Xoca Moskvaya Lenin, Çiçerin və Lev Qaraxanyan ilə görüşə gedir. Lenin ona Mustafa Kamal Paşanın xarici işlər

naziri Bəkir Sami rehberliyində Ankaradan bir həyətin 26 Nisan (aprel) 1920 tarixində geldiyini özlərindən maddi yardım tələb etdiyini, ancaq Sovetlərin vəziyyətinin Türkiyəni tələbini qarşılıyacaq səviyyədə olmadığını söyle dikdə, Osman Xoca onun sözünü kəsərək, biz Türk qardaşlarımıza istənən qədər yardım edə bilərik.

Lenin maraqlanıb

sorduqda Osman Xoca, Türk'lərə 100 milyon qızıl rubl yollaya bilerik deyib və sonrakı günlərdə öz məclislərində yekdilliliklə yetişilən qərarla həmin pulu Buxara Cümhuriyyətinin Baş naziri və xarici işlər naziri olan Feyzullah Xoca aparıb Moskvaya təhvil vərib. Ancaq ruslar Buxaralı qardaşlarımızın Türkiyədə yeri bilidilən Milli Azadlıq Hərəkatına bağışlığı yüz milyon rubldan yalnızca on milyon rublu yollamış və qalanını mənimsemışlar, yəni mədəni-cə desək, oğurlayıblar. Nə hikmətdirsə, ruslar bu məsələni heç vaxt dilləndirmirlər...

Dünen olduğu kimi, bu gün də rusun örökənin üstünə odun yiğilmez, onlara əsla etibar etmək olmaz... Bunlar dünen nə idisə, bu gün də eynidir, sabah da eyni olacaq, hər bir Türk bu reallığı əsla unutmamalıdır.

Birçox insanın dırnaqarası "böyük vətən mührəbəsi" dediyi II-ci Dünya Mührəbəsi zamanı Azerbaycandan istismar edilən neft rus ordusunun qəlebə çalmasında əsas rol oynamışdır. Jirinovski bu həqiqəti görür. Ruslar bu faktı başa düşüb vəfa borclarını ödədilərmə Bəli, Türkə aid olmayan bu mührəbəyə yalnızca Azerbaycandan 430 min gənc aparılmış və buların əksəriyyəti geri qayıtmışdır. Digər Türk cümhuriyyətləri və xalqlarından toplanıb Alman ordularının qarşısına yeri dilərək qırıldıqlarınların sayı milyonları ötmüşdür. Ruslar heç olmasa bunun qarşılığını verdilərmiş Azərbaycana verdilər, həmdə 20 Yanvarda dinc xalqımızı güləbaran edərək, oğul-uşaq, qadın-qoca fərqi qoymadan vəhşicəsinə qətlə yetirərək, Xocalı Soyqırımında bəşəriyyətin en alçaq soyqırımıını törədərək.

Türküstəni qanına qəltən edərək, Türk yurdularını xarabaza döndərərək, dilini, dini, milli mədəniyyətini məhv edərək.

Bir vaxtlar tari, "Kitabi Dəde Qorqud"u belə yasaqlayan bu rusa etibar edilərmi?

Təlxək Jirinovski bugün 300 ildən artıq rus işğalı altında saxlıdıqları Türk yurdlarından əğrılıqları nefti, qazı, qızılı, dəməri, kömürü, uranı, brilyant və digər yeraltı, yerüstü sərvə-

lərini saymır və bu sərvətlər sanki rusun babasının malımış kimi reftar edir. Bu həqiqətlər qarşısında kordur-laldır-kardır. Türkçədə Jirinovski kimiləri üçün işlədilən bir ifadə var: "yavuz hırsız ev sahibini basar".

Şəxən mən Jirinovskini qnamıram, o haqlıdır, cünti rus indi zorludur. Bu dünya da zorlu olanların dünyasıdır. Bu dünyada haqq-ədalet, insaf, mərhəmət deyilən nəşnelər yoxdur, tamamı yalan-yulandır. Bu dünyada cəncəl qanunu hökmrandır. Habil-Qabil ziddiyətindən üzübəri hər şey maddi maraqlı üstündə qurulmuşdur. Türk xalqları tarix boyu haqqı-ədaleti itirməmiş, ona görə də mifoloji çağlardan bəri yaratdığı dövləti davam etmiş və əbədiyyətə kimidə davam edəcəkdir. Jirinovskinin qorxduğu fakt da mütləq reallaşacaqdır, cünti bunu Tanrı isteyir. Türkün qüdrəti olmasa məzumların qoruyucusu qalmaz...

Osmanlı Dövlətində Tənzimat dövründə

sədrəzəmlik, xariciişlər na-zirliyi vəzifəsini yeridən Keçəcizadə Fuad Paşa Avropada səfərdə olduğunda Comptə də Montauban ilə səhbat edərək Montauban ilə səhbat edərək Montauban ona "Osmanlı dövləti daxilən məhvə doğru getməkdədir. Beyhudə yərə təkid etməyin, nəyinəzə güvənirsiniz, artıq qüdrətiniz qalmayıb!" dedikdə Fuad Paşa ona bu cavabı vermişdir: "Cənab Montauban xeyr elə deyil. Türkiyə heç vaxt zəfiyətə düşməyiبدir. Bütün gücünüz özündə saxlamışdır və saxlayacaqdır. Türkiyə ən güclü və dözumüllü ölkələrdən biridir. Üç yüz ildir siz eşidən, vurdunuz biz içəridən, yixmaq istədik, ancaq heç cürə sarsıda bilmədik".

Əziz oxucu, gəlin bir də buğne baxaq. Osmanlı Dövlətinin tənəzzülü, ölkənin işğalı, Atatürkün rəhbərliyində yeridilən mührəbəzə və yaranan cümhuriyyət. Amerika və Avropanın on illər boyu təzyiqi, ölkənin inkişafına mane olmaları, sağ-sol davası, Hizbullah, ASALA, PKK, Fətö terror təşkilatları bunların tamamı Türkiyənin başına bəla edildimi, edildi. Türkiyə indi hardadır! Bölgəsinin en qüdrətli ölkəsi. Sübut istəyən var!

Təkçə birini deyim: Bayraqdar TB-2...

Jirinovski kimi təlxəklər bilin ki, imperialist və işğalçılar hər kim olursa olsun Türkün hilalını izmihlala uğradı bilməyib, indən belə də edə bilməyəcəktir, cünti bu millət Tanrıının özü üçün yaratdığı ordudur...

Səxavət Məmməd

44 gün döyüşən 44 könüllünün qeydiyyat problemi

Müharibədə çağırışçılar, səfərbərlik xətti ilə gələnlərlə yanşı könüllülər də iştirak edib.

44 gün ərzində Ağdam rayonundan olan könüllülər hər gün saat 16:00-dan postlara çıxır, döyüslərin siddəti nə görə 08, 09 radələrində də, evlərinə gəlib, istirahət edib, yenidən postlara gedirdilər. Cox maraqlıdır ki, Ağdam rayonunun könüllülərinin sayı da 44 idi. Aralarında Birinci Qarabağ müharibəsinin iştirakçıları, ehtiyatda olan zabitlər, ordu sıralarından xaric edilmiş MAXE-lər də var idi.

Ağdamın könüllüləri bu müharibə ərzində 2 şəhid verdi, bir də yaralı. Bunları niyə yazıram?

Demək, ilk gündən könüllülər qeydiyyata alınmamışdılar. Məsələ ondadır ki, onlar qeydiyyata alınmasalar da, hər gün postlara çıxır, əsgərlərin silahlarını götürürək, döyüşürdülər. Deyə bilərsiniz ki, nə döyüş? Bəli, Ağdam istiqaməti müdafiədə olsa da, erməni tərəfinin diversiya qrupları dəfələrlə basqı ediblər və hər dəfəsində də, ciddi döyüşlər baş verib.

Könüllülər nə medal istəyir, nə orden, nə də başqa bir şey. Sadəcə olaraq, adlarının qeydiyyata alınmasını istəyirlər. Təsəvvür edin, aralarında işləyənlər var, işini gücünnü atıb, gedib döyüşməyə, iş yerindən maası kartına vurulub, indi deyirlər, orda olmağınla bağlı bir sənəd götir. Ancaq sənəd yoxdur. 44 gün ərzində hər gün olmasa da, vaxtim olduqca iki gündən bir, üç gündən bir yanlarına gedirdim. Bir neçə dəfə də gizlin şəkildə gecə postlara çıxmışam. Adamların nələri çəkdiyinin canlı şahidiyim.

Bu gün hərbi hissədən deyiblər ki, bəs onlar barədə məlumatımız yoxdur. Bu söz məni həqiqətən özümdən çıxardı. Əgər hərbi hissənin hər axşam 12 postun hər biri nə 2-3 könülli gəlməyindən xəbəri yoxdursa, onda o hərbi hissə komandiri cəbhə bölgəsində olmayıb. Ön xətdə olarkən istər zabitlər, istərsə də əsgərlər etiraf edirdilər ki, könüllülərin hesabına burda qala bilirik. Həm posta durrular, həm də bizi təlim keçirdilər deyirdilər. Hez nə demirəm, Baboy postundakı döyüşdə könüllülərdən birin fəaliyyətinə görə, hərbi hissə komandiri könüllülərin komandiri Zahid Əliyevə təşəkkür etmişdi. Hər şey o yana dursun, o könüllülər gəlməyən qədər əsgərin an adı siyanacağı belə yox idi. Həm döyüşürdülər, həm də postları post vəziyyətinə gətirib çıxarırlar.

Kimsə deyəcək ki, müharibə bitib, çoxlu problemlər var, baş qarışqdır. Qardaşım, bu boyda ölkədə, problemlər sıraya qoyulub, növbə ilə həll olunur? Bu problemi həll etmək üçün sadəcə imza lazımdır axtar.

Adamların haqqına niyə girirsınız? Orada döyüşə gedən uşaqlar ailəsini, uşağını qoyub, ölümü görə alıb gedirdilər. İndi onları qeydə almaq bu qədər çətin bir prosesdir? Həmin döyüşürlərin müraciət etmədiyi qurum yoxdur, hərə bir avaz oxuyur.

Onların fəaliyyətinin heç 10 faizini yazmamışam. Gözəyirəm. Ümid edirəm, problem həllini tapar, növbəti dəfə onların problemləri ilə bağlı yox, fəaliyyətləri ilə bağlı yazaram.

Tramp indi nə işlə məşğul olur?

ABŞ-in keçmiş prezidenti Donald Tramp səlahiyyət müddəti başa çatıldıqdan sonra Florida'daki Mar-a-Laqa mülküne uçub.

Bu barədə "The Washington Examiner" məlumat verib. Qeyd olunub ki, Flori-

dada keçmiş prezidenti "Evə xoş gəldin" şüarları səsləndirən kütə qarşılıyb. Nəşrin yazdığına görə, ertəsi gün "Uest Palm Biç" golf klubuna, ehtimal ki, Trampi müşayiət edən və pəncərədən içərisi görünməyən 12 avtomobil gəlib. Xatırladıq ki, Donald Trump ötən ilin noyabr ayında keçirilmiş prezident seçkisində demokrat Cozef Baydenə məğlub olub və yanvarın 20-də Baydenin andıcmə mərasimi keçirilib.

MEHRİBAN

Nüşabə Əsəd Məmmədli maraqlı yazıçıdır, əsərləri mövzusu, obrazları nə zənginliyi, özünəməxsus zəngin bədii üslubu, rəvan, axıcı dili ilə diqqəti cəlb edir. Əsl yazıçı təfəkkürünün məhsulu olan əsərlərində, janrıdan asılı olmayaraq, təbiət canlı və əsrarəngiz, obrazlar dolğun, mükəmməl, hadisələr cəlbedicidir.

Əsərlərində janrıdan asılı olmayaraq yaz fəslinin al rəngə boyalı lalə talası, yayın minbir rəngə çalan parlaq günüşi, payızın yarpaq tökümü, qışın bəyaz saflığı tekce bədii təsvir vasitə deyil, qələmə aldığı insanların həyat tərzində, hadisələrə münasibətində, ob-

ziçi qələminin "titrəyişi" hiss olunur.

Tərənnüm etdiyi qadının

faciəsini, ağrı-acılarını özünüñküleşdirir, bu ağrı yükünün çekilməzliyinə oxucunu inandırır, amma onları bədbinleşdirmir, xoşbəxt qadının cahani nura boyayan sevinci oxucunu öz ağışuna alır, qanadlanır, yaşamağa, mübariz olmağa, xarici parıltılardan daha üstün durmağa çağırır.

Nüşabə xanımın yaradıcılığı haqqında bu duyguları böyük qələbədən sonra yenidən oxuduğum "Müharibə" esesi oyadtı. Kiçik qeydləri də həmin esseyə söykəli

rəqs edən qadılara yaxınlaşdım - onlar, sanki heç kəsi, heç kim görürdürlər. Buzlaşmış gözler ilə mənə baxıb oynamalarına davam edirdilər. Mən onların qucağındakı uşaqlara baxanda dəhşətə gəldim - analar uşaqlarının meyitləri ilə birgə rəqs edirdilər. Büttün cismimi soyuq tər bürüdü."

Nüşabə xanım, bu dərdləri danişır, danışa-danışa özü də yaşayı bu ağrı-acıları, olum və ölüm arasındaki bir göz qırpmı məqəmə yaşadır oxucuna, amma onu "oldurmür", qadın-anə daxilindəki işartini oləzliyən şam işığı kimi sönməyə qoymur, oxucunu bu kiçicik işartinin göz qamaşdırın bir parıltıya çevriləcəyinə inandırır...

“TÜND BOYALARIN İŞİĞİ”

(Nüşabə Əsəd Məmmədlinin “Müharibə” esesini oxuyarkən...)

razların sevincli və kədərli məqamlarında bədii həllə yönəli açar rolu oynayır, oxucunu istiqamətləndirir.

Təsvir və təhlilləri oxuyarkən

artıq qarşıda səni gözləyən süjetin "ab-havasını" hiss edirən. Əsərlərdə təsvir olunan obrazların həyata münasibətinə, yaşam tərzinə, hadisələrin axarına uyğun təbiət də dolub-boşalır, bəzən al-əlvəvan lalə talası kimi gözü-könlü nurla doldurur, bəzən də payızın yarpaq tökümü xıffətinə qapılırsan, bəzən narın yaz yağışı kimi ürəyə sərinlik gətirir, bəzən də tufan kimi gurlayır, çovguna düşürsən. Təbiət də canlı obraz kimi hadisənin mahiyyətinin əks-sədəsi, insanların düşdürüyü mənəvi-psixoloji mühitin daşıyıcı kimi təsvir olunur.

Bu duygular Nüşabə xanımın əsərlərinin məndə doğurduğu ab-havanın əks-sədəsidir. Əsərlərini oxumuşam, dövrü mətbuatda dərc olunan qələm məhsullarını izləmişəm. Nə gizlədim, bu marağın məndə xalq yazıçısı Elçinin onun 1984-cü ildə nəşr edilən "Yarpaqlar töküldəndə" adlı ilk kitabına yazdığını ön söz doğrurub və ondan sonra həmişə arayıb, axtarmışam.

Nüşabə xanımın əsərləri bədii tutum, yazıçı təfəkkürünün obrazlı ifadəsi ilə seçilir, oxunaqlıdır. Əsərlərdə təsvir olunan qadın obrazları məndə xüsusi mükəmməl təəssürat yaradıb. Həmin obrazlar həyata, ailəyə münasibətləri, cəmiyyətdə tutduğu mövqə və keşmə-keşli yaşam tərzi ilə çox möhtəşəmdir. Müellif qadınları ayaqlarının toxunduğu yeri cənnətə çevirən illahi varlıq kimi tərənnüm etməkdən qurur hissi duyur, ifadə olunmaz ləzzət alır və bu duyunu əsl yazıçı istədiyi ilə oxucusuna ötürməyi bacarıır. Qadının sevincli məqamlarından yazanda qələmi göy qurşağı kimi min rəngə çalır, dünya qadın işığının nuruna boyanır. Zərif məlxuğun gücünü təsvir edəndə Tomris xisləti ilə qarşılaşırsan. Kükşün, incik, "bəzən bir ürəksizdən məhəbbət umanda" nakamlığın faciəsi ilə yaşayan qadının "olum ya ölüm" məqəmini təsvir edəndə, ya-

ifadə edirəm. "Müharibə"də də müəllifin roman, povest, pyes, ssenari və hekayelərindəki özünəməxsus bədii enənə ugurla davam etdirilir.

Ədalətli, ədalətsiz müharibələrin fərqi varmı, hamısı insana, qana, ağrı-acıya yönəldi. Büyük Vətən müharibəsindən keçmiş baba-nənələrimizin, ata-analarımızın ağrı-acıları ilə Qarabağ müharibəsinin sinəsinə övlad dağı çəkdiyi, saçlarını vaxtsız dən düşmüş, gözlerinin işiği oləzyiən cavan analarımızın faciəsi fərqlidirmi... Faşizm forma-na müxtəlif cür təzahür edə bilər, amma mahiyyətcə eynidir...

"Müharibə" esesi

bu mənada çox ibrətamızdır. II Dünya müharibəsindən əlil qayıdan atanın övlad dünyasına gətirdiyi çəkilməz dərd, Bəyaz arvadın çörek həsrəti qonşu uşaqlarına ümid, toxtaxlıq kimi hər gün gətirdiyi bir stakan südün ilahi təsəllisi, bütün ömrünü universiteti bitirdikdən sonra cəbhəyə getmiş ve itgin düşmüş tək oğlundan xəbər həsrətilə küçədə poçtalyon gözləyən və gözləyə gözləyə ayaq üstə ölüñ Kişəv xalanın dərdi çəkiləndimi...

Qarın altında qucağında ölmüş körpəsi dəli kimi rəqs edən ananın fəryadı qəddarlığa, insan qanına susalı erməni faşizminə yönəli gülə kimi səslənir.

"Biz Ağdama çatanda sulu qar yağırdı. Onda fevralın 26-sı idi. Qarın altında ayaqyalın qadınlar qucaqlarında körpə uşaqlar rəqs edirdilər. Mən avtobusdan düşüb

Essedə fərdin ahi-naləsi bəşəri faciə məqəmə yüksəlir. "Mən Allaha şikayət edəcəm" - suriyalı körpənin müharibənin insan əməli olmadığı inamından doğan bu sadəlövh şikayəti Qarabağ müharibəsinin dəhşətlərini yaşaşmış insanların etirazında əks-səda tapır: "Mən də Allaha hər şeyi deyəcəm - şəhidlərimiz basdırıldığı torpaq üstündə düşmənin kabab çəkib yeməsin, o torpağın üstündə onların rəqs etməsini deyəcəm. Və bir de anaların röyalarında inildədiklərini deyəcəm."

Köməksiz körpənin,

ölümüş övladı qucağında rəqs edən ananın ifadə olunmaz ümidiə Allaha edəcəyi şikayət insanı düşüməye, yersiz tökülen qanların doğurduğu faciədən dərs almağa çağırır, "sülhə gəlin, ey insanlar, yoxsa dünya məhv olar" - budur, yazıçı ideali, budur, "Buhenvald harayı" kimi bəşərə səslənən çağrı...

"Müharibə" esesini oxumuşdur. Qələbəmizin təntənəsini yaşıdagımız bu günlərdə əsərə yenidən nəzər salmaq həvəsim oyandı, esseyə qalib insanın gözü ilə baxdı.

O vaxt məni kədərləndirən, bəlkə də hissə qapılıb bir az bədbinləşdiyim əsərdəki tünd boyalardan süzülüb gelən ağ işığı gördüm, bu günkü qələbəmizin işaretlərini hiss elədim.

Bu duyguları Nüşabə xanımı yaxından tanıyan, əsərlərinə dərin rəğbət bəsləyen oxucu, vaxtılık birlikdə çalışan, nəhəng inzibati binanın üçüncü mərtəbəsində hər gün qarşılaşan həmkar-jurnalist kimi ifadə etdim, bəlkə bir az ərkyanə oldu, türklər demiş, qüsura baxmayıñ. Xeyli vaxtdır rastlaşdır, hal-əhval tutmurq, amma qələmилə baş-başa olduğuna inanıram. Yeni əsərlərinə hamımız maraqla gözləyirik, Bu əsərlər yaşılı nəsl üçün təsəlli, gənclərə vətənsevərlik çağrısı, qadınlarımıza, xüsusi də müstəqil həyata yeni qədəm qoyan qızlarımıza isə ibret dərsidir...

Vaqif TANRİVERDİYEV
Gəncə

ƏDALƏT •

23 yanvar 2021-ci il

Bu yolda ölsəm, ağlama, ana!

Polkovnik-leytinant Teyfur Rüstəmovun döyüş portretindən ştrixlər

Ürəyi Vətən sevgisi ilə düyünlər hər bir azərbaycanlı lazımlı gələrsə, onun yolunda ölümə getməyi də şərəf işi, vicdan borcu sayır. Bunu otuz ilə yaxın müddətdə düşmən tapdağı altında olan torpaqlarımızın azadlığı uğrunda ikinci Qarabağ savaşına könüllü olaraq atan, bə yolda şəhadət zirvəsinə ucalan oğullarımız bir daha sübut etdilər. Ali Baş Komandan İlham Əliyevin sərkərdəliyi ilə Milli ordumuzun cəngavər əsgər və zabitləri sonu qələbə ilə bitən 44 günlük müharibədə yeni tarix yazdırılar. Eyni amal uğrunda üçrəngli bayraq altında dəmir yumruq kimi birləşməyi bacaran xalqımızın yenilməz ruhu yenidən dirçəldi.

Ciyinlərimizdə ağır yük, qəlbimizdə nisqilər, bizi başısağdı, gözükənli edən qacqın-kökçün damgası üzərimizdə silindi. Bu duygunun yaratdığı sevinci sözə ifadə etmek mümkünüdür, buna sözün qüdrəti çatarmış! Çatmadı!

Qarabağ azaddır, mən daha qacqın deyiləm! Mən qarabağlıyam! Ruhun dərinliyinə işleyən bu kəlmələri eşitmək nə qədər xoşdur...

Uzun illərdən bəri

yaşadığım Moskva şəhərində hər günümün nəbzi doğma Qarabağın həsrəti ilə döyünb. Ürəyim orada qalıb. Qəlbimin yanğını sirdəsum, on böyük təsəllim olan qələm-kağızla böllişmişəm. Yurd, Vətən həsrəti qalaq-qalaq vərəqlər bir neçə il ərzində ardarda Azərbaycanda və qardaş Türkiyədə çap olunan "Qürbət Zöhrəsi", "Xocalı şikətəsi", "Solmayan Nərgiz" romanlarına çevirilib.

Bu yaz Qarabağda çəmən-çiçək sevinçek, Xarı bülbül Vətən nəğməsi oxuyacaq, işi uclu qayalar başında məskən salan məqrur qartallar cəngi səsinə qanadlanacaq. Bu yaz Gənəş Qarabağa bir özgə şəfəq saçacaq. Yurdunda azadlıq günüşi doğacaq.

Başına dolanım, qadani alım, hünərvər əsgərim! Ruhu göylərdə azad, xoşbəxt dolaşan Şəhidim! Səni ləyəqətlə, vətən sevgisi ilə böyüdən ana, ata qarşısında baş əyirəm! Sən ölümünlə məqrurluq dastanı yazdırın! Vətən Səni unutma!

Bəli, xalqına, dövlətinə arxalanan, müqəddəs bayrağına and içən Azərbaycan əsgəri hünərini bütün dünyaya səbüt etdi. Düşmənə mən varam, yaşıyram, torpağımı, vətənimi qorumaq qadırm, dedi.

Qərib diyarda, qurban eldə indi ele xoşbəxtim... Doğuldugum, böyük boy-a-başa çatdığını qəhrəmanlar oylayı kəndim - Mehdimil, on illərlə düşmən əsarətində olan Cəbrayılim azadlığına qovuşub. O yerlərdən çəkilən video lentlərə baxdıqca, erməni vandalları tərəfəndən viraq qoyulan, xarabazara çevrilən şəhərləri, kndləri gördükə canımdan can gedir, üreyim parçalanır, damarında qanım donur. Bu da keçər, deyirəm. Ölkə prezidentinin bütün dünyanı mat qovan son derəcə ağıllı, düşünlülmüş çıxışlarını, dünya və yerli jurnalıstlərə verdiyi müsahibələri dinlədikcə, Qarabağın işqli gələcəyini görürəm. İnanıram o günlər gələcək, mütləq gələcək!

Biz işğal altında olan torpaqlarımızın azadlığını xalqımızın öz Ali Baş Komandanı, müzəffər sərkərdə, dün-

yani ağılı, zəkası, mükəmməl siyasetçi olması ilə heyrətə götürən prezident İlham Əliyevin ətrafında six birləşməyi və Milli ordumuzun qətiyyəti sayəsində qazandıq.

Mən o hünərvər oğullardan biri, 44 günlük Qarabağ savaşında cəsərəti, vətənseverliyi ilə seçilən həmkəndlərim, elöğüm, polkovnik-leytinant Teyfur Rüstəmov haqqında söz açmaq istəiyəm.

Mühəribənin başlamasına bir neçə gün qalmış

tətilə buraxılan Teyfur əks-hücum xəbərini alar-almaż geriye, xidmət etdiyi "N" sayılı hərbi hissəyə qaydır. O, milli ordumuzun bütün əsgərləri kimi Ali Baş Komandanın yeni torpaqları işğal etmək xülyasına düşən erməni quldurlarının törətdikləri vəhşiliklərin qarşısını bərəfəliklə alımaq, Qarabağ torpaqlarının düşməndən azad olunması uğrunda savaşa girmək əmrini çox gözləmişdi. Və arzusunda olduğunu həmin gün gəlmiş, gözlənilən əmr verilmişdi. Teyfur ilk gündən rəhbərlik etdiyi dəstə ilə öz cəbhədə, on qaynar nöqtələrdə yer aldı, Vətən üçün ölüm-dürməsən savaşına girdi.

1994-cü ildə Naxçıvanski adına hərbi liseyə daxil olanda sadəcə bir məqsədi vardi. Hərbin sirlərinə dərinlən yiyələnərək, Milli ordu sıralarına qoşularaq Qarabağı işğaldan azad etmək. Ali Ümumqoşun məktəbində təhsilini davam etdiriyi illərdə başqlarından öz biliyi, bacarığıyla fərqləndi, məktəbi bitirənə qədər Ziya Bünyadov təqaüdü aldı. Elə həmin illərdə Ümumlider Heydər Əliyevin hərbi məktəbə gəlməsi, onlarla görüşü, ulu öndərin tövüsələri Teyfura gələcək yoluunu müəyyənləşdirməkdə çox kömək etdi.

Qəhrəmanımız o günləri belə xatırlayır:

Ulu öndərin söylədiyi hər kəlmə nöqtəsinə, vergülünə qədər yadımdadı. O, biz kursantlara deyirdi ki, siz bu ölkənin gələcəyi, xilaskar ordunun müzəffər əsgərləriniz. İşğal altında olan torpaqlarımızı azad etmək şərəf məsləsidir, Vətən qarşısında vicdan borcudur. İnanıram ki, yeni nəsil bu işin öhtəsində İsyaqatlı galəcək. Siz azad, müstəqil Azərbaycanın ovladalarımız, Suverenlik, müstəqillik vətənini sevən əsgərlərin qəti, canı bahasına qazanlıdu. Şəhidlər xiyabani on böyük ziyarət-gahlardan bərindir. Orada uyyanınlar sizlərə müstəqilli ərməğan etdilər. Siz daha gözəl həyat yaşayınız deyə öz canlarını fəda etdilər. Bunu heç vaxt yaddan çıxarmayın, dedi müdirlik dövlət başçısı.

Heydər Əliyevin layiqli davamçısı, Azərbaycan Respublikasının Prezidenti, Ali Baş Komandan İlham Əliyev də qələbədən sonra Ulu öndərin Qarabağ torpaqlarının azad olunması ilə bağlı atə vəsiyyətini yerinə yetirdi üçün xoşbəxt olduğunu vurguladı. Düşünürem ki, dahi şəxsiyyətin o görüşdə bize söylədikləri yalnız tövsiyyə deyilmişdir, həm də yeni nəslə tapşırığı və vəsiyyəti imiş. Bu qələbədə az-çox payım olğunu qurur duyduğumu təvəzükkarlıqlardan uzaq olsa da bildirmek keçdi ürəyimdən. Hərbi rütbəm olsa da mən bir siravi əsgərəm. Əsgərin borcu Və-

toni qorumaqdır. Vətənim üçün min canımla olsa verməyə hazırlam.

Sülhmərəmlilərin "N" sayılı hissəsində hərbi fealiyyətə başladıqdan sonra Teyfurun qarşısında geniş imkanlar açılır. Azərbaycanın sərhədlərindən uzaqlarda keçdiyi kursor, təlimlər onu hərtərəflə biliyə, hərbi səriştəyə malik komandan kimi yetişdirir. Amerika, Almaniya, İngiltərə, Albanya, Norveç, Çexiya, Türkiyə - Teyfuru hərbi sirlərinin dərinliklərə aparan coğrafiya genişləndikcə genişləndi. O, İraqda, Kosovoda, Əfqanistanda sülhmərəmlili missiyasını öz ölkəsinin adına layiq, şəref və vicdanla yerinə yetirdi. Həmin illərdə dünya metbuatında azərbaycanlı sülhmərəmliləri haqqında yazıların xoşlərdə onun da payı vardı.

Ölkəsinin, xalqının şərəfini həmişə uca tutan, üçranglı bayraqı on mütqəddəs and yeri bilən vətən əsgəri ikinci Qarabağ məhərabəsində də öz hərbi hissəsi ilə birlikdə qələbələr qazandı. On ağır döyüslərdə yeri ancaq on sıralar oldu. Milli ordunun bütün əsgərləri kimi onun da, sadəcə, bir amalı vardı: düşməni iti qovan kimi qovmaq, işgalədən olan torpaqları azad etmek. O da hər bir əsgər kimi döyüşə şəhadət şərbəti ni içərkət atdı. Ürəyində və dilində yalnız bu söz vardi: Vətən sağ olsun!

... Nə qədər cəzibəsi varmış Vətən torpağının?.. Ayrınlıq için-inç göynədir, qovuşanda cana gəlir, dirilirsən... can verir, qüvvət verir Vətən övladlarına.

İndi uğurunda canından belə keçməyə hazır olduğu torpaqlardan, doğma evlərindən didərgin düşəndə Teyfur on dörd yaşındaydı.

Səxsiyyətin formalaslığı on çətin dönmədə,

qanın qaynayan, çılgınlığın meydən salayan vaxtında əli-əolu bağlı yurdun-yuvasından zorla, silah gücünə çıxarılmış nə qədər çətin idi, bunu ancaq o anları yaşıyanlar, o hissələri keçirənlər biler.

On dörd yaşlı yeniyetmənin qəlbinə həmin günə qara həriflərlə yazıldı. Həmin gün and içdi, özünə söz verdi, sizden bu qisası alacam, xain alçaqlar, dedi. Bütün cəbrayıllar kimi, mehdililər kimi, bütün qarabağlılar kimi... Elə günlərdə hərbici olmaq istəyi baş qaldırıdı onun ürəyində...

Təsədüfü deyil ki, hərəkətən 25-den çox herbi qulluqçu var. Hamısı da Qarabağ məhərabəsinin iştirakçıdır. Birinci Qarabağ məhərabəsində dörd şəhid, neçə qazi verib bu kənd. İkinci Qarabağ məhərabəsindən Elnur, Emin Hacıçadə qardaşları ve onlarca igidlər bu yola baş qoyublar. Orden, medallarla təltif olundular. Mehdi kəndinin ikinci Qarabağ məhərabəsində hünər gələcəyini göstərən beş qazisi var. Teyfur da bu kəndin yətimasıdır.

Polkovnik leytinantın döyüş yolu Cəbrayıl rayonunun Nüzgar kəndindən başlıdır. İkinci Qarabağ məhərabəsində bəlkə də on çətin döyüslərdən birencisiyi bu döyüş. Ohanyan səddini yarmaq onun komandır yardımçısı olduğu "N" sayılı hissəsinin payına düşdü. Məhz həmin döyüşdən sonra ermənilər dayanmaq, qalib gəlmək fikrindən ol çəkməsildər, özlərini o yer-

goymasalar da. Həmin səddi yarmaqla Azərbaycan ordusu ilk günlərdən sübut etdi ki, onlar hər cəhətdən düşməndən qat-qat güclüdürlər.

Qalibiyət də elə onların olacaq. Nüzgar ətrafında dörd gün davam edən qanlı döyüşlə şanlı ordumuzun qəhrəmanlıq dəstəsinin ilk səhifələri yazılıdır. Məhz həmin döyüş qələbəyə olan inamı artırdı, ordunun gücünə güc qatdı. Mağlubiyyətlə barışmaq istəməyən xain düşmənin həmlələri boş çırxdılar. Onlar geri çökilməyə məcbur edildilər.

Teyfur Rüstəmov və hissənin bütün komandirləri

Tərəfindən hazırlanın planlar öz müsbət nəticəsini göstərdi. Nüzgar ətrafında geden döyüslərdə iki gün acsusuz və yağış altında qalan əsgərlər hansı dəyanətə sahib olduqlarını bir dəha sübut etdilər. Namərd düşmən orzəq və su götürən maşınları, hərbi texniki hədəfələr, bu yolla əsgərlərin iradəsinə qırımaq cəhd etsələr de arzuları gözlərində qaldı. Haqq işi uğrunda vuruşan Azərbaycan əsgərinin nə aqılı, nə susuzluq, nə də ölmə mütqəddəs amal-dan çıxınlıqda bilməzdi.

Teyfur Rüstəmov:

- Nüzgar ətrafında gedən ağır döyüslərdə çox şəhid versək də qəhrəman əsgər və zabitlərimiz bir addım belə geri çökilmədilər. Erməni quldurlarının illər ərzində qurdugu istehkamları yarib keçmək asan deyildi. Çoxlu səngər qazılmışdı. Sanki torpağın altı saysız-hesabsız sıçan yuvası idi. Onlar bu dəliklərə stigmətləndilər. Hər addımda xain həmlə ilə qarşılıqlı təhlükəsi vardi. Amma doğru düşünləməsiz "sizmə" taktikamız öz gücünü göstərdi. Biz düşməni geri oturduq, onların alınmaz qala sayıqları Ohanyan səddini aşdıq. Ordumuzun ilk böyük qələbəsi belə başlıdı. Bundan sonra qarşımızda heç bir gücün dayanmayıacağına, tam qələbənin yaxında olduğunu bütün vərlərümüzla inandıq.

... Nüzgar ətrafında geden döyüşdən sonra Teyfur ilk dəfə anası Afizə xanımə zəng vurur. Oğlunun səsinin eşidən ana göz yaşlarına boğulur, sanki sevinçdən dili tutulur, bircə kəlmə söz deyə bilmir.

Teyfur, qorxma, ana, bax, ilk qələbəni qazandıq, düşmənin gözünün odunu aldıq, sen mənim niyə bu yolu seçdiyimi, hərbi formanı öynimə geydiyim gündən hansı amala qulluq elədiyimi yaxşı bilərsən, Vətən, torpaq qarşısında borcum, andım var. Bu yolda ölsəm belə, ağlama, hər zamanki kimi güclü ol, məqrur dayanı, dedi.

Afizə xanım oğlunun xasiyyətini, nə qədər inadkar olduğunu yaxşı bilirdi. Biliirdi ki, Teyfuru tutduğu yoldan kimsə döndərə bilməz. Ana oğluna xeyir duasını vermişdi, yola salarkən arxasında su atmış, get, yolu açıq olsun, bala, vətoni siz qorumasız kim qoruya-caq, deməşdi.

Nüzgarden sonra Cəbrayıl rayonunu Quyacq, Daşkəsən, Süleymanlı, Qışlaq, Əfəndilər, Sur kəndlərini azad eden "N" hissəsinin döyüşlərini Hadrüt istiqamətində hücumu davam etdirdi. Bütün döyüşləri qəlebəylə başa vuran qəhrəman əsgərlər sonra Fizuli və Xocavənd ətrafında düşmənin hərbi teknikasını və canlı qüvvəsini məhv et-

məyə nail oldular. Polkovnik leytinant şəhid olan döyüş yoldaşlarını həm qürurla, həm də ürekəgrisiylə xatırlayırlar:

Həmid Cəfərli, Allahyar Telmanlı, Coşqun Xəlilov, Nizami Mövlənov, Mehman Qəmbərov döyüslərə xüsusi hünər göstərək şəhid oldular. Onların hər birinin ruhu qarsısında bas əyirəm. Hissəmizin qəhrəman döyüşlərini Daşkəsən, Pillan, Güllükər, Tuğdaq yüksəkliliklərinin azad ediməsində əsil cəngaver kimi vuruşurdular. Şuşa istiqamətində əfsanəvi döyüşlər ordu-muz inanılmaz bir tarix yazdı.

Qəhrəmanımız Şuşa döyüşlərinin qürurla bəhs edir.

- Gecə döyüşləri ermanılərin kabusa çevrilmişdi. Demək olar ki, döyüş qabiliyyətlərini tam itirmişdilər. Planlı heç bir taktikəri yoxdu, parakəndə halda vuruşur, çoxlu sayıda hərbi texnikanı döyüş meydanında buraxıb qarçırlar. Açıq döyüşə cürət eləmər, ancaq xainəsinə pusular qurur, partlayıcılar yerdələrirdilər. Onlar mühəribəni ududluqlarını biliir, imkan tapdıqca qisas almağa can atırlar.

Şuşa meşənin içiyə gizli yol açmaq üçün gecələr çalışmalı olurdı. Ağır idi, çox çətin anılar yaşıyordı. Amma dağ yerinin soyuğunda heç kim nə çətinlikdən, nə də yuxusuzluqdan şikayətləndi. Sanki əsgərlərə ilahi güc verilmişdi. Ordu bütün gücündə alınmaz qala sayılan Şuşanı düşməndən xilas etmək, o mütqəddəs şə

Xuraman Hüseynzadə

Vilyam Rose Benet deyirdi: "Şeir yazanlar həyatın zəhərlərindən bal çəkməkdir." Emin Pirinin şeirlərində həmin bal çəkmək istəyi duylur. O, həyatın zəhərli dodaqlarından bal çəkmək üçün ciddi cəhdə çalışır.

Yaşadıqlarını, gördüklerini və görmək istədiklərini poetik ovqatla oxucuya çatdırır. E. Piri bu yolda onu müşayiət edən sözün yaşatırığı əziyyətdən çəkinmir. Bilir ki, sonda yazılıqlarından mənəvi zövq alacaq. Əzrayıla yazılı "Gecikmişən" şeirində Əzrayılın sevgiyə məğlub olduğunu bildirir Emin Piri:

*Məni sevənlərin çoxu gecikdi
Sən də gecikdin
Əzrayıl.*

*Səndən önce bir qız gəlib,
Göz dikdiyin canımı,
səndən önce apardı.*

*Gəlirsən günorta gəl,
Gecə evdə olmuram.
Mən sözümdə oluram,
Heç özümdə olmuram.*

Əzrayıla vaxtsız gəlməməyi dəyən E. Piri bunu insanların etibarsızlığı ilə izah edir. Etibarsız insanların haqsız danışacağını, o, misralarla bildirir:

*Eh,əzrayıl...
Gəlirsən, vaxtsız gəlmə.
Heç kimə yoxdu etibar,
Bir də gördün yaradana
Çatdırıblar,-
Aramızda nəsə var!*

Hərbi xidmətə olan, vətəni qoruyan əsgərlər gördüklerini, yaşadıqlarını poeziyaya çevirmək sitedadına malik olanda bunu da-ha dəqiq oetik ovqatla ifadə edirlər. "Sükutlu səngər" şeirində o da səngərdə gördüyü sükudan bəhs edir:

*Pozulur
səssiz gecələrdə
gözlərdən qovulmuş
səngərin sükütu.*

*Torpaqdan dən yerinə
barit dənləyən sərçə dimdiyi
və bir də
sərçə kimi qorxu dənləyirdi
əsgər ürəyi.*

Əsgər ürəyinin sərçə kimi qor-xu dənləməsi onun qorxaq olmasına yox, çətin keçən səgər həyatını ehtiva edir. Cox vaxt əsgərlərin həyatı haqda yazılın şeirlərdə onların keçdiyi çətin və şərəfli ömr yolu poetik ovqatın sərrast ifadə forması kimi oxuculara çatdırılır. E. Pirinin "Sükutlu səngər"

"Hələ də arzular dumana düşüb"

Emin Pirinin şeirləri haqqında

şeirində oxucular bir daha o həyatın çətinliyini hiss edir...

Emin Piri böyük türk şairi Nəsim Hikməti tanıdıqdan sonra yazdığı "Sənsizm" adlı şeirdə onu tanımağın necə gözəl bir hiss olduğunu yazar. Nəsim Hikmətə olan sevgisi və onun şeirlərində sevginin poetik ovqatın uğurlu ifadəsinə çevrilməsini görməsi bu şeirdə öz əksini tapır:

*Səni sevmək
zülm bir iş,
burda doğulmaq kimi,
Alın yazarını
sondan əvvəlinə
oxumaq kimi...
Səni sevmək
müsəlman orucunda iftara gələn
çoxillik şərab kimidi...
bu qədər vazkeçilməz
bu qədər günah...*

E. Piri irik qəhrəmanını sevməyin həm zülm, həm də poetik ovqatla vazgeçilməz, günah olduğunu da bildirir... Bu günah elbəttə ki, sevginin böyüklüyünü ehtiva edən bir hissdir.

N. Hikməti tanıdıqdan sonra sözə həssas yanaşmaq "Sənsizm" şeirində maraqla ifadə olunur. Bu sevgidə sözlər, poeziya, bədii tapıntılar var. Şeiri oxuduqca oxucu bir poetik məqama diqqət yetirir: Yaxşı şairlərdən bəhərənmək gənc şairlər, söz adamları üçün xüsusi əhəmiyyət kəsb edir:

*Bir az da
qabırğasını çımdıklayıb
oynadığım ərzayılın
kölgəsində sürünməkdə.
Tellərinin havasına
barmaqlarının oynaması,
əllərimin höruklerinle
əl-ələ tutub yallı getməsidi
səni sevmək...
Saçlarının qarasını
siğalında itirib,
nağıldakı qurbağanın
dodağından öpməkdi-
bəlkə sənə çərvildi.
Öpüşlərimi qızılıqlı ləçəkləri kimi
boynundan asmaq,
çiyinimdə mələklər yerinə
saçlarının rəqs etməsidi
sənə tapınmaq.
əllərim darıxmasın deyə
Tanrı yaratdı səni.*

Əllərinin darıxmaması üçün onu Tanrıının yaratdığını deyir E. Piri. Estetik duyğular oyadan sözə bu cür diqqət onun şeirlərinin əsas qayəsini təşkil edir.

*Qapımızın cəftəsinə çevrilib əllərim
bəlkə, döyəcəksən qapımı.
Heç nə istəmirəm,
Her sabah zəngli saata çevrilsin
yatağımda "oyan" deyən öpüşün.*

O, azadlığı bədii çalarlarla ifadə edərək gözətçinin azadlığa çıxan budaqlara çəkdiyi zəhmət-dən bəhs edir:

*Orda
həbsxana divarları ucalır,
bir ağac boylanır həyətindən.
hər mövsüm gözətçi budayır
divarlardan
azadlığı çıxan budaqlarını.*

*Azadlığı
məftillərdən kənara çıxan
kölgəsi dadır bu ağacın.
Sənə uzanan əllərimdi
o budaqlar...*

Getdiyi bütün yolların öz kölgəsi olduğunu bildirən Emin Piri sonu "izm"le bitən heç bir quruluşun onu qorxutmadığını deyir və hər yerin onun üçün bu cür quruluş olduğunu bildirir:

*Getdiyin bütün yollar kölgəmdi mənim.
Heç bir quruluş ovutmur məni
nə kapitalizm, nə də kommunizm
indi hər yer "Sənsizm"di.*

"Diqqətsiz" şeirində o, şərab şüşəsinin qırılması qadın ürəyinin qırılması ilə müqayisə edir. Lirik qəhrəmanı xidmətçi xanımın bildirdiyi bu irad E. Pirinin poetik ovqatını ələ alır və diqqətsiz olmağı haqda oxucuya subliminal mesaj传出:

*Bir az sərəxoluqdan,
bir az da söhbətin şirinliyindən
qırıldı şərab badəsi
yixilib əlimdən.
Baxıb
Köks ötürdü
xidmətçi xanım:
"cənab leytenant,
bu da qadın ürəyi deyil ki,
diqqətsizlikdən qırasız!"*

E. Piri "Puşkinlə Yesenin arasında" şeirində külək haqda məraqlı poetik ifadələr işlədir. Təbəbet hadisələrini daha çox ehtiva edən bu şeirdə Emin Piri arzuların, ümidişlərin də çıxılmaz vəziyyətdə qaldığını poetik əhval-rühyyə ilə bildirir:

*Kəsilən günləri üst-üstə gəlsək,
Ömrümün neçənci ili eləyir?!
Ağappaq qovaqlar hayandan çıxdı,
Adəmi heç nədən dəli eləyir.
"Saxla" işarəsi verir polislər,
Yenə düz keçməyib kükəni külək?!
Cibindən saralmış yarpaqlar çıxır,
Çəkir qorxusundan içini külək.
İçinə çəkilib, yiğilib sular
Daha hava udmaq da havayı deyil.
Deşiləb gedibdi dənizin dibi,
Üzün dəmdikləyen qağayı deyil!
Hələ də arzular dumana düşüb
Yenə də ümidişlər bir yol axtarır.*

İnsan tənhalıqdan xali deyil. Lirik ricətə çıxaraq Çexovun tənhalıqla bağlı dediyi sözü xatırlayaq:

"Özünü tənha hiss edən insan üçün hər yer çöl-biyabandır." O, tənha adamların qoluna girməyə qol axtarmasını onların tənhalıqdan bezməsi kimi oxucuların diqqətinə çatdırır:

*Bu tənha adamlar,
bu tək adamlar
Qoluna girməyə bir qol axtarır.
Yolları palçıq'a batmış o kəndin
Baca tüstüsüne işinir bulud.
Təndirdə küt gedib bir kündə sevgi,-
Bir azdan başlayar işini bulud.
Ağappaq qovaqlar hayandan çıxdı,
Adəmi heç nədən dəli eləyir.
Kəsilən günləri üst-üstə gəlsək,
Ömrümün neçənci ili eləyir?*

Müsəlmanın duası elbəttə, təqdirələyiqdir. Dua insana xoş təsir bağışlayır, onu həyata bir az da bağlayır, ona quh yüksəkliyi verir, hər şeyin yaxşı olacağını diktə edir. Yetər ki, dualar qəbul olsun. Bu isə uca Tanrıının insana göstərdiyi diqqətdən, sevgidən irəli gəlir. Elbəttə, müsəlmanlar hamisi Yaradana inanır və dillərində dualar düşmür:

*Göydə quşṭək vurulur
Müsəlmanın duası.
Göydən dualar düşür
ətəyi, üzü qanlı.
Analar ağızı dualı,
analar diz çökübdü,
analar dizi qanlı.
Uşaqlar bələyə yox,
qana bələnir burda.*

E. Piri müsəlmanın duasının göydə quşṭək vurulmasını poetikləşdirir... İnsanın yaşılığı çətinliklərdən bəhs edən E. Piri şeirin sonunda yer kürəsinin əlində duayla用了它的标题。Bu dua necədir? İnsanı həyata bağlaya, ona ruh yüksəkliyi verə, arzularının, istəklərinin bu dualarla həyata keçəcəyinə vəsilə ola bilərmi?

*...Anaların ağızından
qanlı dualar qopur.
Uzün yırtır səhralar,
səhralar çopur-çopur.
Əllər göyə uzanıb
vurulan duaları
göydə saxlamaq üçün.
...Yer kürəsi əlində
qanlı duayla uçur.*

Emin Pirinin şeirlərində yaşa-diğimiz həyatın çətinliklərini də, xoş anlarını da görə bilərik. Daha çox çətinlikləri ifadə edən bu şeirlərdə o, yaxşı cəmiyyətdə, yaxşı adamların əhatəsində ya-shamaq istəyini poetik çalarlarla bildirir.

Erməni qəsbkarları tərəfindən şəhər olunan torpaqlarımız Vətən Mührəbəsində Ali Baş Koman-dan İlham Əliyevin və igid əsgər-lərimizin, hərbçilərimizin sayəsində işğaldan azad edildi. Baş leytenant Emin Piri də Vətən Mührəbəsində qəhrəmancasına iş-tirak edərək "Vətən Mührəbəsi iştirakçısı" medalına layiq görüldü.

Inanıraq ki, Vətən Mührəbəsi iştirakçısı olan Emin Pirinin şeirlərində yaşadığı hiss və hə-yəcanların poetik ovqatla yazılmış uğurlu ifadələrini də görəcəyik...

**Tibb işçilərindən
sonra 65 yaşdan
yuxarı şəxslərin
peyvəndlənməsinə
başlanacaq**

Azərbaycanda koronavirusa qarşı peyvəndləmə prosesi başlayıb, növbəti iki həftə ərzində bütün tibb işçiləri peyvəndlənəcək.

Bunu Tibbi Ərazi Bölmələrini İdarəetmə Birliyinin (TƏBİB) İda-rə Heyətinin sədri Ramı-n Bayramlı Türkiyə mətbuatına müsahibə-sində deyib.

Onun sözlərinə görə, tibb işçilərindən sonra 65 yaşdan yuxarı şəxslər və müəyyən risk qrupuna daxil olanlar peyvənd olunacaq.

R. Bayramlı əlavə edib ki, Azərbaycan Türkiyə ilə yanaşı, peyvəndləmə prosesinə baş-layan ilk ölkələrdən olub:

"Bu gün şirkətlərlə anlaşın vaksin əldə etmək o qədər də asan iş deyil. Biz "Sinovac" şirkəti ilə razılaşma əldə edərək ölkəmizin tələbatının 20 faizini təmin edəcək qədər vaksin əldə etmişik. İlk mərhələni növbəti 2-3 ay ərzində başa çatdırmağı planlaşdırırıq".

**Sosial şəbəkələrdə
narkotik vasitələri
təbliğ edən şəxs
saxlanılıb**

Sosial şəbəkələrdə profil yaradaraq narkotik vasitələrin qəbulunu təbliğ edən videolar ya-yanı də bir nəfər saxla-nılıb.

Daxili İşlər Nazirliyinin Mətbuat xidmətindən verilən məlumatda görə, Baş Narkotiklərlə Mübarizə İdarəsinin Şirvan Şəhər Polis Söbəsi əməkdaşları ilə bir-gə həyata keçirdikləri əməliyyat-axtarış tədbiri nəticəsində "Tik-Tok" sosial şəbəkəsində özü-na məxsus səhifə yara-daraq narkotik vasitələrin təbliği ilə məşğul olan Coşqun Məmmədli tutulub.

Həmin şəxs ifadəsin-də sosial şəbəkələrdə narkotik vasitələrin qəbulunu təbliğ edən videolar ya-yanı də bir nəfər saxla-nılıb.

Saxlanılan C.Məmmədli barəsində İnzibati Xətalar Məcəlləsinin müvafiq maddəsi ilə protokol tərtib edilib. Şirvan Şəhər Məhkəməsinin qərarı ilə o, 20 sutka inzibati qaydada həbs edilib.

*Şuşada
Ombudsmanın
regional mərkəzi
açılaçaq*

Azərbaycan Respublikasının İnsan Hüquqları üzrə Müvəkkilinin (Ombudsman) daha bir regional mərkəzi fəaliyyətə başlayacaq.

Bunu Ombudsman Aparatının rəhbəri Aydın Səfiyanlı deyib. Onun sözlərinə görə, Ombudsman Səbinə Əliyevanın bəyan etdiyi kimi, Müvəkkilin Qarabağ Regional Mərkəzinin fəaliyyəti başlaması nəzərdə tutulub. Aparat rəhbəri bildirib ki, Mərkəz Şuşada yerləşəcək.

Qeyd edək ki, hazırda Ombudsmanın 4 regional mərkəzi (Gəncə, Şəki, Quba və Cəlilabad) fəaliyyət göstərir.

*Mask bu ixtira
üçün 100 milyon
vəd etdi*

Amerikalı iş adamı Elon Mask karbon qazının saxlanması üçün ən effektiv metodu işləyib həzırlaya mükafat vəd edib.

O bu barədə Twitterdə yazdı: "Karbonun saxlanması üçün ən yaxşı texnologiya müqabilində 100 milyon dollar mükafat verəcəm", - deyə milyarder qeyd edib.

Qeyd edək ki, bundan öncə o, Marsda müstəmləkə salınmasına sərmaya yatırmaq üçün bütün əmlakını satmaq niyyətində olduğunu bildirmişdi.

*Putin
Təhlükəsizlik
Şurasının iclasını
keçirib*

Moskvada Rusiya prezidenti Vladimir Putinin rəhbərliyi ilə Təhlükəsizlik Şurasının iclası keçirilib.

İcləsə strateji stabillik məsələləri, eləcə də rusiyadaxili problemlər müzakirə mövzusu olub. İcləsə, həmçinin Strateji Hükum Silahlarının Azaldılması barədə Saziş müzakirə olunub.

Qeyd edək ki, 2010-cu ildə ABŞ-la Rusiya arasında imzalanmış bu sazişin müddəti 2021-ci il fevralın 5-də bitir.

MEHRİBAN

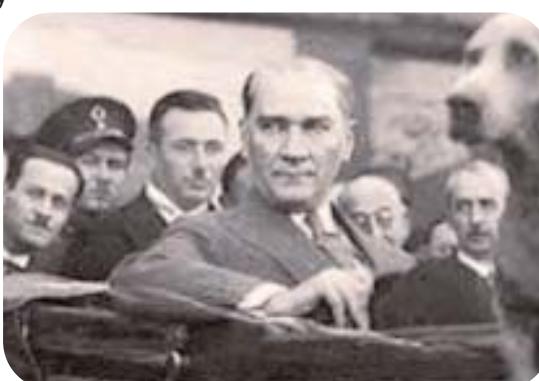
Ondan ötrü intihar edən Fikriyyə, sevimli iti Foks, yaltaqları sevməyən Atatürk

Atatürkün səhər yeməyi ilə arası yoxmuş. Səhər yuxudan gec oyanan Atatürk yuxudan oyanan kimi otağındakı divanda bardaş quraraq oturar, qəhvəsinə içir, siqaretini çəkərmiş. Daha sonra üzünü təraş etdirib iş otağına keçərmiş. Səhər və günorta yeməyini birlikdə yeyən Atatürk bir dilim çörək, bir kasa ayran, ya da yoqurt yeyəmiş. Günorta dan sonra isə bir bardaq ayran içərmış. Axşam süfrələri 10 nəfərdən az olmayan dəvətlilərdən ibarət olmuşdur.

Süfrədə imtahan etmək istədiyi adamları karşısına, tərifləmək istədiyi adamları isə yanında oturdarmış. Olduğu hər bir yerde nizam-intizam istəyen Atatürk vas-vasiliyi və simmetriyaya həddən ziyanlı diqqəti ilə tanınır. Ömrünün sonuna kimi Dolmabaxça sarayındakı tabolların yerini tez-tez düzəldər və Atatürk meşə təsərrüfatına nəzarət edərdi. Evində, qonaq olduğu yerlərdə əyri duran əşyaları düzəltməsə, rahat ola biləməzmiş.

ONDAN ÖTRÜ INTİHAR EDƏN FİKRİYYƏ

Atatürkün ögey atasının qardaşı qızı Fikriyyə xanım uşaqlıq illərinən Ataturkə aşığı idi. 1920-ci ildə qəzətdə padşahın Ataturkün edamı haqqında fərmani dərc olunan zaman Fikriyyə xanım Ankaraya - Ataturkün yanına yola çıxır. Ataturk ona "necə gəldiniz? Mütələq ki çətinlik çəkmisiniz. Amma ürəye də söz keçirmək olmur, cocuql!" deyərək qarşılıyır və aralarındaki bağ güclənir.

Amma 1922-ci ildə Ataturk İzmirə yola düşür, orada Lətifə xanımın ailəsinə aid köşkdə silahdaşları ilə qalır. Bunun sayəsində də Lətifə xanımıla tanış olurlar. Anası Zübəydə xanım oğlu Ataturkın intellektual, təhsilli bir xanım olan Lətifə ilə evlənməyini istəyir. Deyilənlərə görə, Zübəydə xanım dünyasını həmin köşkdə dəyişir və Ataturk anasının son arzusunu yeriňe yetirib 1923-cü ildə Lətifə xanımı evlənir.

Bunu eşidən Fikriyyə xanım həyatına son qoyur. Ataturk Lətifə xanımın evliliyi ömrü isə cəmi iki il yarımla olur. Bütün bu baş verənlərdən sonra Ataturk Fikriyyə xanım üçün bu şeiri yazar:

*İçsem de bir kadeh hayat ıksirinden,
Zəmansız aynıldım, bilinsin Fikriyyəden.
Bikmadım ki doyamın o narın ellerinden,
Ümmid-i aşkin saracak seni, cefakar tenindən.*

Masaya qulluq edən qarşılardan hamısı türk idi. Qəfil qarşılardan biri yemək gətirərkən əlindəkilər yere dağılır və xalça

Atatürkün sevdigi türküler bunlar olub:

"Fikrimin ince gülü", "Kimseye etmem şikayet", "Sığaramın dumani", "İzmirin kavakları", "Çile bülbülm çile".

QONAQLARINA QARŞI HƏDSİZ DİQQƏTİ

Atatürk xarici qonaqlarının ölkəsində məmənliyətlə ayrılmalarını istəyirdi. Ona görə də onlar gələnə kimi ölkələri haqqında geniş məlumat toplayar, şəxslərini araşdırırılar.

Məsələn, Əfşan kralın ziya-rəti üçün bir ay ərzində Əfqanıstan tarixi və coğrafiyasını araşdırırılar.

1937-ci ildə ölkəsinə gələn Yapon vələhdidi prins Takamatsu ziyafətlərin birində Yapon mifologiyası və ədəbiyyatı haqqında danışmağı ilə heyran qoymuşdu.

1934-cü ilin iyun ayında Türkiyəyə gələn uzun boylu İran şahı Rəhələvinin yanında rəhbərlər olaraq təyin olunacaq generalin cüssəcə kiçik qalmamasını düşünüb və ordunun cüssəcə ən iri komandanı Fəxreddin Altayı mehmandar təyin etmişdi.

İngilis kralı Edvard İstanbul-

yeməklə bir olur. Atatürk krala eylərək deyir:

"Bu millətə hər şeyi öyrədim, amma bircə qulluqçu olmağı öyrədə bilmədim."

Atatürk ətrafindakıları "co-cuq" deyə xitab edərmiş.

"Yəni" sözündən çox istifade edərmiş. Xüsusiələr də sözü uza-danlara qarşı "yəni" deyərək

durdular, gözlərinin yerinə isə şüse göz taxib şüse qəfəsin içi-nə qoydular. Atatürk bunu görəndə təccübənlər və onu belə görməye dözmədiyi deyərək meşədə bir yerdə basdırmaqlarını istəyir. Amma onun bu istəyi heç vaxt yerinə yetirilmir. Foks bu gün "Qurtuluş savaşı" muzeyində sərgilənir.

sözünün canını deməyi tələb edərmiş.

Atatürk 44 səhifəlik *Həndəsə* kitabı yazıb. O, bu kitabı yazımaqla Həndəsənin dilinin türkçələşdirilməsi və asanlaşdırılmasına nail olmaq istəyib. Bu gün Türkiye türkçəsində istifadə olunan həndəsi terminlərdən 48-ini Türkçə türkçəsinə Ataturk qazandırıb. O, dile qarşı çox həssas idi. Türkçəni sadələşdirmək və alınma sözlərdən qurtarma üçün xeyli əmək sərf edib. Kitabın üz qabığına isə öz adını yazdırmayıib.

Cəbhələrdə düşmənlə üz-üzə savaşsa da, cəbhədən uzaqda, gündəlik həyatında qan görən kimi halı pisləşərmiş. Qonaq getdiyi yerdə onun gəlisinə kəsilmiş qurbanlara baxa bilməz, ya üzünü yana çevirər, ya da kəsməklərinə icazə verməzmiş.

SEVİMLİ İTİ FOKS

Atatürk bir gün *Yalovaya gedir* və orada səyyar bir fotoqrafdan 50 lirəyə it alır. Ona Foks adını verir. Foks onun çarpayışının ucunda yatar, Ataturk hara getsə, onunla birlikdə gedər, gitəcəyi salona ondan əvvəl girər, adətən, onun gelişini xəbər verərdi. Hətta Ataturk səhərə qədər oyaq qalan günlərdə Foks da onuna oyaq qalardı. Bu sevgini bilənlər yüksəncaqlarda Ataturk yanında tez-tez Foksu tərifləyərək. Bəzən o qədər tərifləyərək ki, Foksun zadəgan nəslindən olduğunu, onun bir it yox, insan olduğunu deyərək. Foks ölündən sonra ona yarın-maq istəyən baytarlar itin dərisini soydular, içini samanla dol-

Atatürk isə yaltaq adamları sevməzdı.

Bir gün qonaqlarından biri ona deyir:

- Paşam, sizin ömür boyu prezident olmağınız üçün Məclis-də bir qanun çıxaraq.

Atatürk bu tək life eşəbləşir və deyir:

- Məni Misir kralı Faruk, ya da Arnavutluq kralı Zogoyam bənzətmək isteyirsiniz?

O, heç vaxt diktator olmayı düşünməyib. Amma onun dövründə İtaliyada, Mussolini, Almaniyada Hitler və Rusiyada Stalin diktatorluq edirdilər.

GEYİMİNƏ QARŞI XÜSUSİ DİQQƏTİ

Yalnız ağ köynək geyinərdi. Köynəkləri evvəllər İsvəcrədə ti-kilirdi, amma sonra yerli malın dirçəlməsinə dəstək vermək üçün köynəklərini Bəyoğlunda tikdirməyə başladı. Təkcə özünün yox, xalqının da geyiminə diqqət edirdi. İnsanları modern görmək istəyirdi. Çünkü insanların geyimləri qarşı tərefə müxtəlif mesajlar verir. Məsələn, 1934-cü ildə İran şahı Rza Rəhələvini yeməye dəvet edərən Ataturk mühafizəcileri və qarşılardan hamısına frak geydirmişdi.

Cümhuriyyət qurulduğundan sonra bir çox şəxslər təhsil almaq üçün xaricə göndərdi. Onların bir qismi Türkiyəyə qayıtdı ve *Sümerbankı* yaratıldı. Və beləcə parçalar Türkiyədə toxunmağa başladı.

Amerikalı bir jurnalist Ataturk'dan soruşur:

- Bir işdə necə uğur qazana bilirsiniz?

Ataturk isə deyir:

- Mən bir işə başlayanda necə uğur qazana biləcəyimi yox, o işə nələr əngəl ola bilər, onu düşünürəm. Əngəlli-yi yox etdinsə, iş öz-özünə sənə uğur gətirir.

Eminquey

Aləm Kəngərlinin dili də var, hünəri də

Adətən, xalqın canlı danışığı dilində işlənən "Filankəsin dili də var, dilçiyi də" ifadəsini "Kovid-19" pandemiyasının yaratdığı "Ev-dəqal" fürsətindən istifadə edib, Aləm Kəngərlinin "Qatarda 18 əhvalat" (Bakı, Qanun nəşriyyatı, 2019) kitabını oxuyandan sonra xaturladım və bu ifadənin müəllifi tam uyğun göldiyini yəqinləşdirdim. Kitaba yaziçinin 18 hekayəsi daxil edilmişdir.

Birinci hekayəni - "Qəfil görüş"ü oxumağa başladım: "Sanki quşlar həmişəkindən daha canfəşanlıqla cəh-cəh vururdular. Səhər yenice açılırdı. Taleh pəncərənin şüşəsində oynanın yaz günəşinin işartalarını görüb, ehmalca yerindən qalxdı..."

Bu hekayənin

ilk cümləsi məni necə tutdusa, kitabı elimdən yerə qoya bilmədim: "Hava işıqlanmağa başlamışdı. Səhərin sayısan al şəfəqləri pəncərədən Murada əl eləyirdi. Telefonun zəngli saatı hay-kük salmamış Murad gözlərini açmışdı..." Bir zaman başımı qaldırdım ki, arṭiq on dördüncü hekayəni oxuyuram. Hekayələrin sürətlə oxunmasına təmin edən əsas amil onların bədii dildidir. Bədii dilin əslubı imkanlarından məhərətlə bəhrələnməsi təhkiyənin yüksək səviyyədə olmasına, dialoqların təbiiliyinə imkan vermiş, şərait yaratmışdır. Hekayələrdə təsvir olunanlar gündəlik həyatda rast göldiyimiz, müşahidə etdiyimiz adı hadisə təsiri bağışlasa da ("33 il sonra" hekayəsi istisnadır), hekayələrin şirin və deyərdim ki, gözəl bədii dili onların oxunaqlığını tamamilə təmin etmişdir. Hadisələr həyatdan götürüldüyü üçün təbii görünür, eyni zamanda surətlərin danışığı, dialoqlar da sünilikdən uzaqdır. Bu, daha çox yazıçının həyatı müşahidələri nəticəsində yaranan bədii prosesdir.

Aləm Kəngərlinin bəzən ciddi ideyaya, o qədər də əhəmiyyətli görünməyən süjet xəttinə malik hekayələri də bədii dilin gücü yaşasında həvəslə oxunur. Bir var dil, bir də dildən istifadə bacarığı. Aləm Kəngərlinin hekayələrində dilimizin zərfliyi, fikri dəqiqliklə ifadə etmək imkanları, bir sözlə, doğma dilin bütün gözlilikləri əks olunub. Hekayələrdə məcazlardan, təşbehlərdən, qisası, bədii təsvir və bədii ifadə vasitələrindən məharətlə istifadə edilmişdir. Aləm Kəngərlinin bütün hekayələrində onun dilə yanaşma tərzi, dilin gözlilikini qorumaq bacarığı, dildən məqsədəyən formada istifadə etmək qabiliyyəti açıq-əşkar hiss olunur ki, bu da sözsüz ki, oxucuları razi salır.

Yaziçinin hekayələrində diq-qətəkən bir məqam onun dialoq yaratmaq bacarığıdır. Əlbəttə, bədii əsərlərdəki dialoqlar da dil fak-

tidir, daha dəqiqi, əsərdəki suretlərin danışığı, yəni, yazıçı tərəfindən qurulan dialoqlar vasitəsiz nitqin bir formasıdır. Və bu dialoqlarda canlı danışık dilinin əlamətləri, yəri goldikcə surətlərin fördləşdirilmiş dil xüsusiyyətləri də öz əksini tapa bilir.

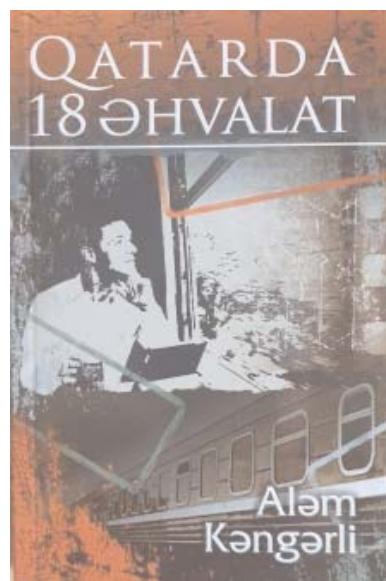
Aləm Kəngərlinin hekayələrindəki dialoqlar töbiidir, canlıdır; yazıçı tərəfindən ustalıqla yaradılmışdır. Əlbəttə, bədii əsərlərdə verilən dialoqlar da, qeyd etdiyimiz kimi, dil faktına əsaslanır və bu fakt nə qədər öz töbiiliyi ilə seçilə bilər, əsərin bədii dil silqətinə o qədər müsbət təsir etmiş olar. Hekayələri oxuduqca bu qənaətə golırsın ki, A. Kəngərlə dialoq yaratmaq ustasıdır.

Onun yaratdığı dialoqlarda hətta xarakterlər açılır, surətlərin mənəvi-psixoloji dünyası aşkarlanır, hətta qalmaqallı məsələlər məharətlə yaradılan dialoji nitq prosesində müsbət həll olunur. Adətən, bir qızı iki oğlan (dost) sevəndə münaqışa baş verir, davadataş, düşmənçilik və s. bu kimi xoşagəlməz hadisələr törəyir. "Səninləyəm" hekayəsində isə Aləm Kəngərlinin bədii sözün qüdrətinə güvənərək yaratdığı uğurlu dialog, başqa sözlə, Muradla Fərid arasında olan səmimi səhəbət onlarin əl sixaraq dost kimi ayrılmışına səbəb olur; oxucu yenə də razı qalır. Bəlli olduğu kimi, bizim cəmiyyətdə müraciət etiketi formaslaşmayıb.

Aləm Kəngərlinin hekayələrində

de müraciət forması kimi "müəllim", "qəga" "qardaş" və s. bu kimi sözlərdən istifadə olunur. Müəllim sözü həm də müəllif təhkiyəsində özünü tez-tez göstərir: "Sıra şirkət rəhbəri işləyən Cəbrayıl müəllimə çatanda səs-küy bir qədər səngidi..." ("Qaş düzəldən yerdə"), "Əbülfəz müəllimin hər şeydən xəbəri var idı" ("Ənənə") və s. Çox yaxşı haldır ki, yazıçı öz təhkiyəsinə "bəy", "xanım" sözlərini də daxil edir: "Anası Nərgiz xanım onu hey danlayırdı..." ("Şəçim"), "Sevil müəllim (burada "müəllim" həqiqi mənədadır - A. İ.) İlkinin valideynləri Vüqar bəy və Sevinc xanımla səhəbət zamanı onların yüksək intellektə sahib olundularına heyran qalmışdır" ("Missiya"). Həmin sözlərə "Velosiped sevdası" (Yaqub bəy, Şölvən xanım), "Səninləyəm" (Nadirə xanım), "O olmasın, bu olsun" (Ülkər xanım) hekayələrində də rast galır, lakin bu sözlər dialoqlarda müraciət forması kimi qətiyyən görünmür. Bunu əksinə olaraq "müəllim" kələməsi bədii mətnin həm monoloji, həm də dioloji nitq formalarında gen-bol işlənir. Bir qədər də "qəga" haqqında. Aləm Kəngərlinin hekayələrində müraciət formasında işlənən "qəga" (həmçinin "qardaş") sözü surətlərin fördi-əslub

nitq səciyyəsində kənardır, bir növ, kütləviləşib. Surətlərin nitq-danışık üslubunu fördləşdirmək daha çox yazıçının həyatı müşahidələrinə əsaslanmaqla bədii ifadəsini tapır. Görünür, müəllif "qəga" müraciət formasının həyatda işlənmə məqamlarını tam müşahidə edə bilməmiş, ona görə də sözgəlişi ifadəsinə yol vermişdir. Bu arada kiçik bir haşıyə çıxmış isterdim. Mənim bir dostum var. Çox səmimi, ürəyiaçıq, saf bir insandır.

Naxçıvan Dövlət Universitetinin pedaqogika üzrə dosentidir. O, həmişə yaxın dostlarına "qəga" deyə müraciət edir. Onun dilində "qəga" sözü o qədər səmimi səslenir ki, həmin dostumu "qəga"sız təsəvvür edə bilmirəm. Fikir verin, coxsayılı dost-tanışın içinde yalnız onun davranışında "qəga" müraciət forması əbədi yer tutub, sabitləşib.

Yazıçı məhz həyatdakı belə danışık formalarını müşahidə etməklə yalnız bir ədəbi qohrəmanın nitqini fördləşdirə bilər.

Bədii ədəbiyyat

təkcə həyat hadisələri içərisindəki təzadları, sosial problemləri əks etdirmir, həm də bu proseslərə təsir göstərir. Mən həmişə bu qənaətdə olmuşam ki, hər hansı bədii əsərin mütləq tərbiyəvi əhəmiyyəti olmalı, oxucuların, xüsusi də gənclərin özünütərbiyəsinə təkan verməli, həyat hadisələrindən düzgün nəticə çıxarmaq üçün onları (oxucuları) müəyyən mənəda istiqamətləndirməli, yol göstərməlidir. Bu baxımdan A. Kəngərlinin hekayələri qənaətimizi doğrudur. Misal üçün, "Qəfil görüş" hekayəsində uzun ayrılıqdan onra keçmiş sevgililər - Taleh və Könül qarşılıqlar. Özünü həyatda tənha və bədbəxt sayan Könül aqressivləşir, qucaqlaşmaq, öpüşmək, lap gənclik illərində olduğu kimi sevişmək arzusuna düşür. Əlbəttə, belə istək ailələrin dağılmamasına gətirib çıxara bilər. Bu hekayənin məhz tərbiyəvi əhəmiyyəti orasındadır ki, gözlənilən neqativ hadisə baş vermir.

Qazanc daılınca qürbətə üz tutanların sonrakı peşmanlığı, milli

dəyərdən əzaqlaşmağın yaratdığı mənəvi aşınmalar, Vətən həsrəti və bu həsrətə son qoymaq ("Qürbətə"), fiziki qüsürün həqiqi sevgiya mane olmaması ("Səninləyəm"), əsl müəllimin öz pesə vəziyəfəsini dərindən dərk etməsi, uşaqlara sevgi və qayğısı (həzirdə uşaqları sevmək pedaqogikanın əsas tələbidir - A. İ.) "Missiya" qeyd olunan hekayələrin əsas ideyasını təşkil edir. Bu ideyalar ətrafinda dolanan hadisələrin mərkəzində isə insan dayanır; o insani, yanlış hərəkətlərə yol versə də, vətənini sevir, o insan ki, saf məhəbbəti ilə maneələrə qalib gəlir, o insan ki, dərs dediyi uşaqları sevir, öyrədir, tərbiyə edir. Bir sözlə, Aləm Kəngərlinin hekayələrinin dil və üslub xüsusiyyətlərindən, ideya-məzmunundan çox danışmaq, xeyli tərifəlayiq sözlər demək olar..

Bir arzumu da bildirmek istəyirəm. Elə cümlələr, ifadələr var ki, bədii ədəbiyyatda həddindən çox işlənib, demək olar ki, köhnəlib. Aləm Kəngərlinin hekayələrində rastlaşdırığımız heç də qüsür sayılmayan "Qaş düzəltdiyi yerdə vurub göz çıxarmaq", "Yaramı təzələmək istəmirəm", "əhd-i-peyman bağlamaq", "göz bəbəyi kimi qorumaq", "ərə getməmişəm, gora getmişəm", "gözləməkdən gözümün kökü saraldo", "burnumun ucu göynəyir" və s. belələrindən. Aləmin yaradıcılıq hünərinə, dilimizin bədii əslubundan istifadə bacarığına artıq bələd olduğumdan düşünürəm ki, o, belə ifadələri yeniləşdirmək, onların qarşılığını tapmaq iqtidarındadır. O, bədii ədəbiyyatda, bir növ, daşlaşmış olan həmin cümlələri yeniləşdirməyi sadəcə olaraq düşünməyib (Əlbəttə, səhəbət dilimizin lügət tərkibindəki frazeoloji (sabit) birləşmələrdən, idiomatik ifadələrdən getmir).

Türk dünyasının adlı-sənə yazıçısı, dünyaşöhrəti Çingiz Aytmatovun belə bir fikrini xatırlatmaq yerinə düşər: "Hər kəsin (oxu: yazıçının - A. İ.) öz xalqı qarşısında bir oğulluq borcu var: öz dilinin zənginliyini qorumaq, onu daha da zənginləşdirmək".

Nüfuzlu və ciddi alim, həm də istedadlı tərcüməçi, professor Cavanşir Yusiflinin Aləm Kəngərlinin "Qatarda 18 əhvalat" kitabına yazdığı ön sözü o deməkdir ki, hörməli Cavanşir müəllim onu bir yazıçı kimi qəbul edir, həm də sayılıb-seçilən bir elm adamının, ədəbiyyat biliçisinin Aləm haqqında söz deməsi yazıçının yaradıcılıq məsuliyyətini daha da artırır. Tamamilə əminəm ki, Aləm Kəngərlə bədii yaradıcılıq fəaliyyətini genişləndirəcək, yeni əsərlərini oxuculara təqdim edəcəkdir.

Akif İmanlı
Professor, Naxçıvan Muxtar
Respublikasının
Əməkdar müəllimi

Ərzaq satışı
obyektlərində
monitorinqlər
davam edir

Nazirlər Kabinetinin müvafiq qərarı ilə təsdiq edilmiş yeni növ koronavirusun (COVID-19) profilaktikasına dair metodiki göstərişlərin icrasına nəzarət məqsədilə Qida Təhlükəsizliyi Agentliyi tərəfindən ərzaq satışı obyektlərində monitorinqlər davam edir.

Agentliyin İnformasiya təminatı və innovativ həllər şöbəsində verilən məlumatə görə, həyata keçirilən nəzarət tədbirləri çərçivəsində yanvarın 15-dən 21-dək ölkə ərazisində fəaliyyət göstərən 316 ərzaq satışı obyektlərində monitorinqlər aparılıb.

Monitoring keçirilən 249 ərzaq satışı müəssisəsində ümumiyyətdə 429 nöqsan aşkarlanıb. Aşkar edilmiş nöqsanlarla əlaqədar qanunvericiliyin tələblərinə uyğun olaraq müvafiq tədbirlər görülləb, eyni zamanda, sahibkarlıq subyektlərinə qida təhlükəsizliyi sahəsində normativ texniki sənədlərin tələbləri izah edilib, icrası məcburi göstərişlər və maarifləndirici tövsiyələr verilib.

*Migrasiya Könüllüləri
qanvermə aksiyasında
iştirak ediblər*

Dövlət Migrasiya Xidmətinin "Migrasiya Könüllüsü" İctimai Birliyinin təşəbbüsü və B.Evvazov adına Elmi-Tədqiqat Hematologiya və Transfuziologiya İstitutu Mərkəzi Qan Bankının təşkilatlılığı ilə migrasiya könüllüləri qanvermə aksiyasına qoşulublar.

İctimai Birlikdən bildirilib ki, Mərkəzi Qan Bankının peşəkar həkim kollektivinin dəstəyi ilə keçirilən aksiyanın əsas məqsədi qan köçürülməsinə ehtiyac duyan insanların müalicəsinə töhfə verməkdir.

VƏTƏN ÜÇÜN...

Ürayında eşq olana soyuq da bir, isti da bir.
Haqq uğrunda yanın qəlbə alov da bir, tüstü də bir.
Mənim üçün bu torpağın altı da bir, üstü də bir.
Ölsəm torpaq olub yurdun torpağıñ çıxaldaram.
Vətən üçün yaşayram, Şəhadətə şövqlə varam.

Hayif vardır birca canım, min olaydı, verəydim hey.
Yağı gələn sərhədlərə candan divar hörəydim hey.
Parça-parça olaydım mən, yurdu bütöv görəydim hey.
Zövq alardım hər acıdan, ağrımızdı bircə yaram,
Vətən üçün yaşayram, Şəhadətə şövqlə varam.

Ana yurdum Anam mənim, can Anama can fədadır.
İlk nəfəsim, son nəfəsim, damarında qan fədadır.
İstəmirim yüz il ömrü, verim, hər bir an fədadır.
Bircə Vətən azad olsun, azadlıqə dostam, yaram.
Vətən üçün yaşayram, Şəhadətə şövqlə varam.

Susmaz qələm, susmaz dilim, haqq yolunda ölərəm mən.
Düz uğrunda hər əzabı çəkib şərəf bilarəm mən.
Vətənimə göz tikəni yer üzündən silərəm mən.
Torpaq şanım, şərəfimdir, qanımla tarix yazaram.
Vətən üçün yaşayram, Şəhadətə şövqlə varam.

Haydi igid, haydi qardaş, haydi qutlu sofrə bizim.
Nərimizdən yer titrəsin bu dəfə, bu səfər bizim.
Bayraqımız zirvələrdə, o müqəddəs zəfər bizim,
Mübarizəm sonsuzadək Polad kimi vurram, qurram.
Vətən üçün yaşayram, Şəhadətə şövqlə varam.

GƏLSİN

(Dostumun 70 gün sonra tapılan
qəhrəman Şəhid qardaşına)

Ən dərin şeirlər yazılmayıbdır.
Ən şirin yuxular yozulmayıbdır.
Cənnətdə taxt quran neçə Şəhid var
Hələ də məzəri qazılmayıbdır...
Həsrətlə gözləyir Anası, gəlsin,
Oğlunun toy günü xınası gəlsin.

Ümid var min illik dayağı vardır,
Ümid var sabahdan sorağı vardır.
Səmənin ən uca kitablarında,
Hələ yazılmamış varağı vardır.
Qurbanlar deyibdir, sədasi gəlsin,
Həsrətlə gözləyir Anası, gəlsin.

Bu səda göylərə ucalan səda.
Bu səda dünyaya qocalan səda.
Duyular dünyasının hər tərəfindən,
Aləmin səsindən güc alan səda.
Vağzalı çaldırın, sonasi gəlsin.
Həsrətlə gözləyir Anası, gəlsin.

Üşüməz bayraqa bürünən igid,
"Ah" deməz Vətəndə sürünən igid.
Başını dik qaldır, səmaya bir bax,
Xoşbəxtir göylərdə görünən igid.
Nişanı olmağa niğası gəlsin.
Həsrətlə gözləyir Anası, gəlsin.

TÜRKƏM MƏN

Mən dönək deyiləm, huyum bəlliidi.
Çörəyim bəlliidi, suyum bəlliidi.
Soyumu danmaram, soyum bəlliidi.
Azəri deyiləm!
Türkəm mən!

Yolumu dəyişməm, yolumdur Turan.
İmanım Allaha, kitabım Quran.
Dinlə, ey xainə arxadan vuran,
Sanma ki, əyiləm.
Türkəm mən!

Dürüstlük amacım, doğruluq qayəm.
Nayim var aşikar, yayılmaz şayəm.
Türkçülük surəmdir,
bir olmaq ayəm.
Oğuzdur ailəm.
Türkəm mən.

Toplaram elimi, qurram toyumu,
Bağırma basaram hər bir boyumu.
Kim istər qoy dansın, mən öz soyumu,
Gizlədən deyiləm.
Türkəm mən! Türkəm mən! Türkəm mən!

AZADLIQ

Bəhs etdiyin azadlığın tərifi nə,
qayəsi nə?
Amalı nə?
Kitabı nə?
Surası nə?
Ayəsi nə?

Başımızın üstündəki dalğalanan
bayraqımızdır
hey "azadlıq" dediyin şey?
Ehey, ehey, ehey, ehey.

Boynundakı zəncirləri qırmamışdan
nə azadıq?
Haqq güləsin zəncirləri
tutanların ürəyinə
vurmamışdan nə azadlıq?

Yer üzündə bir torpağa sancılan şey
deyil bayraq.
Əlini qoy lal sinənə,
Səssizcə dur
duysun qulaq.

Vicdanlara sancılmalı
dünyada ən uca bayraq.
Bu dünyanın damarında
Qan gəzmirəm, gəzirəm haqq.

Ehey, ehey.
Bil ki, haqla gələcəkdir
O "azadlıq" dediyin şey.

Onun üçün haqqı axtar.
Çünkü haqda azadlıq var.

...BELƏ MÜSƏLMANAM

Diqqət çəkir gəndən çuxam*,
Altın qazır yerdən toxam*.
Qonşum acdır, mənsə toxam,
Mən də belə müsəlmanam.

Kasib qışda əyni yalnız,
Mən geymişəm isti, qalın,
Daha yerə dəymir alın,
Mən də belə müsəlmanam.

Qıldıram Namazı,
Oxudurram avazımı.
İsladıram boğazımı*,
Mən də belə müsəlmanam.

Möhtac qoyub nana* acı,
Pulla taxtum başa tacı.
Həccə gedib oldum "hacı",
Mən də belə müsəlmanam.

Közü məndən, yerim qızır,
Kitabına Allah yazır.
Axırətdə "mülküm" hazır,
Mən də belə müsəlmanam.

*ÇUXA- geyim,
*TOXA- qazmaq üçün alət
*BOĞAZI İSLATMAQ- içki içmək.
*NAN - çörək

SƏN FƏRQLİSƏN

Sənin əsəbin də fərqlidir, fərqli,
Yanında dərdimin yuxusu gəlir.
Mənə qışqırduqca nəfəsin ilə
Ağzından xoşbəxtlik qoxusu gəlir.

Əsəbdən titrəyən dodaqlarından,
İnan ki, qəlbimə sevinc süzlür.
Səni sevə-sevə çoxalır sevgim,
Sevdikcə sıraya sevgi düzülür.

Nə gözəl parlayır odlu gözlərin,
Bir xoşbəxt həyatdan bəhs eləyirlər.
Hirsindən göylərdə ucan əllərin,
Musiqi olmadan rəqs eləyirlər.

Sənin əsəbin də fərqlidir, fərqli,
Əsəbləş, yetər ki, susmasın dilin.
Bir aliq əsəbin xəbərçisidir,
Xoşbəxtlik yaşadan bir neçə ilin.

ADAM

Üç-beş insan olsa, şükür,
Nə olsun ki, çoxdu adam.
Ləzzət ilə, acgözlükə
Adam yeyir, "toxdu" adam.

Nədir doğru, nədir yalan?
Nədir abad, nədir talan?
Son mənzili məchul olan
Yaydan çıxmış oxdu adam.

Gələn-gedən zərbə vurur,
Həmin dünya həmin durur.
Bəlkə tanrı xəyal qurur,
Bəlkə də heç yoxdu adam?!

APARIR

Mərc eləyib, həyatimdən,
Gün aparır, ay aparır.
"Apar-apar" dünyasında,
Toy aparır, vay aparır.
Tək çarəsi durub baxmaq,
"Avam-avam", "axmaq-axmaq".
Əl qaldırsan, dəyər toxmaq,
Dost aparır, tay aparır.
Saat dənəb dəqiqəyə,
Tutunasan axı nəyə?!
Yatağına döyə-döyə,
Arx aparır, çay aparır.
Dərdlərimiz aşır, daşır,
Halımızı görən çəşir.
"Taxtalı köy" yaxınlaşır,
Saya-saya say aparır.
Etmə Qərib şikayəti,
Faydası yox bunun qəti.
Yada salma məhəbbəti,
Zərrə verir, lay aparır.

ŞAİR TÜLKÜ

Dedilər ki, şair olub,
Şeir yazar bala tulkü.
Nəmi-bədnəm şairlərdən,
Qalmayıbdır dala tulkü.

Yaxşı sezir sağı, solu,
Tez tapibdir doğru yolu.
Şeirləri tərif dolu,
Çatıb şirin yala tulkü.

Yetərlidir bircə zəngi,
Tez əzilər qurdun əngi.
Bilinməyir nədir rəngi,
Deyək "ala-bula tulkü".

Bacarana qurbanı can,
Layiqindi bu ad, bu san.
Dəyərlisən sən hamidan,
Halal olsun, bala tulkü

DÜNYANIN

Hər kəs istər gözəl ömür, amma ki,
Ağrısı var, azarı var dünyanın.
Bu dünyaya çox güvənmək əbəsdi,
Gileyi var, güzəri var dünyanın.

Günlər ötür, məchuladək biz sağlıq,
Bəlkə, sabah bircə ovuc torpağıq.
Lap əvvəldən vərəqlənmiş yarpağıq,
Yazısı var, yazıri var dünyanın.

Üç-beş gündü, ümid etmə yüz ilə,
Nə arzu tut, nə xəyal et, nə dilə.
Beşə alib birə satsan şükr elə,
Ədalətsiz bazarı var dünyanın.

Bir gün gələr nə əl tutar, nə qolun,
Yönün itər, itirərsən sağ-solun.
Şah da olsan, qul da olsan bu yolun,
Axırında məzəri var dünyanın.

İGİDLİK MARŞI

Şəhidin al qanı axmaz torpağa,
Bizim damarımız var ikən, qardaş.
Damardan ürəyə igidlilik axar,
Durmarıq haqq bizə var ikən qardaş.

Rauf Qərib Alagöz

Hay salıq aləmə, zaman dayanar,
Yaxşının öündə yaman dayanar.
Heç kimsə etməsin güman - dayanar
Bu millət qısasa car ikən, qardaş.

...və artıq gəlibdir dəmi savaşın,
Qorxutmur əzabı, qəmi savaşın.
Bu savaş başıdır cəmi-savaşın,
Qalibik düşmənlər sar ikən, qardaş.

MİN EŞŞƏYƏ AT QISQANDIR

Adı-sanı düşünmə heç,
Min eşşəyo at qısqandır.
Yuxu nədir bilməyəni
Gecə-gündüz yat qısqandır.

Nə mövqe seç, nə yön bildir,
Nə doşsan ol, nə də ki şir.
Lazım olan yerlərə gir,
Amalına çat, qısqandır.

Dəmə "mənəm", de ki "sənsən",
"Sifir mənəm, iki sənsən".
Var-dövlətin yükü sənsən,
Yoxluqları at, qısqandır.

Yaxşılıqdan pislik yaxşı,
Səfillikdən süslük yaxşı.
Kim deyir dürüstlük yaxşı?
Onu iki qat qısqandır.

Qoy soxsunlar söz oxunu,
Vecə alma sən çoxunu.
Dinənin də var-yoxunu,
Özünəcə sat, qısqandır

QADIN

Cənnət tamahıyla, cənnət eşqiyə,
Ayaq altınacaq öyülən qadın.
Gözəllik simvolu, mələk obrazı
Şəninin təriflər deyilən qadın.

Anamız, bacımız, yarımız olur,
Bızımlı qocalır qarımız olur.
Bəzən ilahımız, tanımız olur,
Bəzən önmüzdə əyilən qadın.

Ey insan, hər qadın adın deyilmə?
Həyatda ləzzətin, dadın deyilmə?
Bəs qadın deyilmə, qadın deyilmə?
Alçalan, söyülən, döyülen qadın?

SON MƏNZİL.

Şeir gözlüm, göz naxışın can alır,
Qorxuram gözünə göz dəyər birdən.
Elə bil ləl axır dodaqlarından,
Sözünə kənardan söz dəyər birdən.

Ciçəklər qoxuna heyran olalar,
Ən gözəl ciçəkdən gözəlsən, gülüm.
Şən Allah, kütçəyə-bacaya çıxma.
Qısqanchıq zülümdu, ölümən zülüm.

Cənnətin həvəsi yoxdur içimdə.
Cənnətsən qiyamət qopana kimi.
Ölüb-dirilmişəm, bəlkə, min dəfə,
Mən səni dünyada tapana kimi.

Şeir gözlüm, gözlərində ölərəm.
Qorxuram gözünə göz dəyər birdən.
Qoy agah olsun ki, son mənzilimsən,
Hardasa bir mənzil gözləyər birdən.

"Amaliya xanım teatrın təməlini elə qoyub, teatr kollektivi arasında münasibətləri elə qurub ki, bizdə qalmaqal yoxdur. Amma haradasa işləyəndə, hansısa bir serialda çəkiləndə görürsən ki, kimse sənə qəribə hərəkətlər edir, qalmaqala sürükləyir. Mən 2003-cü ildən bu sahədəyəm, o qədər təcrübəsiz deyiləm ki, qalmaqala daxil olum". "Ədalət" qəzətinin qonağı aktrisa Zülfiyə Qurbanovadır.

-Həyatınız iki hissədən ibarətdir: şəxsi həyat və aktrisalıq...

-Hazırkı vəziyyətdə incəsənət fəaliyyətim şəxsi həyatımı üstələyib. Bu belədir və məni qətiyyən narahat eləmir.

-Peşimansınız, şəxsi həyatı qurban verdiniz üçün?

-Qurban vermek deyəndə, verməmişəm axı. Mənə deyiləndə ki, qurban vermisən? Sorusoram, o, nə deməkdir? Təbii ki, işimə görə bir çox şəylərdə, eləcə də şəxsi həyatda geri

lən, kimse bir hadisəni danışdır, bütün günü analiz edirdim. Gelirdim, evdə pis olurdum, anama danışirdim, bacıma danışirdim. Anam deyirdi, çox yüklemə özünü. İndi elə deyiləm.

-Danışırsınız, gözləriniz dolur. Sizi kövrlətmək istəməzdəm, amma faktdır ki, bu baş verdi, ananız rəhmətə getdi. Allah rəhmət eləsin. Ananın ölümü nəyi dəyişdi?

-Çox şeyi dəyişdi. Məni anamdan başqa heç nə kövrə-

gələndən anam ölü günədək 4 ay onsuza zaman keçirmişəm. Mən heç bir yerde qalmazdım. Qan bağı olan qohumumun evində belə gedib 1 gün qalmırdım. Halbuki deyildilər, gəl, qal. Anama aşırı bağlı olan insan idim. Çünkü bilirdim ki, anam mən olmayanda dariixir. Və mənim çevrəm de bunu çox gözəl bilirdi. Anamın ölümü qəfil oldu. Anamın vəfatından 1 ay əvvəl xəstəxanada başının üstündə dayandığım rəfiqəm vardi ki, yas mərasimində gəlib, 10 dəqi-

İşgaldan azad olunmuş ərazilərin təbiətinin bərpasına nazirlilik üzvləri cəlb olunacaq

İşgaldan azad olunmuş ərazilərdə ekoloji vəziyyətin, ətraf mühitə və təbii sərvətlərə vurulmuş ziyanın qiymətləndirilməsi, bərpa planlarının dəqiqləşdirilməsi ilə bağlı məsələlərin müzakirəsi məqsədilə Ekoliya və Təbii Sərvətlər Nazirliyi yanında İctimai Şuranın üzvləri ilə videokonfrans formatında görüş keçirilib.

Bu barədə Ekoliya və Təbii Sərvətlər Nazirliyinin mətbuat xidməti məlumat yayıb.

Görüşdə işgaldan azad olunmuş ərazilərin təbiətə qarşı ekoloji cinayətlərin həyata keçirilməsi, təbii sərvətlərə vurulmuş ziyanın hesablanması, mövcud yataqların istismar vəziyyətinin qiymətləndirilməsi və bərpası istiqamətində görülmək işlərə Şura üzvlərinin cəlb olunacağı vurgulanıb. Qarabağ bölgəsinin zəngin və füsunkar təbiətinin yenidən bərpası məsələlərinində Şura üzvlərinin fəal iştirakının vacibliyi qeyd olunub.

ABŞ-dan Avropaya mesaj: Hazırıq!

ABŞ prezidentinin milli təhlükəsizlik üzrə koməkçisi Ceyk Sullivan Fransa, Almaniya, Böyük Britaniya və Yaponiya rəsmiləri ilə danışış aparıb.

Bu barədə "Röyter" məlumat yayıb.

Bildirilib ki, C.Sullivan həmkarları ilə Çin, İran, Rusiya və Şimali Koreya ilə bağlı məsələləri müzakirə edib. Söhbət zamanı Sullivan yenidən administrasiyanın Transatlantik Alyansın möhkəmləndirilməsi və müxtəlif məsələlərin həlli yönündə avropanlı müttəfiqlərlə çatışmağa səy göstərdiyini bildirib.

MEHRİBAN

"Anamın meyidinin yuyulmasına girən adamam"

-Ötən müsahibəmizdə demişdiniz ki, incəsənətdə baş verən hadisələr gizlin qalmır...

-Biz onu söhbət əsnasında demişdik. Amma yenə də həmin fikirdəyəm. Həmişə də o fikirdə olacam. Ümumiyyətlə, incəsənət ele bir sahədir ki, nəsə bir söz danışırınsa, nəsə bir hərəkət edirənsə, o, yayılır. Heç nə gizlin qalmır. Hətta kimse sənə haqsızlıq etmək istəyirəsə, o, dönüb, dolaşır qarşına çıxır. Incəsənət nələrinə gizlin qaldığı bir sahə deyil. Burada hər şey üzddədir.

-Yeqin ki, qalmaqallar da baş verir...

-Səmimi deyəcəm. Bilirsiniz ki, mən Bakı Bələdiyyə Teatrında işləyirəm. Uzun illərdir ki, orada çalışıram. Əvvəllər Amaliya xanım rəhbərimiz olub, indi qızı Aynur xanım Muxtarova onun yolunu davam etdirir. Bütün teatrda belə bir şey yoxdur. Hər zaman demisəm, ailənin başçısı necə olarsa, rəhbər necə olarsa, teatr kollektivi də o cür olar. O əmrə, o hörmətə tabe olar. Amaliya xanım teatrın təməlini elə qoyub, teatr kollektivi arasında münasibətləri elə qurub ki, bizdə qalmaqal yoxdur. Amma haradasa işləyəndə, hansısa bir serialda çəkiləndə görürsən ki, kimse sənə qəribə hərəkətlər edir, qalmaqala sürükləyir. Mən 2003-cü ildən bu sahədəyəm, o qədər təcrübəsiz deyiləm ki, qalmaqala daxil olum.

"Indi taktikayla hərəkət edirəm"

-Qalmaqalı gülüşləmi yola verirsiniz?

-Gülüşlə yola vermirəm. Bəlkə də, qəribə səslənəcək, görməzdən gəlirəm. Ən yaxşısı "Bir şeyi görmürəm" ədasi yaratmaqdır.

Ən gözəl şeydir, görmədim, eşitmədim. Bu da təcrübə ilə yaranır. Əvvəllər belə deyildim. Əvvəller kimsə xətrime dəyəndə anında cavab verməye çalışırdım. Ele bilirdim ki, mütləq cavab verməliyəm. Sonra gördüm ki, bu mənim əleyhimə işləyən bir proses olur. Əvvəllər emosional idim. Artıq onu yiğis-dirmişəm, indi taktikayla hərəkət edirəm.

-Həyatimdə qəribə bir dönüş oldu"

-Bəs sizə qarşı oynayarlar varmı həyatda?

-Çox. Bu barədə danışmaq istəmirəm açığı, neçə aydır, bilirsiniz ki, həyatimdə qəribə bir dönüş oldu. O mənim üçün həyatın alt-üst olması idi, insanları tanımağım idi. Belə bir qarışq dənəm idi. Fikirləşirəm ki, mən bu insanı necə tanımadısam. İllərlə çörək kəsdiyim insanlar vardi ki, onları belə döndürəm. Həyatda her bir insanın müyyəyen bir dənəmi olur ki, hər şey deyişir. Xarakter olaraq da 6 ayda deyişdim. Qəribə bir insan olmuşəm. Özüm özümü analiz edirəm. Cəmiyyət bunu görməyə bilər, ancaq içimdə soyuqqanlılıq yaranıb. Əvvəl çox hissiyatlı adam idim. Məsə-

də bilməz, heç nə. Deyir, "Heç vaxt, heç vaxt" demə, amma Allah uzaq eləsin, gələcəkdə ailə qursam, övlad acısından başqa heç nə məni kövrəldə bilməz. Məsələn, kimse yoldaşından ayrıldı, düşünürdü ki, niyə ayrıldı? Kaş ayrılmayırdı və s. İndi qəribə bir soyuqqanlılığım formalasdıb, ayrılib ayrılib da. Tək qadındır, başını saxlayacaq, ağılli-ağılli uşağını saxlayacaq. Ölüm olmadığı təqdirdə bütün həyat hadisərinə soyuqqanlı yanaşıram. Bir tək insan ölümlərinə pis oluram. Bu ölümün gətirdiyi bir soyuqqanlılığındır insana. Bu barədə danışmaq istəmirəm (kövrəlir). Mənim çox ağırlı bir dənəmim olud. Ölüm insana qəribə bir soyuqqanlıq gətirir. Hər ölüm də yox, sevdiyin insanların ölümü.

"Hər şey hərlənir, çarxında rastlaşıır"

-Söhbətlərimiz zamanı bir dəfə dediniz ki, anamın elindən yemək yeyən insanlar vardi ki, yas mərasiminə gelmediyər...

-Mən utanan insan deyiləm və düşünən insanda deyiləm ki, mənim bu fikrimi desəm, hansısa rejissor məni seriala çekməyəcək. Ona görə düşünən deyiləm ki, mən həmişə səmimi, dürüst, mərd olmuşəm. Məni seriala çekcək, yekəxanlıq kimi çıxsa da, deyim. Çünkü yaxşı aktrisanı hamı çəkir. O, məcbur olacaq mənimlə işləməyə. Hər şey hərlənir, çarxında rastlaşıır. Anamın elindən çörək yeyən rejissor dəstlərim, aktyor dəstlərim anam vəfat edəndə elə davrandılar ki. Onlar mənim anama necə bağlı olduğunu bildirdilər. Həyatımın toplam 3-4 ayını anamsız keçirmişəm. O da necə? 20 gün hansısa ölkədə qastrolum, 15 gün festivalım, 10 gün hansısa tədbirim və s. Bu günləri toplasaq, mən dünyaya

qə başsağlığı verib getdi. Bəlkə də, bunları danışmalı deyiləm, amma danışıram. Çünkü qorxaq şeyim yoxdur. Çünkü mən yaxşı dost olmuşəm, mərd insan olmuşəm. Hamiya lazımlı olanda qaçmışam.

-Bax bunlardır sizi, bəlkə də, soyuqqanlı edən...

-Bu dünyada ölüm hər kəsin başına gələn şeydir. Toy hər qapıda olmaya bilər. Mən ailə qurub toysuz gedə bilərəm, amma ölüm hər kəsin qapısında olur və olacaq. Eyni münasibəti göstərəcəm. Kinli adam deyiləm, amma bəzi şeyləri qaytarmaq mütləqdir. Lazımlıdır. Mən hər zaman deyirəm, mənə nəsə olsayıd, gəlməzdilər, amma ana başqa bir varlıqdır. Ana ölümü qəribədir.

Anam çox mərd qadın idi. Mənə həmişə deyirdi ki, səni ekrannda heç vaxt ağlayan görməyim. Bir-iki dəfə olmuşdu ki, aktrisaların ağlamaşını görmüşdə, demişdi ki, səndən bunu görməyim.

Bilirsiniz, mənim onsuza da çəkdiklərim deyişmir. Amma ekrannda çalışıram, onu bildirməyim. Çünkü hər kəsin dərdi var. Anam rahat dünyadan köçdü. Mənə kimse deyəndə ki, xətrinə dəydim? Deyirəm, yox, mən ölüm görmüş insanam. Mən anamın meyidinin yuyulmasına girən adamam (ağlayır).

Bir az kövrədim, mənə vəfəsiz olan insanlardan danışdım, amma vəfali dostlarmış da oldı. Mən o ərəfədə şokda olsam da, hər şeyə nəzarət edirdim. O şokun altında gördüm ki, bəzi həmkarlarım anamın cənazəsi altına giriblər. Mən bunu unuda bilmərəm. Öldüyüm günə kimi də unutmayıacam. Adlarını çəkməyəcəm, çəksəm, bəlkə də, özləri də inciyərlər. Bəziləri də ola bilər ki, həyəcandan görmərəm. Amma elə insanlar vardi ki, onlar anamın cənazəsi altında idilər. Onlara axırətədək vəfa borcum var.

-Allah rəhmət eləsin, Zülfiyə xanım. Allah sizə dəqək yeyən insanları qorunsun. Dəvətimi qəbul edib müsahibə verdiyiniz üçün təşəkkür edirəm.

-Siz sağ olun. Mən də sizə minnətdaram.

Rövşən Tahir

VAQİF YUSİFLİ,
filologiya elmleri doktoru

"HƏR GÜN YENİLƏNİR ÜRƏYİM"

(Məhsəti Musanın şeirləri haqqında)

Şeirləri ilə təzə tanış olduğum şair-lərdən biri də Məhsəti Musadır. "Uluduz" jurnalında və "525-ci qəzet"da dərc olunan şeirləri təzə söz deməyə, fikir söyləməyə səslədi məni. Ədəbiyyatda "özünəməxsusluq" deyilən bir anlayış var, bunu poeziyaya şamil elədikdə bir çox mətləblərə baş vurmaq gərək. Ən başlıcası odur ki, şair gərək öz deyim tərzi, üslubu, yaşıdagı hissələrin, duyğuların poetik ifadəsilə heç kimə bənzəməsin, Yeseninin dediyi kimi: "Bəli, şair olmaq odur ki, gərək, Pozmayıb həyatın ilk qanununu, Öz damarlarından qanı çəkərək Vurub isidəsən özgə qanını. Qoy lap qurbəğanın nəğməsi olsun, dünyaya təzə bir nəğmə ver ancaq". Oxuduğum şeirlərindən məlum oldu ki, Məhsəti Musa bir kimsəni təkrara varmir və nə yazırsa, özünü, öz qəlbini ifadə edir.

Qadın yazarların mövzuları mənə tənqidir. Onların sevgidən yazmayı təbiiidir. Cənki onlar sevgi hissələrini ifadə edəndə yalan danişmırlar. Onun adını götürdüyü ulu nənəsi Məhsəti xanım Gəncəvinin ən gözəl rübabları elə sevgidən olub. Amma qadın yazarların, o cümlədən Məhsəti Musanın şeirlərini tekçə sevgi mövzusu ile məhdudlaşdırmaq olmaz. Onun işqla, payızla, qışla, günüşle, çiçəklə bağlı şeirlərin de var, hamisində da poeziya üçün təzə görünüñ misralar, bədii təsvir vasitələrin diqqəti cəlb edir.

Məhsəti Musanın şeirlərinin əsas qəhrəmanı, yəni başlıca obrazı İşqdır. Hökmən o deyil ki, işığa aid bir şeir ola, amma şeirlərdə işığa, nura qalib gələn və şairi kədər bataqlığına sürükləyən qəm səli olmaya. Yalnız Saqif Zeynalın "Nəsə belə olmamalıydı" şeirinə cavablaşdırın birçə şeirdən başqa. Ən çox bəyəndiyim bir şeir - "Günəş girir yatağıma"- bütün işığıyla "Nəsə belə olmamalıydı" düşüncəsini yox edir. Amma elə o şeirdə də işiq həsrəti ifadə olunur. Əslində, o şeir işıqsızlığının inkarıdır. Keçək "Günəş girir yatağıma" şeirinə.

*Otrafimdə qaynaşan
Kiçik işqları
Ovcuma yığıram,
əzizləyirəm...*

Bu işiq oyunu bütün şeir boyu davam edir. "Bir əli göyə, bir əli yerə tuşlanan" lirik qəhrəman" Ayın kədərlə sürünməsi ni seyr edir. Amma səhər açılır:

*Yaxasımı avqusta açmış pəncərədən
Günəş girir yatağıma.
Otağuma dolmuş nadinc işiq zərrələri
Sevincə qışqırı,
Tanrı gülümsəyir.*

Lirik "mən"lə onun xeyalları məhz təbiətlə, onun payızı, qış ilə ünsiyətdə, məhrəmlikdə, doğmaliqda reallaşır. Məhsəti Musa "kəpənək qanadlı bir qızın" "qaşqabaqlı payiza" "gecik" deməsi əbəs deyilmiş.

*Sizi and verirəm
dan yerinin qızartısına,
Sizi and verirəm
Qaşqayıların təlaşlı çiğətisina.
Xeyallarımızı hürkütməyin,
Sevdiklərimizi öldürməyin,
Çiçəkləri soldurmayın.
Utansın zəngli saatlar,*

*Utansın ayrılıqlar,
Utansın payız..
XOŞBƏXTLİK sözünü
Dünyanın alına yazın
Kəpənək qanadlı bir qız!*

Təki çıçəklər solmasın, o çıçəklər ki, "yayın son nəfəsinə aldanıb arzusunu gözündə boğar". Amma mənə "Qış mənzərası" şeiri daha xoş geldi. Məhsəti Musa bu şeirdə həyatın kədərlə lövhələrini rəsm edir, hıqırıqlarla bəlli lövhələrini. "Səhərdir, Qar yağır". Müəllimə övladla-

rindən ala bilmədiyi sevgini şagirdlərindən almağa çalışır. Sonra:

*Olində iki zənbil göyə aparan ana
Bazarda satacaq onları
Tələbə oğluna göndərəcək.
Zəhmət ətirli
Göyərti qoxulu pulları.*

Bu şeirdə yağan qar simvolik mənə daşıyır. Və kədərlidir bu lövhələr, amma həqiqətdir. Məhsəti Musanın şeirlərində bu kədərlə səhnələr onun işığa, nura, Güneşə olan romantik duyğularını heçə endirmir. Cənki həyatın acı realıqları da var, insanı qanadlandıran romantikası da. Miniatür bir şeirində yazır ki: "İçimizə çəkək ay işığını, Bürünək buludlara Və yumaq gözlerimizi".

Məhsəti Musanın şeirlərində bax, beləcə zərif duyğular, incə hissələr bir-birini əvəz edir. Amma o zərifliyin, o incəliyin qəsdinə duran xəyanət, vəfəsizlik, sevgi duyğusundan məhrum daş üzrəklilər də varmış. Məhsəti Musa da ayrılıq şeiri yazır, amma bu şeir yüz illərin ayrılıq şeiri-nə bənzəmir. "Səni bir az atam kimi sevdim-səni bir az Allah kimi sevdim, ilk sevgim, ilk inancım kimi". Bəs sonra?

*Sən atamın və Allahum
birləşmiş üzü kimi
hopdun canıma.
İndi ciyinlərimdə atam boyda,
Ürəyimdə Allah boyda ağırlıq var.
Sən nə Allahum ola bildin,
Nə də ki, atam...
Tutma özgənin yerini,
get məndən,
get, yad adam!*

Bu, yeni, müasir çeşidlə sevgi şeiridir. Məhsəti Musa "Lövhələr" adlı kiçik şeirlərinin birində yazır: "Mənim ürəyim sevgim boyda". Amma mən deyirəm ki, onun ürəyi şeirləri boydadır. Arzum budur ki, o ürəyin tutumu daha da böyük, genişlənsin, müasir poeziyamızın xəritəsində öz yerini tutsun.

Meryem Üzerlinin paylaşımı gündəm oldu

İkinci dəfə ana olmanın xoşbəxtliyini yaşayan Meryem Üzerli qızı Lily Koi ilə birləşdirdiyi fotolarını tez-tez sosial şəbəkə hesablarında paylaşır. Bir neçə gün bundan önce Lily Koini dün-yaya gətirən Üzerli yeni paylaşımı ilə də diqqət çəkib.

Adalet.az saytı xəbər verir ki, uşağın atası haqqında heç bir açıqlama verməyən aktrisa qızı ilə birgə paylaşıldığı fotosuyla gündəm olub. Üzerlinin son durumu izləyiciləri heyrətləndirib.

Bela ki, doğuşa bir neçə gün qalmış etdiyi fotosessiyaya görə müzakirə edilən Meryem Üzerli doğuşdan sonra ilk dəfə paylaşıldığı və bədən quruluşunun bəro-bir əks olunduğu fotosu ilə də müzakirə olunub.

Onun doğuşdan sonra yenidən necə gözəl bədən quruluşuna sahib olması, bir sözə, Üzerinin son vəziyyəti izləyiciləri təəccübəndirib. Hətta türk mətbuatında "Hamiləlik kilolarından tez bir zamanda qurtulub" başlığı ilə Üzerlinin paylaşımı xəbər ediliblər.

Qeyd edək ki, Meryem Üzerli "Mühəşəm Yüzyıl" serialında əsas rollardan birini oynamış, daha sonra serialı yarımcıq qoymaq tərk etmişdi. Ardınca Almaniya

nin Berlin şəhərinə köçərək Amerikalı sevgilisi ilə birləşdə yaşamış, bir müddət sonra isə hamilə olduğunu söylemiş və dünyaya uşaq gətirəcəyini bildirmişdi. 4

ay bundan önceki açıqlamasında ilk övladı olan Laranın bunu istədiyini vurgulyaraq "Qızım Laranın 7 yaşı var. Uzun müdəddətik, özünə ya bir bacı, ya da qardaş istəyir. Odur ki, mən də hamiləyəm. Qız övladı dünyaya gətirəcəm. Ailəmizi qurur" sözlərini demişdi.

Onu da əlavə edək ki, Üzerlinin ikinci qızı bu il yanvar ayının 9-da dünyaya gəlib.

Rövşən Tahir

Renka Pərvinlə bağlı fikir bildirdi: "Ayıbdır"

Son günlər aktrisa Pərvin Abiyeva ilə bağlı sözsöhbət sənəgimək bilmir ki, bilmir. Onun "Instagram" hesabı üzərindən canlı yayım açaq "Kasib oğlana ərə getmərəm. Heç bir qız kasib oğlana ərə getmək istəməz Nə qədər sevsə də, getməz. Hanısa oğlan deyirsə ki, kasibam, günahı onda görürəm" fikirlərini söyləmisi gündəmi alt-üst etdi.

Pərvinin bu açıqlamasının ardından Azərbaycanlı Əsgər ona "Sənin nəslini kasib oğlanlar qoruyur" cavabını verdi. Söhbət işidikcə işidi. Abiyevaya qarşı insanların aqresivisi hiddətləndi. Bütün bəllərdən sonra "Instagram"da bir neçə səhifədə Pərvininin

guya porno videosunun olmasına haqqında xəbər yer aldı. Videonun yayılması ardınca aktrisa növbəti dəfə canlı yayım açaq "açıqlama verib. Porno videonun onunla heç bir əlaqəsi olmadığından dilə gə-

tirən Abiyeva bunun ona qarşı qarayaxma bir kampaniya olduğunu vurgulayıb. Pərvinin müdafiəsindən Rəqəsə Renka da qalxdı. Şəxsi "Instagram" hesabının hekkayələr bölümündən də Renka "Bəsdirin, ayıbdır, bir qadının üstüne düşübələr. Nə qədər olar?! Qiraqdan baxıram, əsəblərim pozulub. Hamımız azərbaycanlıyıq, düşmüsünüz bir nəfərin üstünə. Ayıbdır. Pərvin, nə fikir ver, nə də cavab vermə. Səni tanıyan tanıyr" kimi sözələr yazıb.

Rövşən

Anar Şəbnəm Tovuzlunu tənqid etdi: "Şalvar dardır"

"Şəbnəm Tovuzlu çox yaxşı xanımdır, şəxsi tənisiğimizdə var. Fikir söyləyəcəm, deyəcəklər ki, Şəbnəm həmişə qıraq obyekti olur deyə Anar da üstüne getdi".

Adalet.az saytı xəbər verir ki, bu sözələri stilist Anar Ağaklışiyev kanalların birində qonaq olarkən Şəbnəmin 2 fotoda yer alan geyimlərinə dair söyləyib: "1-ci fotoda şalvar bir az dardır. Rəng harmo-

niyasi pis deyil. Uyğunlaşdırıb. Bir tək şalvar dardır, bir də üzərində olan köynək üz cizgilərini çox qabardıb. Sineni bir az açıq ol-sayıdı və ya həmin köynəyin yerinə cins nəsə geyin-səydi, pis olmazdı.

İkinci foto ilə bağlı süssəm, da-ha yaxşı olar. Bu fotosessiyani mən etdirsem, şadlıq sarayının stulunu qoymazdım. Min doqquz yüz neçənci ildən qalma şadlıq sarayı stuludur. Qoyardım sadə bir stul. O uzunluqda olan paltara elə ayaqqabı geyinmək düz-

bardağı da uyğun hesab etmirəm. Şəkillərə baxısan, sanki 1999-cu ildə çəkilib".

Rövşən Tahir

Akif Əli oğlu Səfərov 24 avqust 1955-ci ildə Gəncə şəhərində anadan olub. Atası Əli kişi və anası Nəcibə xanım 1948-ci ildə Ermanistandan Azərbaycana deportasiya olunandandır. Aıldə üç övlad olan Akif Səfərov 1962-ci ildə Gəncə şəhərində orta məktəbin 1-ci sinfinə daxil olub və 18 saylı tam orta məktəbi bitirib. Məktəbdə oxuduğu illərdə dram dərnəyinə üzv yaxılan Akif Səfərov burada hazırlanan Səməd Vurğunun "Vaqif" tarixi dramında rol alıb. Səhnədə ifasını görən Ədəbiyyat müəllimi olan Mürşüd Məmmədov baxışdan sonra onun çox istedadlı bir aktyor olacağının söyləyib. Akif Səfərov da elə Ədəbiyyat müəllimi olan Mürşüd Məmmədovun fikirlərinə əsaslanaraq orta məktəbi bitirdikdən sonra 1972-ci ildən 17 yaşında ikən taleyini Gəncə Dövlət Dram Teatrına bağlayıb. Valideyinləri onun bu sənət ocağında çalışmasına heç zaman mane olmayıblar. Əksinə onun sənəti ilə hər zaman fəxri ediblər. Əvvəlcə Gəncə Dövlət Dram Teatrına fəhlə olaraq işə qəbul olunub. Bir illik əmək fəaliyyətdən sonra hərbi xidmətə yollanıb. Hərbi xidmətdən qayıtlıdan sonra yenidən Gəncə Dövlət Dram Teatrının Əlbəsa sexində fəhlə olaraq əmək fəaliyyətini davam etdirib. İstedad və bacarığını görən qoçaman səhnə ustalarının məsləhəti ilə bir ildən sonra teatrın aktyor heyətinə qəbul olunub.

Səhnə fəaliyyətinin 45 il

Səhifəmizin qonağı aktyor Akif Səfərovdur

- Aktyor olaraq 45 illik səhnə fəaliyyətinin müddətində komediya janrında olan pyeslərdə əsas və köməkçi obrazlarda çıxışlarımız olub. Bu obrazların daha çox Sizə yaxın olanı vardımı?

- İlk illerde aktyor olaraq kütləvi səhnələrdə və əsasən də gənc oğlan obrazları mənə həvalə olunurdu. Səhnə fəaliyyətim müddətində iki obrazım menim üçün daha çox doğma olaraq hesab oluna bilər. Bunlardan birincisi rejissor Hilal Həsənovun quruluşunda 1985-ci ildə hazırlanın Fəridə Əlyarbeylinin "Qonşular" adlı iki hissəli pyesində Həsi və 1987-ci ildə rejissor, xalq artisti Məhəmməd Burcəliyevin quruluşunda Tofiq Mahmudun "Onuncular" adlı iki hissəli komediyasında Mehman

dirdi. Bu gün nə xoşbəxt bir aktyoram ki, bəki sənətkarların əhatəsində səhnə məktəbini keçə bildim.

- Təbii ki, yaşa dolduqca obrazlar artır və daha dolğun xarakterik obrazlar həvalə olunurdu. Bu obrazlar haqqında nə deyə bilərsiz?

- Təbii ki, belədir. Yaşa dolduqca səhnədə rejissorların diqqətini daha çox cəlb etməklə mükəmməl və xarakterik obrazlar tapşırıldı. Məsələn 1983-cü ildə səhnəyə qoyulan quruluşu rejissorlar əməkdar mədəniyyət işçisi Ələddin İsmayılov və xalq artisti Vaqif Şərifovun birgə quruluşunda hazırlanın Səməd Vurğunun "Vaqif" tarixi dramında mənə həvalə olunan Təlxək obrazı digər obrazlardan fərqlənirdi. Sözsüz ki, bu obrazı da öz strixlərinə uyğun olaraq

aktyorları arasında heç zaman paxılıq hissi olmayıb. Her zaman sənət dostlarımızın uğurlarına sevinirdik. Elə buna görə də respublika teatrları arasında bu illər ərzində yaradıcılıq baxımından söz-söhbəti olan aktyorlardan heç zaman olmadıq. Bizim üçün səhnə və sənət eləcə də tamaşaçı duyumu əsas şərt olub. Məsələn mən mərhum aktyorumuz, əməkdar artist Faiq Qasimovda səhnədə tərəfmüqabili olmuşam. O da çox maraqlı tipik komediya aktyoru idi. Deyrəmdik ki, Faiq Qasimovun özü bir komediya janrında sənət məktəbi idi. Xatırlayıram ki, 1984-cü ildə quruluşu rejissor, əməkdar incəsənət xadimi Həsən Ağayevin traktokkasında Altay Məmmədovun "Kişilər" kome-

nətkarlarla bir səhnəni bölüşdüm. Onların böyük sənət məktəbindən sənətin əsas aktyor yaradıcılığı üçün xarakterik olan xüsusiyyətlərini öyrənə bildim. Yaxşı yadimdadır ki, 1980-ci ildə teatrın səhnəsində rejissor, əməkdar incəsənət xadimi Həsən Ağayevin quruluşunda Mirzə İbrahimovun "Həyat" adlı iki hissəli dram hazırlayırdı. Bu pyesdə mən Pardon Qurbanlı obrazı həvalə olundu. Genç yaşlarım iddi. Bu obrazı çox böyük həvəslə oynayırdım. Da-xili baxışında görkəmlə pedagoqumur, xalq artisti, rejissor Mehdi Məmmədov tamaşanın qəbulunda iştirak etmək üçün Gəncəyə gəldi. Tamaşanın müzakirəsindən sonra xalq artisti Məhəmməd Burcəliyev sevin-

ehtiyac var. Xatırlayıram ki, 2008-ci ildə quruluşu rejissor və səhnə tərtibatçısı, əməkdar incəsənət xadimi Bəhram Osmanov olan Əli Əmirlinin "Varlı qadın" komedyasının tamaşasında hazırlandı. Mən bu tamaşada Dilənci obrazında çıxış edirdim. Qeyd etdiyim bu səhnə əsərində mövzuya yanaşma estetikası, məsxərə və məzəhəkə xalq oyun-tamaşa elementləndən satirk qrotexlə istifadə edilməsi ilə o qədər maraqlı doğurdu ki, tamaşaçılar məhz bu pyesin tamaşasına sevə-sevə, təkrar-təkrar gəlib baxırdılar. Buradanda məntiqi nəticəni əldə etmək mümkündür ki, tamaşaçı əgər istədiyi canlı səhnədə görə bilirsə demək ki, gəlib baxacaqdır.

- Bu gün xatırlayırsınız yəqin ki, 45 ilən artıq bir zaman kəsiyində hansı rejissorlarla işləmisiniz?

- Əməkdar incəsənət xadımları olan Yusif Bağırov, Həsən Ağayev, Bəhram Osmanov, Oruc Qurbanov, Xalq artistləri Məhəmməd Burcəliyev, Vaqif Şərifov, rejissorlar Hilal Həsənov, İrada Gözelova ilə işləmək qismətine nəsib olub. Daha çox isə xalq artisti Vaqif Şərifovla səhnədə işləmək mənim üçün maraqlı idi. Çünkü Vaqif Şərifovun dolğun mizan traktokkaları səhnədə bir aktyor olaraq özümüzü təsdiqləmək üçün daha çox imkanlar verirdi. Bu baxımdan onunla səhnədə işləməkdən hər zaman zövq alırdım.

Bu gün həyatının 65-ci baharını yaşıyan, ömrünün 45 ilini Azərbaycan mədəniyyətinin inkişafına həsr edən bir aktyor üçün tamaşaçı alqışından və sevimli olmasından gözəl bir hiss yoxdur.

Bu sevgi hər zaman onun taleyinin nəsibi olub. Tükənməz tamaşaçı alqışları ilə qarşılıqlı. Ancaq təssəffüflər olsun ki, yaşılmış və ya yaradıcılığının dərəcəsi təqdimatçıdan daha da püxtələşən bir zamanında hələ də layiq olduğu fəxri adı ala bilməyən aktyor Akif Səfərov yaradıcılığının inkişaf etdirilməsindən yorulmur. Amalı, idrakı uğrunda çıxdığı yolda tükənməz və orjinal obrazlar üzərində çalışır.

Anar Burcəliyev
Teatrşunas

Elanlar

Bakı şəhər, Binaqadlı rayonu, Binaqadlı qəsəbə Bələdiyyəsi tərəfindən 27 sentyabr 2007-ci il 1688 nömrəli Sərəncamlı Sadıqov Bəhruz Bəxtiyar ogluna verilmiş eskiz layihəsi və alqışatçı müqaviləsi itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Müzəffərov Faiq Nazim oğlu-nuna məxsus Nizami rayon, K.Balaqışiyev küçəsi 3, mənzil 220-a aid ünvanın 125223 serialı Qeydiyyat vəsiqəsi itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Fövqəladə Hallar Nazirliyi tərəfindən İdrisov Radik İlğızaro-vicin adına verilmiş xidməti vəsiqə itdiyi üçün etibarsız sayılır.

obrazlardır. Mən bu obrazları hedən artıq böyük sevgi ilə oynayırdım. Xatırlayıram ki, "Qonşular" pyesində mənim səhnədə əsasən tərəfmüqabillərim xalq artistləri Məhəmməd Burcəliyev və Sədayə xanım Mustafayeva idilər. Onlar mənim valideyinlərim idilər. Atam Manaf - xalq artisti Məhəmməd Burcəliyevin məgazası müdürü, anam isə Mətanət - xalq artisti Sədayə xanım Mustafayeva Bəstəkar bir qadın idi. Mən isə bu valideyinlərin çox ərkəsöyü, dələduz və bir az da atasının puluna görə lovgə, həddən ziyanla özündə razı bir oğulları idim. "Onuncular" pyesində isə məktəbi bir gənc oğlan olaraq səhnədə çıxış edirdim. O illərdə hər iki obraz sanki mənim həyatıma çevrilə bildi. Səhnədə hər dəfə çıxışlarım böyük alqışlarla qarşılıqlıdır. Obrazlarımın böyük zövq alırdım. Hətta tamaşa bitdiğindən sonra o böyük sənətkarların ətrafında toplanan tamaşaçı auditoriyası ilə birlikdə dayanmaq onların xos sözlərini eşitmək mənə xoşbəxtlik sevincini ya-

komediya janrında təqdim etməlidim. Ancaq tarixi dram əsərində təqdim edilən Təlxək obrazı fərqli, bir azda poetik teatrın estetik sərtlərindən bəhrələnməklə aktyor oyununun müvəzətinin dəqiqliklə gözlənilməsi ilə yaradılmalıdır. Məhz burada da tərəfmüqabillərim olan xalq artistləri Ələddin Abbasov (Vaqif), Məhəmməd Burcəliyev (İbrahim xan), əməkdar artist Telman Əliyev (Şeyx Ali) kimi sənətkarların obraz üzərində dəqiqliklə işləmələri mənim də yaradıcılığımı öz təsirini göstərməklə elə onların səhnə oyunuṇa qatılmaq imkanını böyük ustalıqla təqdim edirdi. Demək olar ki, hər dəfə elə bu aktyorlarla səhnəni bir tərəfmüqabili olaraq böülüşmək qismətimize yazılırdı.

- Olurdum ki, səhnədə iki komediya janrında rol alan aktyorlar üçün tamaşaçı alqışı eynilik təşkil etsin və bu digər tərəfmüqabiliyədə qışqanlıq yaratsın?

- Mən bir haqqıqtı deyəcəm. Bütün Gəncə Dövlət Dram Teatrının

komediya janrında təqdim etməlidim. Ancaq tarixi dram əsərində təqdim edilən Təlxək obrazı fərqli, bir azda poetik teatrın estetik sərtlərindən bəhrələnməklə aktyor oyununun müvəzətinin dəqiqliklə gözlənilməsi ilə yaradılmalıdır. Məhz burada da tərəfmüqabillərim olan xalq artistləri Ələddin Abbasov (Vaqif), Məhəmməd Burcəliyev (İbrahim xan), əməkdar artist Telman Əliyev (Şeyx Ali) kimi sənətkarların obraz üzərində dəqiqliklə işləmələri mənim də yaradıcılığımı öz təsirini göstərməklə elə onların səhnə oyunuṇa qatılmaq imkanını böyük ustalıqla təqdim edirdi. Demək olar ki, hər dəfə elə bu aktyorlarla səhnəni bir tərəfmüqabili olaraq böülüşmək qismətimize yazılırdı.

- Tamamilə doğru. Qismətimize, təleyime belə düşüb ki, bu teatrın səhnəsində Ələddin Abbasov, Məhəmməd Burcəliyev, Sədayə Mustafayeva, Rəmziyyə Veyselova, Zülfüqar Baratzadə və bir də mən dəvət olundum. O vaxt efirdən sonra Gəncədə səhəre çıxmaga belə qorxudan. Az-az görünməyə çalışırdım. Çünkü efir məkanı bir idi və hər keşin maraqlı dairəsi də həmin efir məkanına cəmləndirdi. İndi isə təmam fərqli bir zamanda yaşıyırıq. Ancaq buna baxmayaraq sözsüz ki, səhnədə canlı ifani heç nə əvəz edə bilməz. Düşünürəm ki, bu gün dəhaç çox komediya janrında olan pyeslərə

Təsisçi və baş məsləhətçi:
Aqil ABBAS

Baş redaktor:
İradə TUNCAY

Qəzet "Ədalət" qəzetiñin bilgisayar mərkəzində yığılıb səhifələnmiş və "Son dakika" MMC Nəşriyyatında ofset üsulu ilə çap edilmişdir.

Müəlliflərin mövqeyi ilə redaksiyanın mövqeyi üst-üstə düşməyə bilər.

KAPITAL Bankın 1 sayılı Nəsimi rayon filialı.

kod: 200112 h/h
Müxbir hesab: 0137010001994
S.W.I.F.T. Bik: AIIBAZ 2xhesab N:
3807001941100451111 VOEN: 1300456161
İndeks: 0107 Qeydiyyat nömrəsi 100

Ünvan: Bakı AZ 1073 Mətbuat prospekti, 529-cu mahalla,
"AZƏRBAYCAN" nəşriyyatı, 6-cı mərtəbə.
Telefon: 538-05-50, 538-51-31, 534-55-98 Faks: 539-80-26

adaletqezeti@rambler.ru
adaletqezeti@mail.ru, adaletqezeti@box.az

Tiraj: 2000

Sifariş: 52

Çapa imzalanmışdır:
22.01.2021

16 ƏDALƏT •

23 yanvar 2021-ci il